BUGUN 16 SAYFA

20 HAZIRAN PERŞEMBE 1935

TAN

SEVGİ BAĞ İNAN KUVVETTİR

SAYI: 59 — 3362
Onbirinci YIL
SAHİB ve BAŞMUHARRİRİ
Mahmud SOYDAN

SAYISI 5 KURUŞ — ISTANBUL — TELEFON { Müdür : 24318. Yazı işleri : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

BUGÜN

2 inicide : Peyami Safa'nm "Bir Moda", Orhan Selim'in "Çizmeden yukarı" fıkraları — Şehir haberleri.
3 üncüde : Ankara telgrafları — Hekim gözüyle — Felek'in "Cacık" fıkrası.
4 üncüde : Bizde casusluk — Kendi kendimize çatıyoruz.
5 incide : Son haberler — İcmal.
6 mcıda : Memlekette TAN — Sağlık öğüdleri.
7 incide : Özdil sayfası.
8 incide : Ekonomi.
9 uncuda : Spoş — Çok gezen çok bilir.
10 uncuda : Fatih Istanbulu nasıl aldı ? — Briç — Sevişmeler, evlenmeler.
11 incide : Radyo sayfası.
12 incide : Dünya gazetelerine göre hâdiseler.
13 üncüde : Çocuklar için yazılar — Okuduklarımız, duyduklarımız — Faydalı bilgiler.
14 üncüde : Sinema — Kadın ve Moda.

Ulusçuluk Prensipleri Ve iş Hakkı

— 2 —

Ulusçuluğu ve demokrasiyi, goygoycu ezgilerle (nağmelerle) anlatılır, dinletilir sananların, ideallerini yirminci asır insanlığına kabul ettirmeleri imkânsızdır. Bu ötüler (teraneler) yalnız beyinsizleri avutabilir.

Insanlığın bir şahsın yeni (zaferi), bir kümeciğin (zümrenin) kazancı için malını, canını vereceği günler çoktan geçti. Geçiyor!.

Yenler, kazançlar bütün bunlar ulus içindir.

Yenler de, kazançlar da ulusal iş, ulusal işçiler içindir.

Işçi kimdir? İş nedir?

Ulusal, soysal (içtimaî) işleri başaran çalışkanlar, işçidir.Bunların başardıkları da iştir.

Bunlar işlerinin değerine göre paylarına konacaklardır. Sömürmek, istismar etmek yok, yağma yok..

Iş hakkı var. İşlemiyen aç kalacaktır. Kim olursa olsun..

Atalar sözüdür: " İşleyen yer!,,

Bence, modern ulusçuluk, ulusal iş bilir.

Yaşadığımız yıllarda iş hakkını tanımayan bir devlet sistemi ulusçu değildir. Ve olamaz.

Çünkü:

Yer, gök, ağaç, su, taş, toprak için değil; eğer anlıyabildimse Kamâlizm:

Bir dili söyliyen, bir tarihe bağlı olan, bir kültürü yaşıyan ve yaşatan, kara günleri, kara; ak günleri de hepsine birden ak olan bir ulusun, Türk ulusunun maddiğ, tinel (manevî) bahtiyarlığı için ulusçudur. Ve bu:

İşçinin ve iş payının ekonomsal bakımlardan hakça bir öleştirimini (tevziini) lüzumlu kılar.

Bunun için ekonomsal işlere devletin karışması mutlaka lâzımdır.

Ama bazıları, demokrasi bu kadar ileri gidemez diyeceklermiş!.

Onlar, Bizans'ın son günlerinde, hıristiyanlığın üç esasında anlaşamıyan, boyuna kavga çıkaran, papazlar gibi bağıra çağıra dursunlar..

Hak ilerliyor ve yeniyor!.

Herkes soysal hayattaki değeri ölçüsünde işinin hakkını, payını almağa başladı. Ve alacaktır. Başka türlü olmaz.

Başka türlüsü modern ulusçuluk değil, ulusçu ezgilerle (nağmelerle), atılımlar (hamleler) yapan soygunculuktur.

Demokrasi, ulus egemenliği; soygunculuk değildir.

Kamâlizm elindeki iş hakkı prensibile soygunculuğu, demokrasiyi yüzünde maske yapan soygunculuğu pusudan çıkarmış veya çıkarmak üzere bulunmuştur.

Kamâlizm ekonomsal işlerde devletçi olduğuna göre iş hakkına, işçinin durumuna yabancı kalamazdı. Kalması da imkânsızdır.

Atatürk'ün Birinci Kamutay önündeki iki söylevi bunu gösterir:

Birincisinde: "Bu memleketin efendisi, ona hizmet edenlerdir."

Ikincisinde: "Bu memleketin efendisi Türk köylüsüdür." dedi.

Bu söylevler sürekli alkışlarla benimsendi.

Büyük Partinin töresi (nizamnamesi) işe ve işçiye önemli (mühim) yer ayırıyor.

Hükûmet Başkanı İsmet İnönü'nün bu yolda güzel söylevleri vardır.

Borç için hapisin kalkması, Tefecilik Kanunu; çiftçi borçlarının on beş senede ödenmesi; toprak ve işçi kanunları projeleri hep bu yüzden etüt edilmesi gereken izerler (eserler) dir.

Bu prensibin gitgide verimlerini arttıracağında şüphe yoktur.

Ben şuna inanıyorum:

[Arkası 3 üncüde]

Mahmut Esat BOZKURT

YEVTİÇ ROMAYA GİDİYOR !

YUGOSLAVYA — İTALYA

Yevtiç Çok Yakında Romaya Gidecek

Mussolini İle Görüşmede Küçük Andlaşmayı da Temsil Edecek

Roma, 19 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor: Yugoslavya Dış işleri Bakanı Yevtiçin yakında İtalyan hükûmetinin bir oruntakı (mümessili) olarak gelmesi ve belki Mussolini ile buluşması muhtemeldir.

Dinlenmek üzere İtalyanın Romagne ilinde bulunan Musso lininin Yugoslavya Başbakanı ile burada buluşması ihtimali vardır. Yevtiçin İtalyan Dış işleri müsteşarı Suviç ile 19 Mayısta Venedikte buluşması evvel ce kararlaştırılmıştı, fakat bu görüşmeden, Yugoslavyanın iç siyasasına ilişik bazı sebeplerden dolayı vazgeçilmişti.

Bu ilgi ile söylendiğine göre Yevtiç Haziran sonunda küçük andlaşmanın başkanlığını üstüne alacağından, Mussolini ile yapacağı görüşmede, yalnız ken

YEVTİÇ

di ülkesini değil, fakat üç ülkeyi birden oruntamış (temsil etmiş) olacaktır.

Göz Göre Göre ihtikâr!

Buğday Gene Yükseliyor, Makarnalar da Pahalandı!

Buğday piyasası bir günlük inişten sonra dün tekrar yüksel meğe başlamıştır. Dünkü satışlar ekmek yapımında kullanılan birinci ve yumuşak beyaz buğdaylar üzerinde olmuştur. 40 ton Sıvas malı yumuşak buğday 6 kuruş 17,5 paradan muamele görmüştür. Bu fiyat iki gün öncekilere nazaran 7,5 para kadar bir fazlalık göstermektedir.

Anadolunun bir çok yerlerine yağmurlar düşmeğe başlamıştır. Bu yoldaki sevindirici haberlere rağmen buğday piyasasının yük selmek istidadını göstermesi, şehrimize az mal gelmesinden doğmuştur. Dün yalnız Karabiga ve Bandırmadan 27 ton sert buğday gelmiştir.

Yaptığımız tahkikata göre, bütün mesele, endişelerin he - nüz tamamile giderilmemiş olmasındadır. Ziraat bankasının satışlara girmeyişi tecimenleri bu yolda yersiz bir telâşa düşürmektedir. Halbuki, İstanbulda son haftanın ticarî buğday stoku resmî kayıtlara nazaran, 17912 tondur. Bunun haricinde değirmenlerde de 7 bin tondan fazla buğday ve un bulunmaktadır.

Diğer taraftan narh komisyonunun tesbit ettiği fiyatlar üzerinden ekmek satışına dünden itibaren başlanmıştır. Evvelce yazdığımız gibi ekmek ve fırıncalaya birer kuruş zammedile -

[Arkası 5 incide]

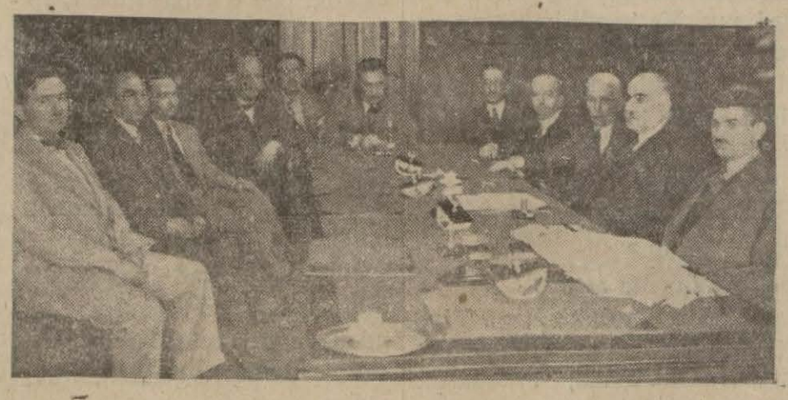

Hava tehlikesine karşı koymak için dün de Hava Kurumu İstanbul şubesinde büyük bir toplantı yapıldı. Bu toplantıya ait tafsilât ve haberleri 6 ıncı sayfamızda bulacaksınız

SUYA SABUNA DOKUNMADAN

Saadetin sırrı ve balık ıskarası

Kapı kapı dolaşarak saadetin sırrını arayan bir gazeteci, Salâh Cimcozun Modadaki evine girince, kendini küçük bir müzede sanıyor. Bakıyor: Her taraf antika ile dolu! Şaşıyor: Uzerinde "N" harfi ve taç resmi olan Fransa Imparatoru 1 inci Napoleon'un ve Kraliçe Mari Lüiz'in mavi sütunları, Ahmedi Salisin bir çerçevesi, Muradı Rabiin sakalından birkaç tüy, Dük de Giye ait bir "Şez aportör", Fravunların mezarlarından çıkarılmış binlerce yıllık Mısır heykelleri, Şeyh Şapuru Kanderbeharinin gözlüğü, Hazreti Musanın eski takyesi, Isken deri Kebirin askerlerinden birine ait paslı bir kalkan ve galiba tarihin hangi büyük devirlerine ve adamlarına ait oldukları henüz meçhul, anlaşılmamış daha birçok antikalar!.

Gazeteci arkadaş, bu acaip çarşının, üzerinde yaptığı ilk sarsıntıyı geçirdikten sonra kendine geliyor, saadete, aşka, neşeye dair sualler soruyor ve insanın gözünde ayrı âlemler yaşatacak kadar zengin cevaplarını da, tesbih taneleri gibi arka arkaya dizerek, vecizeler halinde ulusa bildiriyor.

Kulak kesilelim, dinleyelim:

"— Sevmeden sevilmek kabil değildir. Sevgi mütekabildir. Sahte severseniz muhakkak cezasını çekersiniz. Bunun için hafif surette sevmenin yolunu bulmak çaresine başvurmalı. Saadet temin eden neşedir. Neşe tamamile idman meselesidir. İnsan kendisini spor yapar gibi neşeye alıştırmalıdır. Bedbin olan kitapları okumamalı, bedbin tiyatrolara filân gitmemeli, bedbin şeyler seyretmemeli. İnsan nikbinliği, etrafı toz pembe görmeği hastalık haline getirse bile, Bu, bedbin olmaktan çok iyi bir şeydir.

Bir çokları dünya için fena derler. Hayır! Dünya çok güzeldir, hayat güzeldir. Ben azamî derecede bir optimistim. Optimist bir adamın ihtiyarlamasına imkân yoktur.

Meselâ ben eskiden oyun oynardım. Kaybım da bazan 1000 lirayı, 2000 lirayı bulurdu. O zaman eve dönerken:

— "Ya mazallah kanser olsaydım... Bir doktor karşıma çıkıp bu hastalık 6000 - 7000 liraya tedavi edilir, deseydi...,, diye düşünürdüm.Hem vücudum sağ, kaybım da nihayet bir iki bin lira! Emin olun eve döndüğüm zaman neşemi kaybetmiş değildim.,,

Bizim ailelerin mutfağından tutun da salonuna, musluğuna kadar her şeyi asrîleştirmek lâzımdır. Bilhassa mutfağı! Eskiden bir İstanbul mutfağı vardı. Fransız denilen mutfaktan üstündü. Şimdi, parasızlıktan bu mutfağı tatbik etmek kabil değil. Alaturka mutfak, alaturka yemek, pişmiş zeytinyağlı kızartmalar, bütün bunlar mideleri harap ediyor. Midenin rolü çok mühimdir. Mide bozukluğu ile sinirler, müfekkire, başın işlemesi, hepsi alâkadardır. Ailenin saadeti için mutfağı düzeltmek lâzımdır. Bir ecnebî memlekette ıskara balık isterseniz,onu tereyağında kızartıp size getirirler. Halbuki biz, yanmış zeytinyağda kızartırız. Oldu mu ya?,,

●

Ustadın hakkı var: Antika hakkında fikri sorulacak adama saadet hakkında fikir sorulunca, sualin "iskara balığını zeytin yağında mı kızartmalı, yoksa Avrupada olduğu gibi tereyağında mı, tereyağında da kızarırsa sıhhate iyi gelir, zeytin yağında kızarırsa mideyi bozar, mide bozulursa sinirler bozulur, müfekkire bozulur, müfekkire bozulunca neşe kaçar, neşe kaçınca saadet gider ve saadet gidince hayanın tadı kalmaz. Binaenaleyh: iskara balığı zeytinyağında kızartmamalı!,, diye cevaplar alınmasına da şaşmamalı!

Yaşa sayın saylav, sen var ol, aklınla bin yaşa! Iskarayı zeytin yağında değil, hâşâ, kat'iyen, asla, fakat muhakkak tereyağında kızart, çünkü öyle kızartmak lâzımdır, kızart, neşelen, gül, eğlen ve bize hayatı anlat, öğret, ki biz de iskara balığını zeytin yağında kızartalım ve senin gibi neşelenelim, gülelim, bin yaşayalım. Çünkü yalnız eşyanın değil, insanın da antikası olmak gerekir.

Ali Naci KARACAN

ÜÇ VAPUR KARAYA OTURDU

Binlerce Halk Dün Sabah Paniğe Uğradı

Resimler, yukarıdan başlıyarak sıra ile Maltepe vapurunun karaya oturduğu yer — Vapurun taşlıkta yukarıya kalkan burnu — Maltepenin arkadan görünüşü — Denize dalgıç indiriliyor

Dün sabah sis yüzünden limanda bir kaza olmuş, Akay idaresinin Maltepe vapuru Adadan İstanbula gelirken Fenerbahçe önünde karaya oturmuştur.

Hâdise etrafında aldığımız tafsilâtı yazıyoruz:

Kaza nasıl oldu ?

Büyükadadan İstanbula ilk seferini yapan Maltepe vapuru, Marmarayı ve Adalar civarını

[Arkası 5 incide]

DÜŞÜNDÜKÇE

BİR MODA

İstanbula gelen sinema artistleri Lilian Gish ve Dorothy Gish'le konuşan gazeteci arkadaşlar, bu iki kız kardeşin kendi mesleklerinden ziyade ekonomi ve turizm işlerinden bahsettiklerini gömüşler. Genç kadın zekâlarını değil, bütün devletleri düşündüren harp sonu meseleleri: Kriz, pahalılık, oteller, binalar, şehircilik ilâ...

Maksadım, onların d ü n k ü "Tan" sütunlarında okuduğum ve pek doğru bulduğum fikirlerini burada bir kere daha tasdik etmek değil, sevimli gölgeleri beyaz perdeden uzaklaşan sinema yıldızlarının bile, tuvalet mevzularında olduğu kadar, ekonomi işlerine dair de söz söylemelerinde bir zamana işaret aramaktır.

Bu işaret, zekâlarını en geniş mevzular üstünde yormağa başlayan kadınların lehine olduğu kadar, herkesin düşünebileceği kolay ilimlerden biri haline gelen ekonominin de aleyhine olsa gerek. Bir sinema yıldızının yılan derili iskarpinindeki tokadan bahseder gibi ekonomik meseleler üstünde kolaylıkla söz söylemesi, bu mevzuda sözün ayağa düştüğüne işarettir. Moda olan her şeye dair bir fikir sahibi olmak hakkını kendinde bulan zarif kadını ayıplamam, çünkü, ne zamandır, ekonomi bilgisi de bir modadır.

Fakat, her moda gibi geçmek üzere olan bir moda; her moda gibi zaferinin büyük bir kısmını vitrinin kuvvetli ve çekici ışıklarına borçlu, zekânın ve tefekkürün merkezinden ziyade muhitine hitap eden, dekoratif bir moda; ve her moda gibi kanunlarını bulmuş görünüp ansızın kaybeden, bunun için ansızın gözden düşen ve modası geçen bir moda. Nitekim, bugün, her şeyde bir şeyin tesirlerini arayan ve her şeyin ekonomile başlayıp ekonomile bittiğini sanan manyakların yerine, söz, bir şeyde her şeyin tesirlerini arayan ve yalnız iktisat değil, bütün cemiyet hadiselerine aynı tesir payını ayıran kavrayıcı, geniş tefekkür sahiplerindedir.

Peyami SAFA

Üniversitede sözlü imtihanlar

Üniversite hukuk fakültesinde bugün sözlü imtihanlara başlanacaktır. İmtihanlar gruplara ayrılmıştır. Her grupta 12 kişi bulunacaktır. Bu suretle hergün 12 kişi imtihan olacaktır.

Yalnız bu ders senesi sonuna kadar namzetliğine müsaade edilen ve evvelce lise mezuniyet imtihanını vermemiş olan talebeden haziran devresinde mezuniyet imtihanına girerek muvaffak olanlar bu imtihanlara girebileceklerdir. Bu cihet Kültür Bakanlığından Üniversite ye resmen bildirilmiştir.

ŞEHİRDE OLUP BİTENLER

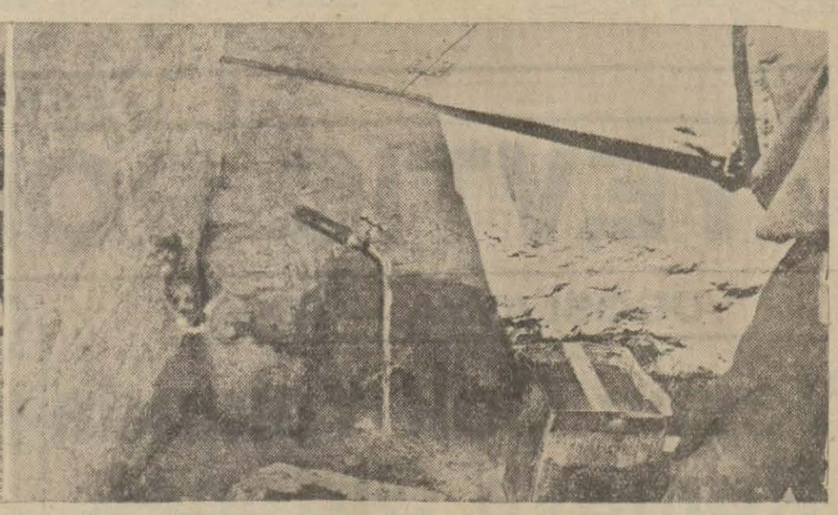

Silivri yoğurdu bollaştı, piyasada fiyatlar düşüyor — Floryada bulunan tatlı kaynak suyu plâja kadar indirilecek

İstanbulun plânını iç bakanlığı Yaptıracak

Şehir plânı yaptırtmak hakkının belediyelerden İçişler Bakanlığına geçmesi, birçok yerlerde mühim vaziyetler doğurmuştur. Yeni vaziyete göre, nüfusu 10 binden fazla olan şehir ve kasabaların müstakbel imar plânlarını İçişler Bakanlığı yaptıracaktır. Bunun için Ankarada İçişler Bakanının başkanlığında bir heyet teşekkül etmiştir. İmar plânı için, belediyeler her yıl muayyen bir parayı bankaya koyacaklar ve Bakanlık emrine vereceklerdir. Şimdiye kadar bu iş için tahsisat ayırmamış olan belediyeler, 1935 yılı bütçesinde bu parayı mutlaka ayıracaklardır. İçişler Bakanlığı emrine lâzımgelen tahsisatı vermiyen belediyelerin oktruvanın kalkmasından sonra tahakkuk etmeğe başlayan yüzde on gümrük hisseleri verilmiyecektir. Bu para İçişler Bakanlığı tarafından belediyeler bankasına yatırılacaktır. İstanbul belediyesi şehir plânı için yapılacak masraf karşılığını gene Belediyeler Bankasından istikraz etmek üzere idi. İstanbulun plânını İstanbul belediyesi değil, İçişler Bakanlığı yaptıracağı için, yapılacak istikrazın plâna sarfedilecek kısmı, İçişler Bakanlığının emrinde, Belediyeler bankasında bırakılacak ve alınmıyacaktır.

Hastahanelerden gönderilen ölüm ihbarnameleri

Hastahanelerden gönderilen ölüm ihbarnamelerinin bazı nüfus idareleri tarafından kaydolunmadığı ve bu yüzden hastahanelere olan müracaatların çoğaldığı görülmüştür. Bu gibi şikâyetlere meydan vermemek için nüfus memurlarının kayıtları muntazam tutması alâkadar makamlara yayılmıştır.

Veremle savaş için

Verem ile savaş kurumu tarafından Eyüpte yaptırılmakta olan verem dispanseri binası inşaatı bir hayli ilerlemiştir.

Eyüpteki tuğla tüccarları yeni harman mahsullerinden yükendikleri tuğlaları kuruma vermeğe başlamışlardır. Bakırköy, Hazinedar oğlu Hüseyin Hüsnü de mezkûr dispanser ihtiyacı için 250 kantar kireci tamamen parasız olarak vermek suretile yardımda bulunmuştur.

Kültür kurulunda yeni çalışma hedefi

Kültür Bakanlığı Millî Talim ve Terbiye dairesinin adı "Kültür Kurulu" olarak değiştirilmiştir. Kültür kurulunun üyeleri altı olarak tesbit edilmiştir. Altı azadan başka bir de başkan vardır. Bu heyet Kültür Bakanlığının ilmî istişare heyeti mahiyetinde olacaktır. Bu heyet yalnız mekteplerde tedris ve terbiye işlerile uğraşmıyacak, çalışma sahasını genişletek, halkın Cumuriyet esaslarına göre hazırlatılması işini yapacaktır. Bunun için, birçok yeni tedbirler alınacaktır. Kültür kurulu bazı tetkikatta bulunmaktadır.

Avrupada okuyan hekimler

Yabancı memleketler Tıp fakültelerinden mezun olan hekimlerin Türkiyede ne gibi şartlar altında doktorluk yapabilecekleri İstanbul Sıhhat Direktörlüğüne ve İstanbul Tıp Fakültesine bildirilmiştir. Bu vaziyette olan kimselerin mezun oldukları yabancı fakültelerin ders programları tetkik edilecek ve bizim fakültemizle ayni programı takip eden fakülte mezunlarına hekimlik müsaadesi verilecektir. Tahsil vaziyeti başka şekilde olan hekimler, bir jüri heyeti huzurunda imtihana tâbi tutulacaktır. Bunlar, mezun oldukları fakültede okumadıkları ve bizim programlarımızda mevcut derslerden imtihan vereceklerdir.

Doçentler imtihan edilecek

Üniversite talimatnamesine göre doçentler bir imtihana tâbi tutulacaklardır. Bu imtihanların nasıl yapılacağına dair fakülte profesörler meclisince bir program hazırlanmıştır.

Rektör Avrupadan geldikten sonra bu program tetkik ve tasdik edilmek üzere Kültür Bakanlığına gönderilecektir.

Likör fiyatlarının ineceği yok

Dün bir gazete şarap, likör, vermut gibi içki çeşitleri üzerinde inhisar idaresinin fiyatları düşürmek kararını aldığını haber veriyordu. İnhisar idaresinden böyle bir karar verilmediğini dün öğrendik. Likör fiyatları indirildiği takdirde inhisar gelirinde 16,000 liralık bir açık olacaktır ki bu yekûn fiyatları değil ancak bu yoldaki tasavvurları suya düşürmektedir.

Florya plâjı

Florya plâjının bayındırlık işlerine devam edilmektedir. Şarbay vekili Hâmit ve şar erkânı dün Floryaya giderek tetkiklerde bulunmuşlardır. Floryanın su ihtiyacını temin için bulunan memba suyu haznesi etrafında yapılan faaliyet bitmek üzeredir. Verilen malûmata göre bu ayın sonunda su işi tamamen bitirilmiş olacaktır.

Diğer taraftan, elektrik tertibatı işi sonuçlandırılmıştır. Bir iki güne kadar cereyan gelecektir.

Telefon konuşmalarının önümüzdeki pazartesi başlayacağı ve yol faaliyetinin de 1 temmuz da bitirileceği haber verilmektedir.

Şekeri yüksek fiyatla satanlar

Şeker ucuzladıktan sonra bazı kimselerin ihtikâr yaptıkları görülmüştür. Bu cümleden olarak bir çok dükkânlarda şekerin yirmi ve bazı yerlerde de altmış para fazlaya satıldığına tesadüf edilmiştir.

Belediye bu ciheti göz önüne almış ve derhal takibata başlamıştır. Esnaf sıkı bir kontrola tabi tutulmaktadır. İhtikâr yapanlar şiddetle cezalandırılacaklardır.

Diğer taraftan şekerli mamulâtın da fiyatlarının ucuzlatıldığını yazmıştık. Bu cihetten de bazı kimselerin eski fiyatlar üzerinden satış yaptıkları görülmüştür. Belediye bu cihetten de derhal faaliyete geçerek işin hile tarafına sapanları şiddetle cezalandıracaktır.

San'at mekteplerine leylî talebe alınacak

Hususî idarelerden alınarak Kültür Bakanlığına bağlanan muhtelif Vilâyetlerdeki mıntaka sanat okulu için, Bakanlık yeni bir kadro hazırlamıştır. Bu yıl kadroya göre, bazı şartlar altında bu mekteplere leylî meccanî talebe alınacaktır. Bu yıl alınacak talebe sayısı, geçen yıllardan daha fazladır.

KÜÇÜK HABERLER

* Verem ile savaş kurumunun senelik deniz gezintisi, bu sene 8 eylûl pazar günü Çınarcığa yapılacaktır. Gezintinin evvelki senelerde yapılanlardan daha güzel olmasına çalışılacaktır. Nezaheti temin için içkiye müsaade edilmiyecektir.

* Etibba odasının dış kısmının tamiratına başlanmıştır. Bina altındaki dükkânlar bozulacak, binaya ilâve yapılacak ve ayrıca bir kütüphane kurulacaktır. Kütüphane, doktorlara ve bilhassa Tıp talebelerine daima açık bulundurulacaktır.

* Çocuk esirgeme kurumu vilâyet idare heyeti dün saat on altı buçukta toplandı ve bazı kararlar verdi.

* Istanbul Emniyet direktörlüğü 2 inci şube direktörü Demirin, münhal olan Edirne emniyet direktörlüğüne tayini umulmaktadır.

* Ispanyada Pedro Caracamo Tecim Ajanı Türkofise müracaat ederek memleketimizden tavşan tüyü almak istediğini bildirmiştir. Ofis bu müracaatı alâkadar tecimenlere bildirmiş, bu hususta tetkikata başlanmıştır.

* Üç gündür şehrimizde bulunan sinema artisti Lilian Gish ve Dorothi Gish hemşireler dün sabah Viyana ve purile şehrimizden ayrılmışlar ve Pireye gitmişlerdir.

* Şehrimizde bulunan Fransız tor pidosu Amirali Rive ve gemi zabitleri şerefine dün Fransız sefiri tarafından sefaret binasında bir öğle ziyafeti verilmiştir. Amiral Rive dün sabah ve maiyetile birlikte şehirde bir gezinti yapmış, müzeleri, camileri ve diğer gezilecek yerleri dolaşmıştır.

* Istanbul balıkhanesinin modern bir balık aksiyonu haline getirilmesi için bazı değişiklikler yapılacaktır. Bir müddet evvel gönderilen raporlar, Ekonomi Bakanlığınca gözden geçirilmiş ve bir proje hazırlanmasına başlanmıştır.

* Dang hastalığından korunmak için yeni yapılan arsıulusal anlaşma İstanbul Sıhhat Bakanlığına bildirilmiştir. Bu anlaşmada birçok yeni hükümler vardır.

* Baro riyaseti yeni Kazanç kanunu mucibince avukatların kazanç vaziyetlerini tesbit için kendilerinden ayrı ayrı izahat almağa karar vermiştir. Bunun için baroda bir toplantı yapılması ihtimali vardır.

* Yeni kazanç kanununa doktor, dişçi, diş hekimi, ebe ve kimyagerlerin sınıflara ayrılmasını Etibba odası yapacaktır. Etibba odası, bu iş hakkında Maliye tahakkuk şubelerinden malûmat istemiştir. Bunlar geldikten sonra sınıflara ayrılma işi yapılacaktır.

* Yunan sefiri Sakellaropulos yazı burada geçirmek üzere dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Sefirin bu arada Yunanistana gitmesi de muhtemeldir.

* Bursada bulunan birinci genel müfettiş Abidin Ozmen bu ayın 21 inde şehrimize gelecek ve buradan da Diyarbekire hareket edecektir.

* Beyoğlu Erkek hastahanesinin genişletilmesi için Sıraserviler tarafındaki evlerden bir kısmının istimlâkine karar verilmiştir.

* Geri alınan telefon parasile belediye tarafından Haseki kadın hastahanesinde ilâveten yaptırılacak çamaşırhane, mutfak paviyonlarının inşaatı bitmiştir. İnşaata bugünlerde başlanacaktır.

BU DA BENDEN

ÇİZMEDEN YUKARISI

Çizmeyi bilirsiniz, uzun konçlu bir ayakkabıdır. Çizmeden yukarı çıkmak hikâyesini de dinlemişsinizdir elbet. Ressam, ayağı çizmeli bir adam resmi yapmış. Bir kundura boyacısı bu resmi görmüş ve çizmedeki pırıltıların yanlış olduğunu ressama söylemiş. Ressam, boyacının kritiğini doğru bulmuş ve pırıltıları düzeltmiş. Bunun üzerine, boyacı: "İyi ama, demiş, pantalondaki kırışıklar da yanlış." Ressam kızmış birdenbire:

— Yoo! diye haykırmış, çizmeden yukarı çıkma!

İşte o gün bugündür bu "çizmeden yukarı çıkma" sözünü önüne gelen kullanıp durur.

Oysa ki, kundura boyacısı neden yalnız çizmedeki boya pırıltılarının yanlışlığını anlar da, pantalondaki kırışıkların biçimsizliğini anlıyamaz? Ya, gerçekten, pantalondaki kırışıklar, bir terzi gözüne lüzum göstermiyecek kadar, boyacının da görebileceği derecede yanlış çizilmişse? Boyacı, "Ben boyacıyım, aklım gerisine ermez" diye ağzını açmasın mı? Eğer açmasın, üstüne ödev olmıyan şeylere karışmasın, derseniz; siz de, karşınızda pantalondaki yanlışlıkları görecek bir terzi olmadığı için boyacının dilinden kurtulmak istiyen bir acemi ve korkak ressamdan başka bir şey değilsiniz demektir.

Orhan SELİM

Kıdem zammı alacak öğretmenler

Bu yıl Istanbul ilk tedrisat muallimlerinden 250 öğretmen kıdem zammı alacaklardır. Yeni kıdemlar Teşrinievvelden itibaren verilecektir. İstanbul Kültür Bakanlığı kıdem alacak öğretmenlerin listesini yapmış ve bakanlığa göndermiştir.

İç işleri memuru olmak için

cak memurlar için, yeni bir karar verilmiştir. Bakanlığa ilk alınacak memurlar stajiyer olarak mesleğe gireceklerdir. Stajiyer olarak mesleğe girmek için en az orta mektep mezunu olmak lâzımdır. Yeni verilen karara göre, ihtiyacı karşılayacak kadar orta mektep mezunu bulunmazsa bir müsabaka imtihanı açılarak, bu suretle de memur almabilecektir.

No. 59

Erik Çiçekleri

Mahmud YESARI

Aksilik bu ya! Bizim ahbap, yazıhanede yok. Uzun boylu, zaif, soluk yüzlü bir genç:

— Buyurunuz, oturunuz, hanımefendi.

Dedi, bana yer gösterdi.

Gencin yüzü ve bakışları çok sevimli idi. Birden hoşuma gidivermişti; sordum:

— Çocuğum, adın ne senin?

Utangaç utangaç önüne baktı:

— Rakım!

Onun utangaçlığı da hoştu. Onunla konuşmaktan haz duyuyordum:

— Senin burada ne işin var?

— Beyin kâtibiyim.

— Ne maaş alırsın?

Donuk donuk kekeledi:

— Ayda yirmi iki lira...

Oturduğum yerden sıçramışım:

— Ne! Yirmi iki lira mı? Çocuğum, senin ailen var mı?

Boynunu bükmüştü:

— Hayır, hanımefendi, kimsem yok. Annem de, babam da, ablam da öldüler.

Ona karşı duyduğum sempatim, bir kat daha artmıştı:

— Nerelisin?

— Ben, İstanbulda doğmuşum. Ama, biz asil Ödemişliyiz.

Buna, çıldırmıştım! O, efe zeybekti. İçin için, bu çocuğu yirmi iki lira aylıkla çalıştıran ahbabıma kızıyordum. O, müthiş para kazanıyordu. Bu çocuğa kısırganması, pintilik de değil, ahlaksızlıktı.

Rakıma sordum:

— Yirmi iki lira ile nasıl yaşıyorsun?

Gözleri yerde, gülümsiyordu:

— Ölmiyecek kadar yaşayorum.

Bir an, düşündüm ve derhal kararımı verdim:

— Benim kâtibim olur musun? Sana ayda elli lira maaş vereceğim.

O, şaşalamıştı; kendisile alay ettiğimi sanarak şüpheli şüpheli bakıyordu.

Omuzundan tuttum ,sarstım:

— Neye afallastın? Elli lirayı beğenmedin mi? Peki, altmış olsun. Şimdi razı mısın?

Şaşkınlıktan bir türlü kendini kurtaramıyordu:

— Bilmem... Siz, bilirsiniz.

Şiddetle kolundan çektim:

— Haydi, ben, çabuk karar veren bir kadınımdır. Pazarlık bitti. Bu dakikadan itibaren benim kâtibimsin. Benimle beraber geleceksin.

O, inanmıyordu, inanamıyordu. Belki de beni, delinin biri sanmıştı.

— Şimdi gidiyoruz, dedim.

Tereddüt içinde idi:

— Yazihane yalnız...

Onun elini tuttum, gözlerimi gözlerinin içine diktim:

— Beni, iyi dinle çocuğum. Benim iki kere söylemek tabiatim değildir. Şimdi kimbilir, aklından benim için neler geçiyordur. İleride, benim nasıl bir kadın olduğumu öğrenirsin. Sana, şunu söyliyeyim ki, ben, zengin kadınım. Ve kendi hayatımı yaşarım. Kimsenin emri, kontrolu altında değilim. Kâtipliğini ettiğin adam, benim ,ahbabımdır. Seni ayartışıma ses çıkarmaz.

Beni dikatle dinliyordu:

— Peki! Sizin yanınızda ne vazife olacak?

Bir kahkaha attım:

— Ne mi laocak? Hiç... Yiyeceksin, içeceksin, uyuyacaksın, gezeceksin... Bana, arkadaşlık edeceksin.

Hanın odabaşısına yazihanenin anahtarını verdik; ben, ahbabıma iki satırla işi anlattım.

Sokağa çıktığımız zaman, Rakım'ın ayakları dolaşıyordu. Asil ruhlu çocuğun şaşkınlığını anlayordum. Benim şık, lüks tuvaletimin yanında, onun fakrı, sefaleti, pek fena sırıtıyordu.

Kıyafeti, hakikaten pek zavallı idi. Yazihanenin loşluğu içinde, esvabının solukluğu ve eskiliği pek o kadar göze çarpmıyordu. Fakat ışığa çıkınca, fakirlik, zavallılık, bir levha halin de ortaya çıkıveriyordu.

Onunla yan yana sokakta yürüyemezdim ve gezmeğe de gidemezdim. Hemen otomobile bindik ve o gün, Rakımı terziye götürdüm, Üç kat elbise ismarladım. Beyoğlunun lüks diye tanılan sayılı tuhafiyecilerinden ona, iç çamaşırı, gömlek, kravat aldım.

Papuçları da, ağlanacak halde idi. Nesi eski değildi ki.. Lâkin dikkat ediyorum; bütün bu solukluk, eskilik içinde, temizdi, tertemizdi

Rakımı tanıdığım otellerden birine götürdüm, otelciye emanet ettim. Otelci, banyoyu hazırlayacaktı.

Aldığımız şeyleri, mağazalar, otele göndermişlerdi. Terzi de esvaplarını otele getirecekti.

— Ben, iki gün sonra gelir, buradan seni alırım. Bu iki gün, yatarsın, uyursun, otursun. Ne canın isterse, söyle.. Otelciye ben emir verdim. Her emrini anlayor musun, her emrini, derhal yerine getirecektir. Ye, iç, istirahat et.

Dedim, ondan ayrıldım.

İki gün sonra, otele gittim ve Rakımı tanıyamadım. Genç zeybek, yeni şık kostümlerin içinde, bir inci gibi parlayordu.

Duyduğum keyfi anlatamam.

(Arkası var)

Ankara TELGRAFLARI

YAĞIŞLAR BAŞLADI

Memleketin Her Tarafında Havalar Yağışa Dönüyor

[HUSUSI MUHABIRIMIZ BILDIRIYOR]

Ankara, 19

Meteoroloji enstitüsünden verilen malûmata göre, bu sabah Trakyaya yağış olmuştur.

Yağışın ölçüldüğü Edirne havalisinde metre murabbaına 10, Kırklareli havalisinde 2 kilogram yağmur isabet etmiştir.

Doğu Anadoluda az miktarda yağış olmuş, Kars havalisinde metre murabbaına 3 kilogram yağmur isabet etmiştir.

Orta Anadoluda hava vaziyetinin yağışa doğrulduğu tesbit edilmiştir. Ankara ve havalisinde de az miktarda yağış kaydedilmiştir.

Küçük Sefain Himaye Edilecek, Resimler Çoğalacak

[HUSUSI MUHABIRIMIZ BILDIRIYOR]

Ankara, 19

Ekonomi Bakanlığı şimdiye kadar muhtelif suretlerle alınmakta olan deniz resimlerini birleştirmek suretile yeni bir kanun projesi hazırlamıştır. Adı "Gemilerden alınacak deniz resimleri" olan bu proje ile küçük sefain himaye edilmiş, vize resmi ve diğer resimlerle cezalar kısmen çoğaltılmıştır. Yeni projeye göre bir limanda yolcu, yük ve hayvan alıp çıkarmak suretile ticaret muamelesi yapan gemilerden resimler şöyle alınacaktır:

Vize resmi:

1000 tona kadar olan gemiler resimden müstesnadır. 1001 tondan yukarı olan gemilerden azamî 250 kuruş.

Müruriye resmi:

100 tonilâtoya kadar alınmıyacaktır. 101 tonilâtodan 300 tonilâtoya kadar, ilk yüz tonilâtosu için beher tonilâtosunda 3 ve yüz tonilâtodan sonra beher tonilâtodan bir kuruş, 300 tonilâtoya kadar alınacak 500 kuruşa ilâve olarak beher fazla tonilâto için yirmi para. Uğradığı limanda yolcu, yük ve hayvan alıp çıkarmıyan, yani ticaret muamelesi yapmıyan gemilerden vize resmi: 5 tonilâtodan 3 rüsum tonilâtosuna kadar 25 kuruş, 4 tonilâtodan 30 rüsum tonilâtosuna kadar 50 kuruş, 31 tonilâtodan 100 rüsum tonilâtosuna kadar 75 kuruş, 101 tonilâtodan 1000 rüsum tonilâtosuna kadar 100 kuruş, 1001 tonilâtodan yukarı maktuan 250 kuruş.

Denizcilik tezkeresi resmi:

Bir mali yıl için maktuan 50 kuruş.

Tesçil harçları: Gemi tasdiknamesi maktuan 500 kuruş. Ferağ senedi maktuan 100 kuruş. Alım satım harcı: Binde on kuruş. Şahadetname ve ehliyetname harcı: Uzun seferde süvari ve baş makinist, boğaz kılavuzu kaptanlarından maktuan beş lira. Yakın seferler süvari ve baş makinistlerinden maktuan (4) lira. Uzun seferler ikinci kaptan ve makinistlerinden, liman makinist ve motörcü ve deniz şoförlerinden, kılavuz namzetlerinden maktuan 2 lira, gemi reislerinden maktuan 1 lira, sandalcı ve kayıkçılardan maktuan 50 kuruş.

Pusla tashihi: 50 kuruş.

Kızak muayenesi:

5 Tonilâtodan 50 gayri safi tonilâtoya kadar maktuan 5 lira. 50 tonilâtodan 100 gayri safi tonilâtoya kadar maktuan 7 lira, 101 tonilâtodan 300 gayri safi tonilâtoya kadar maktuan 10 lira, 301 tonilâtodan 500 gayrisafi tonilâtoya kadar maktuan 12 lira, 501 tonilâtodan 1000 gayrisafi tonilâtoya kadar maktuan 15 lira. [illegible] lira ile kalan fazlası için beher 500 tonilâtosuna 2,5 bin lira.

Ceza'ar:

5 tonilâtodan 3 tonilâtoya kadar 10 lira, 4 tonilâtodan 30 tonilâtoya kadar 20 lira, 31 tonilâtodan 100 tonilâtoya kadar 30 lira, 101 tonilâtodan 300 tonilâtoya kadar 40 lira, 301 tonilâtodan 1000 tonilâtoya kadar 50 lira, 1001 tonilâtodan 5000 tonilâtoya kadar 100 lira, 5001 tonilâtodan fazlası için maktuan 200 lira.

Cezaları ve resimleri derhal vermiyenler hakkında tahsili emval kanunu hükümleri tatbi kedilecektir.

Dış Ticaretimizi Genişletmek için Tedbirler Alınıyor

Ankara, 17 (Hususî muhabirimizin telgrafı) — Türkofis, yeni bütçesine göre kadrosunu hazırlayarak Bakanlar kurulunun onaylamasına sunmuştur. Kadronun bakanlar kurulunun bu günkü toplantısında görüşülmesi ihtimali kuvvetlidir. Kadro kat'ileştikten sonra yeni ihdas edilmiş olan memuriyetlere kimlerin tayin edileceği anlaşılacaktır. Tokyo konsey komersiyalliğine mensucat mühendislerinden Reşadın tayini kararlaşmıştır. Yeni tayinler münasebetile Ofisin iç ve dış teşkilâtında çalışanlar arasında bazı değişiklikler olacaktır. Türkofisin yeni teşkilâtı hakkında ofis başkanı Dr. Necdet Alkın gazetemize şu izahatı vermiştir:

"— Yeni teşkilâtımızda Samsunda ve Karsta iki şube açmak kararındayız. Bu karara varılırken Samsunun coğrafî ve iktısadî ehemmiyeti nazarı dikkate alınmıştır. Kars şubesinin bilhassa Ruslarla olan münasebetlerimizi genişletmek amacını güdecektir. Dışarıda, Tokyoda bir konsey komersiyallik kuracağız. Bu konsey komersiyallik belli başlı ihracat maddelerimize uzak doğuda mahreç temin edecek, Japonya ipek sanayii istihsalâtı hakkında esaslı Etüd yapacaktır. Tokyo konseyimiz arasıra Pekine, Mançukoya ve Şanghaya tetkik seyahatleri yapacaktır. Buraları memuriyet mıntakasına dahil bulunacaktır. Bundan başka bu son yıllarda Filistine inkişaf eden iktısadî münasebetlerimize daha fazla genişlik vermek amacını güdmek maksadile Hayfada bir Sekreter komersiyallik tesis ediyoruz. Son yıllarda Filistinde Türkiye ile bu münasebetleri kuvvetlendirmek arzusu artmıştır. Hayfa Sekreter komersiyalimiz ayni zamanda Suriye ve Irakta da tetkikler yapacak, bu memleketlerle olan ticaret münasebetlerimizi genişletmeye çalışacaktır. Hindistandan müteaddid büyük firmalardan Türkiye mahsulleri hakkında istekler olmaktadır. Bu, bize Hindistanla yakında münasebetler tesisi arzusunun kuvvetlenmiş olduğu fikrini telkin etti. Bunun için bu meyanda bir Sekreter komersiyalin tesisi kararlaşmıştır. Bu sekreter komersiyaller oldukları yerlerde kalmıyarak Komivu vayyajor sıfatile memuriyet mıntakaları dahilinde gezecekler ve kendilerine vereceğimiz direktiflere göre belli başlı mahsullerimizi alıcılara gösterecekler ve bulundukları yerlerin durumları hakkında Türk ihracatçılarını aydınlatmağa çalışacaklardır. Üçüncü Sekreter Komersiyal de Bükreşte ihdas edilecektir. Son yıllarda yaptığımız tetkikler neticesinde yaş meyve ve sebzelerimizin Köstence yolile Orta Avrupa memleketlerine gönderilmesi her bakımdan yerinde olacağı tahakkuk etti. Bükreş sekreter komersiyalimiz bu yol üzerinde daima esaslı araştırmalar yaparak ihracatçılarımızı takviye edecektir. Ve Balkan memleketlerile olan münasebetlerimizin inkişafını temin edecek çarelerin araştırılması vazifelerile tavzif edilecektir. Hattâ Köstencede bir antrepo tesisini de düşünmekteyiz. Romanlılarla bu hususta yaptığımız müzakereler müsbet bir neticeye varmak üzeredir. Bu takdirde İstanbuldan yüklenecek yaş meyve ve sebzelerimizin 48 ilâ 60 saat içinde Berlin, Varşova, ve Baltık kıyılarına kadar gönderilmek imkânı elde edilebilecektir.

ATATÜRK Celâl Bayarın Şöleninde

[HUSUSI MUHABIRIMIZIN TELGRAFI]

Ankara, 19

Yeni çalışma yılının başlamasını münasebetile, Ekonomi Bakanı Celâl Bayarın Bakanlık ve iş arkadaşlarına, Çankaya yolundaki köşkünde dün gece verdiği bahçe şölenine Atatürk te gelerek şeref vermiştir.

Ekonomi Bakanımızın bahçesi ampullerle donatılmış, zengin bir büfe hazırlanmıştı.

Saat yirmide gelmeğe başlıyan çağrılıları Bay ve Bayan Celâl Bayar bahçe kapısından karşılıyorlardı.

Saat yirmi buçuğa doğru hepsi gelmiş olan çağrılılar, büfeye götürülerek, orada kendilerine soğuk içkiler ve yemekler sunulmuştur.

Saat yirmi bire doğru şölene gelen Atatürk bahçeyi dolaşarak, bütün rastladığı çağrılıları selâmlamak büyüklüğünü göstermiştir.

Bir saate yakın büfede kalan çağrılılar, saat yirmi ikide tenis kortu üzerindeki dans yerinde toplanmağa ve iyi bir cazbandın çaldığı havalara uyarak dansetmeğe başlamışlardır.

Eğlenceleri Atatürk te öteki çağrılılarla paylaşmış ve sölen böylece geç vakte kadar sürmüştür.

Şölende İç ve Dış İşler, Sıhhat, Bayındırlık Bakanlarımız, Varşova Büyük elçimiz, saylavlar, Ekonomi Bakanlığı ileri gelenleri bulunmuşlardır.

Mecidiyeler Yasak Edilecek

[HUSUSI MUHABIRIMIZIN TELEFONU]

Ankara, 19

Cenup vilâyetlerinde gümüş para ile alış veriş yapan yurttaşların gümüş fiyatlarının yük selmesi üzerine müşkülâta uğradıklarına dair mezkûr vilâyetlerden gelen haberler hakkında salâhiyetli bir zatla görüştüm. Bana vaziyeti şöyle anlattı:

"— Son zamanlarda Londra borsasında gümüş fiyatları birdenbire yükselmiş ve bu yükseliş arsıulusal gümüş piyasasına da sirayet etmiştir. Tabii olarak memleketimizde de gümüş fiyatlarını yükseltmek icap etmiştir. On gram saf gümüş 30 kuruşa ve gümüş mecidiye fiyatları da 60 kuruşa çıkarılmıştır. Cumuriyet Merkez bankası 6 hazirandanberi bu fiyatlar üzerinden gümüş satılmamasını, memlekette Osmanlı İmparatorluğu zamanından kalma bir dert olan gümüş mecidiye tedavülüne 1 şubat 1936 tarihinde nihaye verilmiş olacaktır. Gümüş mecidiyelerin Suryeye kaçırılarak külçe haline getirildiği haberi asılsızdır. En nihayet Suryede iş yapanlar da beynelmilel gümüş biyasasına uymak mecburiyetindedirler.

Fiyatların yükselmesi karşısında almış olduğumuz tedbir her nevi kaçakçılığa meydan vermiyecek mahiyettedir. Cenup vilyetlerimizde kâğıt para ile iş gören tüccarlarla memurların zarar etmesine gelince; bu, ancak haziran ayı başına inhisar edecek bir meseledirr

Tüccar ile memurlar da elindeki kâğıt parayı gümüş piyasası vaziyetine uydurmak suretile kendilerini zarardan koruyabileceklerdir.

HEKİM GÖZİLE

DİRİLEN ÖLÜLER

İşi ile meşgul bir adam birdenbire fenalaşıyor, ölecek gibi, ölü gibi görünür. Bunu hayata iade etmenin yolu yok mudur? Eğer kalp, dimağ gibi mühim uzuvlarından biri ağır surette hasta değilse, buna imkân vardır. Paris Fakültesi Fiziyoloji Muallimi Leon Binet böyle iddia ediyor. Cenazeler teneffüs ediyor, gözleri açılıyor, damarlarında durmuş olan kan, yeniden deverana başlıyor.

Başsız gövdeleri ve gövdesiz başları yaşatanlar oldu. Bir köpeğin başını kesip diğer bir köpeğin gövdesine yapıştırarak bu karışık mahlûku bir müddet hayatta tuttular. Çok değil, birkaç saat... Fakat hayatı başsız bir mahlûkun hayatını birkaç saat uzatmak, ölümü birkaç saat geri atmak.. bu şimdiye kadar görülmemiştir.

Ölüm, kalbin tevakkufundan ve teneffüsün kesilmesinden ileri gelir. Biz kalbi zayıflamağa başlıyan hastalara ötedenberi kafein ve vülkamfre yapmaktayız. Bunları az miktarda yaparsak kalp kuvvetleniyor, fazla olunca kalp bilâkis şaşırıyor. Tıpkı yüklü bir arabayı yokuşa çıkaran hayvanlar gibi. Kamçı ucunun hafif tahrik ve teşvikleri bu hayvanları canlandırır, dayak ve tazyik ise büsbütün takatsiz düşürür. Halbuki Leon Binet'nin tecrübeleri gösteriyor ki, darabanı tamamen durmuş olan bir kalp te kalp hulâsalarile yeniden işletilebiliyor. Buna sun'î teneffüs cihazları ile de yardım ediliyor.

Fissinger diyor ki: "Bir hastamın göğsünü dinliyordum. Teneffüs ediniz, derin nefes alınız, dedim. Hasta hiç kımıldanmadı. Yüzüne baktım. Sözümü dinlemediğine hak verdim; hasta ölmüştü. Leon Binet yanımda olsaydı, belki mahcup olmıyacaktım."

Leon Binenin kalp usaresi ve teneffüs cihazı.. bunlar şimdilik birer meraklı fen hadisesidir, sahaî tatbikleri henüz çok dardır. Ancak doğrudan doğruya hayatla memat arasına girmiş olan yüksek iddialardır. Kim bilir, belki bir gün gelecek, kuvvei hayatiyenin ne olduğunu daha iyi bileceğiz, belki onu elimize almak, cebimize koymak imkânı da olacak. Birdenbire ölmek mi? yağma yok! Derhal cebimizden bir ampul çıkarıp hastamıza şırınga ettik mi, Ezrail ters yüzün dönüp geri gidecek.

Evet, fennin en çılgın hayalleri bile geride bırakacak imkânlar sakladığını iddia edenler var. Cüzdanımızdaki para gibi yüreğimizdeki hayat kuvvetini, hayat ve ömür müddetini de hesap edip ona göre harcıyacağımız günler belki çok uzak değildir. Tıpkı bir elektrik cereyanının kuvvetini kaç mumluk lâmba ile ne kadar elektrik sarfettiğini bilerek idare etmek gibi.

O zaman nüfus kâğıtlarında yaş, isim, hasep nesepten sonra, yahut en evvel herkesin haiz olduğu kudreti hayatiye derecesi yazılı olacak. Ona göre iş, ona göre teehhül, ona göre askerlik. Hulâsa her şey apaçık ve kat'î olarak bilinecek. Hal ve istikbalin bütün esrarı yırtılacak.

Fakat, öte taraftan daha ağır başlı akideler bu hezeyanlara dik dik bakıyorlar: "Dikkat et, çizmeden yukarı çıkma! diyorlar. Hayat ve ölüm gibi hilkatin en esaslı nizamını bozmak bize vergi değildir. Ölümü kaldırmak, kâinatın akışını durdurmaktır. Bi zde yaşamak ve ölmek gibi inkılâplarımızla bu büyük eserin devamına yardım ediyoruz. Biz gelip gidiyoruz, fakat bu varlık kalıyor. Bu varlığı devam ettiren canlı, cansız bütün mevcudatın fasılasız tekâmülüdür.

Kanımızdaki küreyvat gibi, ensicemizdeki hüceyrat gibi, biz de büyük bir şey zannettiğimiz vücudumuzla, cemiyetimizle, ırkımızla bu koca kâinat içinde bir zerre veya beş on hüceyre kümesiyiz. Kanımızdaki küreyveler, ensicemizdeki hüceyreler nasıl doğup ölmekle bizim hayatımızı temin ediyorlarsa, nasıl onların ölmekten, harcanmaktan geri kalmasına biz kendi nef'imize razı değilsek, büyük hilkat te anasırı arasında tuttuğu, doğmağa ve ölmeğe mahkûm ettiği biz insanlara, doğumun ve ölümün büyük sırrını vermez. Verirse kâinatın nizamı bozulur, kâinatın akışı durur. Sen ölüm çareleri sayıklamakla, sanki bir iyiliğe, bir halâsa mı kavuşacaksın? Kıyameti kendi elinle mi koparmak istiyorsun, behey gafil!"

Evet! Büyük hakikatler var. Büyük görünen, hakikat görünen şeyler var. Fakat ölümü kaldırmak, ölümle beraber belki kâinatı da ya ihya veya imha etmek, yine bu âdem oğluna mukadderse, bu da bir alın yazısı ise, bunun mes'ulü biz miyiz? Yoksa, bize aciz veren, aciz yanında kudret veren, kudret gibi görünen imkânlar ve ümitler veren asıl büyük kuvvet midir?

Muhip Nureddin

Bir Duyumu Yalanlama

[HUSUSI MUHABIRIMIZIN TELGRAFI]

Ankara, 19

Orient ajansı tarafından verilen ve Türk ordusunun Cumur Başkanı Atatürkün idaresi altında manevralara başlamış olduğunu bildiren haber asılsızdır.

Fransaya bir ticaret heyeti gidiyor

Ankara, 19 (Muhabirimizin telgrafı) — Fransız hükûmetile yeni bir ticaret anlaşması esaslarını görüşmek üzere Parise gidecek heyetimiz pazartesi günü buradan yola çıkacaktır.

Heyet Ekonomi bakanlığı müsteşarı Faik Kurtoğlunun başkanlığı altında Türkofis baş müsavirlerinden Burhan Zihni ve müşavir Melihten müteşekkil dir.

Bakanlar kurulu

Ankara, 19 (Muhabirimizin telgrafı) — Bakanlar kurulu bugün saat 15,30 da toplanmış ve toplantı geç vakte kadar devam etmiştir.

Afyon vaziyeti

Ankara, 19 (Muhabirimizin telgrafı) — Afyon vaziyetini tetkik için alâkadar bakanlıklar müsteşarlarından mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir.

Komisyon bugün ilk toplantısını yapmış ve toplantıya Afyon inhisarı direktörü iştirak etmiştir.

ANKARA KÜÇÜK HABERLERI

* Ankara, (Tan) — Başbakanlık müstesarı Kemal, Hususî kalem direktörü Vedit Moskova elçiliği müsteşarlığına tayini haberini tekzip etmektedir.

* Ankara, 19 (Tan) — Buraya gelen Trakya genel müfettişi İbrahim Tali, Trakya işleri üzerinde muhtelif bakanlıklarla temas etmektedir.

* Ankara, 19 (Tan) — Matbuat genel direktörlüğü memurlarından ve gazetemizin eski yardımcılarından Server Rifatla Bedianın evlenme merasimleri belediyenin evlenme dairesinde yapılmıştır.

Merasimde İç İşler bakanı Şükrü Kaya ve Matbuat direktörlüğü erkânı bulunmuştur.

* Ankara, 19 (Tan) — Kültür Bakanı, bütün bakanlık erkânından parti programında kültüre ait esasları ne suretle anladıklarını birer rapor halinde kendisine yazarak bildirmelerini istemiştir.

* Ankara, 19 (Tan) — Meni teftiş kanununun bugünkü ihtiyaçlara göre daha iyi bir netice vermesi için Ekonomi bakanlığında tetkiklere başlanmıştır.

FELEK

CACIK!

Sevmiyen elini kaldırsın! Güzel, tatlı bir Yalova yoğurdunu biraz çırptıktan sonra içine körpe bir hıyarı ince ince çenter, iki diş te sarmısağı güzelce dövüp karıştırırsanız dünyanın en güzel iştah ilâcı olur. Bunun adına da cacık derler. Ben cacığa bayılırım. Rakı içenler için cacık (mukaddes) şeylerdendir, derler. Ona lâf edilmez. Ama adamın ağzı sarmısak kokarmış. Ayol! Biz bu kadar ağız kokusu çekiyoruz. Biraz da bizim ağzımızın kokusunu çeksinler.

Lâkin bir kâse cacığı şöyle önünüze alıp hiç düşündünüz mü? Bu ne tuhaf bir (kombinezon)dur. İnek süt verecek. Sütü yoğurt yapacaklar. Yoğurt ayran olacak, içine sarmısak konacak. Hıyar çentilecek ve üstüne de zeytinyağı gezdirilecek. Bütün bu birbirine yabancı şeyleri bir araya hangi dâhi toplamış acaba! Eğer cacık keşfedilmemiş olsa idi de, birisi bize bunu teklif etse idi gülerdik...

— Deli misin?. Derdik...

Hayatta her gün bir takım cacıklara rastlıyoruz. Birbirleriyle kaynaşması mümkün olmıyan bir takım adamları, fikirleri bir arada toplanmış çalışıyor ve muvaffak oluyor görüyoruz. Bunlar bir araya gelmeden evvel bize sorsalar, gülerdik... Lâkin bir araya geldikten ve tadlarını tattıktan sonra diyeceğimiz kalmıyor. Tıpkı cacık gibi... Bu, bir zekâ ve buluştur. Değerler, ayrı ayrı başka, birleştikleri zaman başka, başka tad veriyorlar.

B. FELEK

Ulusçuluk Prensipleri Ve iş Hakkı

[Baş tarafı 1 incide]

Genel anlamile — umumî mefhumile — iş; maddiğ ve tinel (maneviğ) moral bakımlardan hakkına kavuştukça, kamuğ (cemiyet) yükselecek, kuvvetlenecek, bahtiyar olacaktır.

Işin egemenliği, demokrasinin yeneni, üstünlüğü olacaktır.

Ulusçuluk ve demokrasi; elde âsa ve keşkül, omuzda kaplan postu, boynuzla liberallik havalarını üfleye, üfleye sokak köşelerinde safları avlamak değildir.

Işe payını vermiyen siyasal kurumlar (siyasî teşekküller) zamanımız anlamile birer soyguncu çetesinden başka bir şey olamazlar.

Kamâlizm'in prensipleri Türk devletini böyle çirkin bir durumdan (vaziyetten) koruyabilir.

(Engels) diyor ki:

"Bir gün gelecek, işe payını vermiyen ekonomsal liberal devletler,hani şu ekonomsal liberalliği ile gurur duyan siyasal kurumlar, müzelerde işkence aletleri sırasına konacaklardır. Yarının insanları, bunları tıpkı bir balta, bir satır, engizisyonun kol bacak kıran bir tekerleği, göz çıkaran bir çivisi gibi seyredeceklerdir."

Ben komünist değilim.

Siyasal inançlarım (kanaatlerim) Kamâlist prensiplerdir. Türk doğdum, Türk uluscusu olarak öleceğim. Fakat tarihin yürüyüşünde işe değer payını vermiyen devletin sonu, (Engels) in dediği gibi olacaktır.

Kamâlizm yene, yene ilerliyor.

Ve biz durmadan yürüyoruz.

Geri kalmak istiyenleri de sürükliyen bir hızla yürüyoruz!.

Ankara: 8 - 6 - 935

Mahmut Esat BOZKURT

Öz Türkçe Kelimeler

Her gün gazetemizde Türk Dili Araştırma kurumunun verdiği 5 kelime, bir liste halinde çıkıyor.

Okurlarımıza şimdiye kadar 32 listede çıkan kelimelerin hepsini bir arada ve alfabe sırasile vermeyi faydalı bulduk. Yarınki sayımızda bütün bu kelimeleri bir arada ve özdil sayfamızda bulacaksınız.

BİZDE CASUSLUK!

No. 59

Aziz Hüdayi AKDEMİR

BİZİM HAİNLER

İşgal ile Beraber İstanbulda ve Ulaşabildikleri Her Yurd Parçası Üzerinde Hainlik ve Casusluk Başlamıştı!

kurtulabilirdi. Bunu bilen baş - lar, başta Atatürk olmak üzere Anadoluda, elimizde kalan kuvvetlerin başına geçmeğe başladı. lar. Fakat kral, yani padişah ve halife ile hanedan denilen küçük padişahlar ve onların köleleri beraber.. Değil!

Onlar işgal kuvvetlerinin ve şunu gerçek adıyle söyliyelim, İngilizlerin padişahlığı elinde köle olarak kaldılar. Keşki yalnız köle kul kalsaydılar! Yabancı düşmandan ziyade yurda ve yurd fedakârlarına düşman oldular. Temellerimizi tırnakları ile kazıyanlara bunlar kazma ve bomba olmuşlardı.

İstiklâl savaşının Türk ulusuna verdiği iyilik ve yücelikten biri de içimizdeki kurtları ayıklamak olmasıdır. Onlar bizi kemirdikçe, bizim ciğerlerimizde verem gibi kaldıkça savaş kazançlarımız hep ömürsüz, cılız, sakat kalacaktı, nasıl ki hep öyle oluyor,kanlarımıza kazançlarımız birkaç yıl içinde eriyip gidiyordu.

İstiklâl savaşı bir denemeç, bir ayıklama oldu. İstanbulda düşman ve kölelik, Anadoluda umut ve onur. Bir tarafta kırık bir taht, ötede ulu bir sancak herkese soruyor: "Ne tarafı istersiniz?„ Ve gerçek Türkler ümit sancağının etrafında toplanıyorlar. Fakat bu, kolay olmuyordu. İstanbul bölgesini dolduran casuslardan, canilerden, böl genin etrafını çeviren ağlar ve örgülerden geçmek için Anadolu kıyılarına uğrıyacak vapurların kömür depolarında sak-

Hainlerin başı, son Osmanlı Imparatoru Vahideddin cuma selâmlığından geliyor

Ermenilerin kullandıkları rozet

lanmak, bir ateşçi yamağı gibi kararıp yanmak, ve bazan yakalanarak, ozaman Kroker denilen şimdiki Novotni otelinin veya Galatada Arabyan hanımın bodrumlarında bin bir hakaret ve işkence içinde çürümek ve daha kötüsü, istiklâl sancağına ulaşamamak vardı.

Öz Türkler, yani erginliğe sahip olarak yaşamak istiyenler, bütün bu engellerden sıyrılıp geçtiler. Kalanlar üçe ayrıldı:

1 — Türlü şekillerde Anadoluya hizmet edenler.

2 — Anadoluya iyilik ve fenalık yapmaksızın bekliyenler.

3 — Düşmana yardım ve Anadolunun yıkılmasına çalışan hainler.

Bunlardan birinci kümeyi "İstanbulda gizli Anadolu„ eserine bırakacağız. İkinciler için yazacak bir şey yok. Üçüncülere gelince bunları da ikiye ayırmak gerektir. Birinciler azlık dediğimiz rum, ermeni, yahudi.. gibi müslüman olmıyanlar, ikinciler hemen genel olarak kanları bozuk müslüman Türklerdir.

Birinciler ayrı ayrı casusluk ve hainlik yapmakla beraber ortaklaşa birtakım kurumlar da yaparak bir taraftan siyasal alanlarda çalışmakta, öbür tarftan silâhlı çeteler vücuda getirerek hem kendi halindeki köylüleri kasıp kavurmakta, hem de bu cinayetleri Anadolu Türklerinin üstüne atarak İstiklâl ordusunu lekelemeğe uğraşmakta idiler. Büyük söylev (nutuk) bu kısmı şöyle anlatıyor: "İstanbul rum patrikhanesinde teşekkül eden "Mavrimira„ heyeti (vesika 1) vilâyetler dahilinde çeteler teşkil ve idare etmek, mitingler ve propagandalar yaptırmakla meşgul, Yunan salibiahmeri, resmî muhacirin komisyonu, "Mavrimira„ heyetinin teshilî mesaisine hadim.„ "...Ermeni patriği Zaven efendi de "Mavrimira„ heyetile hemfikir olarak çalışıyor...„

Bir fırkadan olmadığı halde Taşnaklar hesabına, belki de bilmiyerek çalışan patrik Zaven efendi ve omuzdaşlarının gerek yabancılar ve gerek kendi aralarında yaptıkları propa - gandalardan olarak dağıttıkları ve bazı ermenilerin göğüslerinde taşıdıkları rozetlerden bir örneğini de bu yazıda göreceksiniz.

Rozetin altında "Büyük harpte öldürülen ermeniler 15 temmuz 1915„ diye yazılıdır. Fakat bunun İttihat ve Terakki ile itilâf ve hürriyet fırkaları arasındaki didişmelerden bir sahne olması çok muhtemeldir.

Bir ermeni dostumun anlattığına göre Zaven efendi saflığı ve düşüncesizliği yüzünden taşnakların eline düşmüş ve kendi kandaşlarına çok zararı dokunmuştur.

Trabzon, Samsun ve bütün Karadeniz sahillerinde teşekkül etmiş ve İstanbuldaki merkeze merbut Puntos cemiyeti sühuletle ve muvaffakıyetle çalışıyor. (Vesika 2)„

Ingilizlerin kucağına ilk düşen hain: Sait Molla

Yahudilerin doğrudan doğruya Anadolunun zararına, yani Türklüğün batmasına çevrilmiş özel kurumu yoktu. Fakat kendi hesaplarına düşmanlarımıza ve hainlerimize hizmet edenler eksik değildi. Bu azlıklar içinde Türklüğe ve yurtlarına sadık kalmış ve hizmet etmiş olanlar da çoktur. Bunu sevinçle anmak doğruyu sevmek olur.

Bu bahsi derinleştirmezden önce yabancı servislerin rollerini şöylece gözden geçirelim:

[Arkası var]

KENDİ KENDİMİZE ÇATIYORUZ

Naftalin!

Şu bildiğimiz naftalin... Ecza depolarının vitrinlerinde kimsenin yüzüne bile bakmadığı, kilosu 20 kuruşa satıldığı için ne kadar lüzumlu bir mata olduğunu bir türlü anlayamadığımız naftalin yok mu?

Bütün İstanbul, şimdi onun hasretini çekiyor:

— Ah, bir kilocuk, yarım kilocuk naftalin ele geçirsem.. diye koca şehri depo depo, eczahane eczahane dolaşanlar var.

Mevsim, göç mevsimi... Göç olmayan evlerde bile, bugünler bir faaliyettir gider. Halılar, kilimler denk yapılır, kışlık eşya, birer birer sandıklara yerleştirilir.

Gel, gör ki naftalin yok. Naftalinsiz eşya da, güvelere âlâ bir yemlik olur.

Etin kokmaması için nasıl tuza ihtiyac varsa, giyilecek eşyanın da çürümemesi için naftaline lüzum vardır.

Sorduk, soruşturduk. Dediler ki:

— Kontenjan var, naftalin gelmiyor!

Kontenjan ve naftalin... Ben bu iki kelimeyi, yan yana kafamın içine bir türlü sığdıramadım. Yoksa naftalin de lüks eşyadan biri mi oldu?

Gümrükte, çıkarılmak üzere emir bekliyen naftalinlere İstanbul halkı eğer bir iki ay daha kavuşamazsa, güveler, sandıklarımızın içinde didiklemedik palto, kalbura çevirmedikleri halı, kilim bırakmıyacaklar!

Dün tanıdıklarımdan biri, kilosu 80 kurustan 250 gram naftalin bulduğu için, neredeyse keyfinden sıçrayacaktı.

Elindeki paketi bana göstererek :

—Tanrı, fıkarayı sevindirmek murat ederse, eşeğini kaybettirir, ondan sonra buldurur - muş dedi .

Sonra gülerek:

— Kimin aklına gelirdi ki,250 gram naftalin için bir küp altın bulmuş gibi sevineceğiz!

Ve ilâve etti:

— Ey kontenjan, sen nelere kadir değilsin? — *S. Güngör*

ŞARBAYLIĞA İTHAF

Fazla söze ne hacet !

Ne Dersiniz?

TENKİD İŞİ

Bizde tenkid diyince yalnız iki şey anlarlar: Birisi hükûmeti tenkid, öteki edebî eserleri tenkid...

Halbuki memlekette bunun ikisi de - ne yazık ki - müsbet bir yemiş vermez. Hükûmeti tenkid, muhalefet adı altında hiyanete kadar yürür ve eserleri tenkid kavga ve sövüşmeye kadar varır.

Onun içindir ki, olgun düşünenlerin çoğu bu iki tenkidi yapmak ne de dinlemekte fayda görmez. Çoğu çekinirler.

Lâkin bu ikisinin dışında çok faydalı bir tenkid vardır ki, onu nedense bu kelimenin anlamı dışarısında bırakırlar. Bu üçüncü tenkid halkın umumî yaşayışına dokunan, memleketin ana siyasasına değil de iş alanına değen birtakım aykırılıkları ortaya atıp bunları düzelttirmek yolunda hükûmet ve genel kuvvetlere yardım etmektir. (TAN), bu hizmeti hele bu sütunlarda yapmaya çalışıyor. Her gün ufak tefek, fakat izi büyük bir takım ilişikleri, pürüzleri ortaya atıyor ve umuyor ki, bunları ortaya atmakla yurdda en küçük pürüz ve pürtük kalmamasını işiten hükûmet, parti ve onun ünlü şefleri emrinde çalışmıyecek bu yazılarımızı iyi gözle görerek sızlandığımız şeyleri mümkün olduğu kadar düzeltmeye savaşırlar. Gazetelerin en değerli hizmeti de bu yolda gitmektedir. Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz?

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Maltepe Enstitüsü için şartnamesi mucibince bir adet Jeneratör pazarlıkla satın alınacaktır. Fiatsız teklifler münakasadan bir hafta evvel Tütün Fabrikalar Şubesi Müdürlüğüne tevdi edilecektir. Vermek isteyenlerin 11-7-935 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 de yüzde 7,5 Güvenme paralariyle birlikte Kabataşda Levazım ve mübayaat Şubesindeki Alım komisyonuna müracaatları. (3263)

Maltepe tecrübe istasyonu için şartnamesi mucibince 4 Beygir kuvvetinde bir tulumba pazarlıkla satın alınacaktır.

Vermek isteyenlerin şartnameyi görmek için her gün ve pazarlık için de 8-7-935 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de yüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte Cibalide Levazım ve mübayaat Şubesindeki alım komisyonuna müracaatları. (2762)

1 — Paşabahçe Fabrikası için 2500 lira muhammen bedelli bir adet demir plânya tezgâhı açık eksiltme suretiyle münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnameler Cibalide Levazım ve Mübayaat Şubesinden alınacaktır.

3— Eksiltme 9-7-935 tarihine müsadif salı günü saat 14 de Kabataşda Levazım ve mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin 187,50 lira muvakkat güvenme paralariyle muayyen gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları. (3262)

Bir Mürebbiye Aranıyor

Yeni doğmuş bir çocuğa bakmak ve annesi refakatinde onu büyütmek için bir mürebbiyeye ihtiyaç vardır. İsteyenler şartlarını ve haklarındaki malûmatı bir mektupla İstanbul postahanesi 176 numerolu kutuya (Mürebbiye) rumuzile bildirmelidirler,

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: İstanbulda Yeşildirekte 7 No.da müflis Filip Nikolayidis masasına müracaat eden Armon Rabinoviçin istemiş olduğu 385,20 Markın Türk parasile tutarı olan 196 lira 45 kuruşun 6 ıncı sıraya kabulüne ve sıra defterinin bu suretle düzeltilmesine iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ilân olunur. (12534)

PİESTANY Kaplıcaları

Piestany kaplıcalarında tedavi usulünün, mevcud bütün emsali arasında fennen en fazla tekemmül etmiş olduğunu hatırlatmanın tam zamanıdır.

Şimdi Fizik ve Klinik tetebbüleri esası üzerine tesis edilen bu müessese, her gün şayani hayret tedavi delilleri vermektedir.

Türkiyede romatizmalarını Piestanyde kemali muvaffakiyetle tedavi ettirmiş olanların sayısı pek çoktur. Bunlar da müessesenin mükemmeliyetini ispat eden canlı şahidlerdir.

Müdiriyet; ikamet, iaşe, doktor muayene ve tedavilerile banyoları da dahil olduğu halde her keseye elverişli götürü fiatler tesbit etmiştir.

Çekoslovakya devlet şimendiferlerı ücretlerinde mühim tenzilât yapılmaktadır. Piestanyde bir günlük masraf, yolcuların kendi memleketlerindeki normal günlük masrafından fazla değildir.

Fazla tafsilât için İstanbulda, Aşır efendi caddesinde Hubyar hanında 12-14 numaralarda kâin umumî acentası M. S. Jacoel, mahtumlarına müracaat.

Teşekkür ve taziye

Sevgili arkadaşım Jandarma subayı Asım'ın tedavisi için çalışmış olan bütün doktor ve hemşirelere cenazesinde bulunan arkadaşlara teşekkürlerimi, ailesine ve sevenlerine taziyelerimi sunarım.

H. BEHÇET

ZAYİ — Galata İthalât Gümrüğü müdiriyetinden almış olduğum 6-6-935 günlü ve 13203 No. lu beyanameye aid makpuzu zayi ettik. Yenisini çıkaracağımızdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

A. Levi ve D. Delarey

SON HABER

KONDİLİS'İN AÇTIĞI DAVA

Atina Jürisi Suçlu Gazetecinin Beraetine Karar Verdi

Atina, 19 (Hususî muhabirimizden) — Harbiye bakanı general Kondilisin Hür fikirliler partisi lideri Metaksas ile onun organı olan Efimeriston Ellinon gazetesinin müdürü aleyhine ikame eylediği davaya dün Atina cinayet mahkemesinde baş - lanmıştır.

General Kondilis davasında Metaksasın yazdığı makalelerde kendisinin aleyhinde bir çok şeyler olduğunu, ayrıca gazetenin isyan hareketinin ilk günlerine ait bazı teferrüat yazdığını, ve divanı harplerin verecekleri hükümler için perde arkasından hareketler yapıldığına dair sarfettiği sözleri bildirmiş ve bunların haksız isnattan ibaret olduğunu söylemiş ve her ikisinin de cezalandırılmalarını istemiştir.

General Kondilis davasını antatarak isyan hareketinin baş - göstermesi üzerine bütün lâzım gelen tedbirleri tehirsiz olarak tatbik ettiğini, Metaksasın ya - lan söylediğini söylemiştir.

Şahit olarak dinlenen amiral İkonomue bu davanın siyasî mahiyette olduğunu söylemiştir. Yine şahit olarak dinlenen polis müdürü isyan hareketi üzerine lâzım gelen bütün tedbirlerin hemen alındığını söylemiştir.

Başka şahitler dinlenmek için muhakemenin devamı bugüne kalmıştır.

Atina, 19 (Hususî muhabirimizden) — Atina cinayet mahkemesi bugünkü celsesinde jüri heyetinin kararını aldıktan sonra Kondilis aleyhine yazı yazan Efimeriston Ellinon gazetesi müdürünün beraatine karar vermiştir.

İngiliz-Alman Anlaşması Bir Kitap Halinde Çıktı

Londra, 19 A.A. — İngiliz - Alman deniz anlaşması bir "Beyaz kitap,, şeklinde çıkarılmıştır.

Gazeteler Ingiliz - Alman deniz anlaşmasını hoşnutlukla karşılamakta ve anlaşmada, Ingiltere ile Fransa ve Italya arasındaki ilgilerin içtenliğini (samimiyetini) azaltacak bir erge (maksat) bulunmadığını yazmaktadırlar.

Almanlar Londrada Hava Anlaşması da istemişler

Londra, 19 A.A. — Ribbentrop'un Ingiltere hükûmetine dün bağıtlanmış olan deniz uzlaşmasına benzer bir hava uzlaşması bağıtlamak önergesinde bulunmuş olduğu hakkında ortaya bir [illegible] Ribbentrop ile Eden arasındaki görüşmenin deniz meselelerinden başka meseleler hakkında geçmiş olduğu noktasından başka bir şey söylenmemekte ve bu yayıntı berkitilmemektedir.

Eden, cuma günü Parise gideceğinden kendisine Almanya ile yapılmış olan görüşmeler hakkında bilge verilecektir.

İki Gemi Çarpıştı

Sidney (Yeni Iskoçya), 19 A.A. — "Empress - Of - Briain,, gemisi ile çarpışan Ingiliz "Kafiriston,, gemisi buraya geldi. Kaptanların anlattıklarına göre, çarpışma olduğu zaman geminin baş tarafında sekiz tayfa uyumakta idi. Bu tayfalardan üçü çarpmanın şiddeti ile yataklarından düşmüşler ve geminin yanında açılan yarıktan denize dökülerek boğulmuşlardır. Ötekiler ağır yaralanarak Empress - Of - Britain'in hastahanesine kaldırılmışlardır.

İki Çocuk Ölüsü Bulundu

Izmir, 19 (Muhabirimizin telgrafı) — Karşıyakada iki çocuk ceseti bulundu. Bunlardan biri evin bahçesindeki otların arasına saklı olarak bulunmuştur. Adliye tahkikata el koymuştur.

İnfilâk faciasında Ölen Almanlar

Berlin, 19 A.A. — Reinsdorf kurbanlarının gömülmeleri esnasında general Göring, hükûmet namına bir söylev vermiş ve bir çelenk koymuştur. Çelengin üzerinde (Adolf Hitler) yazılı idi. General, kurbanların aile ve akrabalarına sempatisini ifade ettikten sonra şöyle demiştir:

"Bu arkadaşlar yeni Almanya için, milletlerinin yeniden hayata kavuşması için ölmüşlerdir. Onların ölümü vatanın mihrabında canlarını feda etmek demektir.,,

Fransız akademisinin 300 üncü yıldönümü

Paris, 19 A.A. — Fransız akademisi, kuruluşunun 300 üncü yılını Luvr sarayında büyük tören ile kutlulamıştır.

Yabancı akademilerden gelen delegeler, üniforma giymiş oldukları halde, Fransız akademisi üyelerinin önünden geçmişler ve akademileri adına Fransız akademisini tebrik etmişlerdir.

Doğu Afrikasında Tahliye işleri

Roma, 19 A.A. — Musavva limanının tecim ve nakliyat işleri ile İtalyan Somalisindeki amele meselesi hakkında Sunday Express tarafından yapılan yanlış neşriyata cevap veren Jiyornala Ditalya gazetesi Musavva limanı meselesinin halledilmek üzere olduğunu, çünkü tahliye işlerinin süratle ve tam bir intizam ile yapılabilmesi için lima na bin kişi gelmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Musavva - Asmara hattı üzerinde münakalâtı arttırmak için Musavva'a sekiz yeni lokomatif gelmiştir.

İtalyan Somalisindeki amele meselesine gelince, Adenden, Mısırdan, Madagaskar ve Seylândan amele getirmek için yapılan tesebbüslerden sonra bu işin yerlilerin kullanılması sure tile halledilmesine karar verilmiştir.

BALKANLARDA HUSUSÎ ISTIHBARATIMIZ

Rejim Meselesi Ve Hükûmet

Atina, 19 (Hususî muhabirimizden) — Başbakan Çaldaris dün gazetecilere rejim meselesi için yapılacak reyiâmda hükûmetin bitaraf kalacağını tekrar söylemiştir.

Başbakan reyiâmdan evvel, yeni meclisin kral ve hanedanının iskat edilen haklarını vereceği hakkında yazılan haberleri de tekzip etmiştir.

Hac z işleri

Atina, 19 (Hususî muhabirimizden) — Resmî gazete ile ilân edilen bir kararnamede isyan mahkûmlarının emvali üzerine konulan hacizlerde yapılacak tadilât neşredilmiştir. Kaçan mahkûmlar bundan istisna edilmektedirler.

Yalan bir haber

Atina, 19 (Hususî muhabirimizden) — Bari telsiz istasyonu tarafından isyan mahkûmlarına genel af verildiği hakkında neşredilen haberi hükûmet tekzip etmiştir.

İstanbuldaki Mahkûmlara para getiren kadın

Atina, 19 (Hususî muhabirimizden) — İstanbulda bulunan mahkûm isyancı zabitlere para götürmekte olmakla şüphe altına alınan Madam Fotepulu hareket edeceği zaman Pire zabıtasınca seyahatten menedilmiştir.

Radyo konferansı

Varşova, 19. A. A. — Arsıulusal radyodifüzyon birliği kongresi dün saat 15 te Varşovada açılmıştır. Kongre, birliğin yeni başkanı ve birlik bürosunun yeni üyesini seçecek ve türlü teknik meselelerle program alınıp verilmesi meselesini inceyecektir. Posta asbakanı Drezeviecki açma söylevinde konuklara hoş geldiniz dedikten sonra radyodifüzyonunun gelişim ve önemini kaydetmiştir.

Paris — Tokyo telefonu

Paris, 19 A.A. — Posta ve telgraf bakanı Mandel ile Japonya büyük elçisi Sato, Paris ile Tokyo arasında bir telsiz telefon servisi kurmayı kararlaştırmışlardır.

İlk deneçler iyi sonuçlar verdiğinden, bu servis, gelecek ay başında düzenli olarak işlemeğe başlayacaktır.

KUÇUK HARICI HABERLER

* Roma, 19 A.A. — Gümüş paraların piyasadan kaldırılması kararı yalnız on ve yirmi liretlik paralar içindir. Beş liretlikler saklanacaktır.

Ortada dolaşan gümüş paraların tutarı 1635 milyondu. Kaldırılacak olanlar 808 milyon tutmaktadır.

* Assomption, 19 A.A. — Paraguvay parlâmentosu Bolivya ile Bueons Aires'de imzalanan barış andlaşmasını toplulukla onaylamıştır.

* Lizbon, 19 A.A. — Portekiz ve Danimarka hükûmetleri yeni tecim andlaşmasını imzalamışlardır.

* Berlin, 19 A.A. — Dış tecim istatistikleri geçen mayıs ayında alman çıkıtının (ihracatının) giritinden (ithalâtından 4.500.000 mark artık olduğunu göstermektedir.

* Cenevre, 19 A.A. — Arsıulusal iş konferansı, sömürge işçileri komisyonunun raporunu toplulukla kabul etmiştir. Konferans bu meseleyi 1936 konferansının gündemine (ruznamesine) koymağa karar vermiştir.

ICMAL

Almanya Ve Sömürgeleri

Medeniyette geri kalmış ülkeler, Garbî Avrupanın emperyalist devletleri arasında taksim edilirken, iki Avrupa devleti bu taksime iştirak edememişti: Almanya ve İtalya. Çünkü her iki devlet te on dokuzuncu asrın yetmiş yılı geçmeden ulusal birliklerine kavuşamamışlardı. Nihayet 1870 yılında ulusal birlikleri tamamlandığı zaman da artık "geri ülkeler" in taksimi bitmişti.

İtalya ve Almanya için bundan sonra büyük savaşa kadar en önemli meselelerden biri, sömürge sahibi olmaktı. Italya sömürge sahibi olmak içindir ki 1882 yılında Almanyanın ittifakına girdi. Sonra bu kombinezona girmekten beklediği faydaları elde edemediği için 1896 yılından sonra Fransa ile uzlaşmak siyasetini güdmeğe başladı. Böyle iki yüzlü siyasa ile İtalya Afrikada sömürge sahibi olmakla beraber, genel savaştan sonra barış andları görüşülürken, Fransa ve Ingiltere kendisini benimsemediklerinden iki yüzlü siyasasının cezasını gördü. Italya barış andlarile sömürge elde edemediği içindir ki bugünkü durumdan memnun değildir.

Almanyaya gelince: bu devletin sömürge siyasasının tarihi acıklıdır. Almanya, sömürge siyasasını İtalyadan daha büyük muvaffakıyetle tatbik etti. Afrikada geniş sömürgelere sahip oldu. Uzak doğuda Çinden limanlar kiraladı ve Büyük Okyanusta adaları eline geçirdi. Ancak bütün bunlar Versailles andı ile Almanyanın elinden alınmıştır.

Savaştan sonra Almanyanın amaçlarından biri de sömürge sahibi olmaktır. Almanya, askerlik noktasından beraberliğini tanıttıktan ve donanma yapmak hakkını da elde ettikten sonra şimdi eski sömürgelerini istiyor. Ancak Almanya pekâlâ biliyor ki bunların hepsini de alamaz. Çünkü bunların bir kısmı Japonyanın eline geçmiştir. Bir kısmı da Afrikadaki Ingiliz sömürgelerine ilhak edilmiştir. Bunları geri vermek Ingilterenin de elinde değildir. Ancak Almanya, nerede olursa olsun, sömürge sahibi olmayı, bir haysiyet meselesi yapmıştır. Sömürge sahibi olmayan devlet, Almanyaya göre büyük devlet sayılamaz. Bunun içindir ki sömürge elde etmeden büyük devletlere ayrılan uluslar derneği daimî konsey azalığı ile tekrar derneğe dönmek istemiyor. Yani Almanya konseye dönmek için sömürge sahibi olmayı şart koymuştur.

Geçen gün Berlinde Almanyaya sömürge verilmesini talep etmek için büyük bir nümayiş yapılmış. Bu, Almanyanın sömürge sahibi olmak için yapmak üzere bulunduğu bir arsıulusal teşebbüs için hazırlık mahiyetindedir. Esasen Hitler, bunu Simon ile yaptığı görüşmede açıkça ifade etmiş bulunuyor.

Ingilterenin buna esas itibarile muarız olmayacağı anlaşılmaktadır. Çünkü deniz kuvvetinden mahrum bir devletin sömürgeleri daima Ingilterenin elinde rehin durumundadır. Fransa, 1830 yılında Cezairi işgal ederek müstemleke imparatorluğu kurmak yolunu tuttuğu zaman Wellington'un meşhur bir sözü vardır:

— Deniz hegemenliği bizde kaldıkça, Fransanın sömürge sahibi olması, Avrupada bize karşı uysal bir siyasa güdmesini temine yardım eder.

Şimdi de Ingilizler ayni düşünceyi Almanya hakkında da varit görebilirler. Ancak bir müşkülât, hem de büyük bir müşkülât var: Almanyaya kim sömürge verecek? Birkaç yıl önce İngilterenin Tanganyka'yı Almanyaya vermeğe razı olduğu Ingiliz Avam kamarasında söylendiği zaman, Başbakan Mac Donald'ın, bu rivayeti telâşla tekzip etmesi, uzun zaman siyasî mahfellerde alay mevzuu olmuştu.

*

İtalyada gazete Sayfaları indirildi

Roma, 19 A.A. — Gazete sayfalarının indirilmesini natık olan bir kararname bugün meriyete girmektedir. Gazeteler haftada bir defa 10 ve bi rdefa da 6 sayfa olarak intişar edecekler dir.

Tribüna gazetesi ,diyor ki:

Bu tedbirlerin ittihazına sebep, kâğıt imali için lâzım olan selliloz ithalini tahdit etmek kaygusudur. Bu ithalât, ticarî muvazenede senevî 150 milyon liret miktarında bir yük teşkil etmektedir.

Londrada Türk inciri

Londra, 19 A.A. — Türk - İngiliz tecim ve tediye anlaşmasına uygun olarak incirden bu anlaşma süresince Hundervayd başına yedi şilini geçmiyecek surette resim alınması hazine tarafından ilgili işyarlara bildirilmiştir.

Üç Vapur Karaya oturdu

[Baş tarafı 1 incide]

kaplayan kesif bir sise rağmen, saat 5,30 da kalkmıştır. Fakat, sisin kesafeti biraz sonra büsbütün artmış, vapur çok ağır şartlar altında ilerlemeğe mecbur kalmıştır. Geminin kaptanı, mütemadiyen düdük çalarak ve gayet ağır yolla ilerliyerek Anadolu sahilini bulmağa çalışmıştır. Bu sırada vapur birdenbire büyük bir sarsıntıya uğramış, önce baş tarafı suya batmış, biraz sonra düzelerek ön kısmı havaya doğru yükselmiştir. Vapurda bulunanlar, esasen endişede oldukları için bu sarsıntı üzerine büyük bir telâşa düşmüşler ve gemide âdeta bir panik baş göstermiştir.

Panik oluyor

Bir çok yolcular iki vapurun çarpıştığı zehabına düşmüşler, etraftan feryatlar yükselmiş ve hakikaten korkunç bir vaziyet hasıl olmuştur. İçlerinden iki kadın bayılmış, bir çokları da fenalık geçirmişlerdir.

Vapurun karaya oturduğu an cak beş dakika sonra anlaşılabilmiştir. Sisin fazlalığı iki metre ilerinin bile görülmesine imkân vermediği için yolcuların telâşı kolay kolay dinmemiştir. Maltepenin Fenerbaçe önündeki kayalıklara oturduğu belli olunca, imdat düdüğü çalınarak etraftan yardım istenmiştir.

İmdat isteniyor

Düdük sesine ilk olarak Anadolu postasını yapan Neveser vapuru yetişmiş, Maltepenin bir kısım yolcuları aktarma suretile gelen gemiye geçirilmişlerdir. Sis açılmağa yüz tuttuğu için etraftan yetişen sandallar da geriye kalan yolcuları sahile çıkarmışlardır.

Bir müddet sonra vakadan haberdar edilen Akay idaresi, yardım için Kalamış vapurunu da Fenerbahçeye göndermiştir. Karaya çıkarılan diğer yolcular da bu vapurla İstanbula getirilmişlerdir.

Bu oturma hâdisesi, sahilde bulunanları da bir hayli telâşa düşürmüştür. Deniz ortasında kopan feryatlar, ne olduğu anlaşılamıyan bir facianın dehşetile kıyıdakileri de paniğe uğratmıştır. Fakat gerek vasıtasızlık ve gerek sisin ağırlığı ilk anlarda yardıma imkân vermemiştir.

Kaza neden oldu ?

Akay ve Liman idareleri hâdise hakkında derhal tahkikata başlamışlardır. Kazanın tamamen sis yüzünden vukua geldiği anlaşılmış, Büyükadadan hareket edildiği sırada dağılmak üzere bulunan sisin sonradan bir denbire kesafet peydahladığı tesbit edilmiştir.

Dalgıç indirildi

Vakadan sonra, fen heyeti tarafından Maltepe vapurunda bir muayene yapılmıştır. Dalgıç vasitasile teknenin dış kısımları da gözden geçirilmiştir. Geminin su alması, bir iki yerde çatlak ve delik olduğunu göstermiştir.

Bugün yaraların kapatılmasına çalışılacak, ve gemi ondan sonra yüzdürülerek Halice alınacaktır. Asıl tamir havuzda yapılacaktır.

Bir gemi daha oturdu

Dün sabahki sis, kesafeti bakımından eşine her zaman rastlanmıyan çeşidinden olduğu için, limandaki seyrü seferi kökünden durdurmuştur. Bu yüzden hemen hiç bir deniz vasıtası hava açılıncaya kadar işliyememiş, denizde olanlar da tehlikesiz bir yerde barınabilmek için çok güçlük çekmişlerdir.

Nor Doyçe Loyd kumpanyasının hareket halinde bulunan 4 bin tonluk Ulm vapuru da Sarıyerde hafifçe karaya oturmuş, geminin kaptanı arka ambarlara su doldurmak suretile baştan kara eden gemiyi derhal yüzdürmeğe muvaffak olmuştur.

Plisna vapuru kurtarıldı

İki gün önce Yeşilköy ilerisinde karaya oturan Plisna vapurunun kurtarılması ameliyesi dün bitirilmiş ve gemi yüzdürülmüştür. Öğleden sonra Selimiye önlerinde demirliyen geminin dalgıç muayenesi yapılmaktadır. Bugün rıhtıma bağlanarak fen heyetince ikinci bir muayeneden geçirilecektir.

Göz Göre Göre ihtikâr!

[Baş tarafı 1 incide]

rek ekmek 10 ve francala da 14 kuruşa satılmıştır. Bu fiyatlar üzerinden satış dün dahil olmak üzere on beş gün devam edecektir.

Buğday fiyatlarının son bir iki gün içinde düşmesinden sonra narh komisyonunun tesbit ettiği fiyatlara ısrarlı bazı şikâyetlere yol açmış, fakat bunlar yerinde görülmemiştir. Çünkü komisyonun her on beş günde bir toplanması, değişmesi lüzumsuz bir âdet hükmüne girmiştir. Bu hususta alâkadar bir zat bize demiştir ki:

"— Buğday fiyatlarının ucuzlaması üzerine narh komisyonunun tekrar toplanıp iki gün evvel arttırdığı fiyatları indirmesi akla gelebilir. Fakat buğday fiyatları bugün olduğu gibi (dün) yükselse idi ne olacaktı? Komisyon ekmek parasını bir kuruş arttırmadan bir hafta önce buğday fiyatları yükselmişti. Buna mukabil ekmek pahalılaştırılmadı. Komisyon vakti gelince toplandı ve vazifesini yaptı. Şüphesiz buğday yeniden ucuzlarsa, narh komisyonu da vakti gelince toplanarak ekmek fiyatlarını ucuzlatır.,,

Diğer taraftan buğday fiyatlarındaki ufak değişiklikleri fırsat sayan bazı kimseler makarna gibi maddelere ihtikâr derecesinde zam yapmışlardır.

Meselâ, stok undan yapılan ve mağazalarda 17, 20, 24, 28, 30 kuruşa satılan makarnaların etiketleri hemen ve el çabukluğu ile 19,20, 24, 30, 34 kuruşa çevrilmiştir.

Bir taraftan hükûmet vergilerden fedakârlık yaparak şeker ve tuzu ucuzlatırken ekmeğe konulan muvakkat bir zammı, undan yapılan gıda maddelerine fazlasile eklemek doğru bulunmamaktadır.

Aydında buğday düşüyor

Aydın, 19 A.A .— 30 kuruştan elli kuruşa yükselen buğday fiyatları 40 kurusa düşmüştür. 15 gündenberi Denizlide un fiyatları çuvalda üç lira yükseldiğinden Aydında ekmeğin kilosu sekiz kuruştan on buçuk kuruşa çıkarılmıştır. Buğday fiyatlarının düsmesi üzerine unlar çuvalda bir lira kırılmıştır. Daha çok düşmesi bekleniyor.

Bir sosyete 5000 lira verdi

Ankara, 19 (A.A.) — Sivas - Erzurum - Malatya kayışıt kolları iltisakı hatları - yapı sosyetesi hava tehlikesini önlemek için Türk hava kurumuna 5000 lira yardımda bulunmuştur.

SAGIRLIK KALKIYOR

Berlindeki Doyçe Akustik fabrikasının yaptığı elektrikli kulaklıklarla sağırların pek çoğu işitebilirler. Son icat: kulak yerine kafa kemiklerine tesir yapan aletler. Türkiye Acentalığı : Galata posta kutusu 1112. DİKKAT : Ankara ve İzmir'den şimdi müracaat edenler seyahat memurumuz tarafından yakında ziyaret edileceklerdir.

20 HAZİRAN PERŞEMBE SAAT 17 DE

Büyükadada 23 Nısan caddesinde Elektrik şirketi şubesinde Elektrik fırınının tatbikatı gösterilecek ve bu meyanda, gelenler arasında kur'a çekilerek, bir

ELEKTRİK ALETİ HEDİYE EDİLECEKTİR

Bu ders Bayanlara mahsustur.

4621

MEMLEKETTE TAN

Kırşehirde Beş Yıllık Bir Program Hazırlandı

Kırşehir, 18

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Kırşehirin bayındırlık işlerine büyük bir önemle başlanmıştır. İlbay yeni imar projesini hazırlamış ve işe girişilmiştir. Mühendisler buraya en uygun bir şehir plânı hazırlıyacaklardır. Eski çarşı yerine yeni baştan taş ve beton dükkânlar, geniş düzgün dükkânlar yapılıyor.

Bu beş yıllık program üç ana parçaya bölünmüştür.

Belediye Seçimi Tazelendi

Turgutlu, 18

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Manisa ve İzmir Parti Başkanı Avni Doğan şarımıza gelerek yapılacak belediye seçimi için Partice namzet yoklamasını yapmıştır. Yoklamaya kazamızın on beş ocağının üyeleri iştirak etmişler, uzun konuşmalardan sonra Turgutlu belediyesi şehir üyeleri için namzetler tesbit edilmiştir. Yeni namzetler Partice bütün şehire ilân olunmuştur. Seçim bir hafta sürecektir.

Yağmur Bekliyen Yerler

Keçiborlu, 18

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Henüz bir yağmur sıkıntısı çekilmektedir. Arpa, buğday ve afyon ürünü çok zarar görmektedir. Sıcaklar çoğunu yakmıştır. Buğday ve arpa fiyatları % 55 fırlamıştır. Afyon fiyatlarının de düşmesinden korkuluyor. Yaylâdaki otlar yağmursuzluktan kurumuştur. Saman pahalı olduğu için gıda alamıyan hayvanlar çok sıskalaşmıştır. Kıtlık olacağına kat'iyyen ihtimal verilmemektedir.

İzmirde Tütün Vaziyeti

Izmir, 18

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — İzmir mıntakasında bu yıl yetişmekte olan yeni tütün mahsulünün 934 rekoltesine nazaran % 30 fazla olacağı anlaşılmaktadır. 934 mahsulünden aşağı yukarı 12 milyon ihracat tacirlerinin eline geçmiş, bugün İzmir piyasasında ve mütevassıt tacir elinde ancak 400 bin kilo kadar bir mal kalmıştır. Geçen yıl İzmir mıntakasında beher hektar başına vasatî olarak 72 kilo tütün elde edilmiştir. Geçen yıl alınan mahsul miktarı ise 6 milyon 100 bin kilodur. Ekiciden tütün alma kanununun ilk tatbik yılı olmasına rağmen bütün çiftçilerin muamelâtı büyük kolaylıklarla başarılmıştır.

Hava Tehlikesine Karşı Balıkesirde Toplantı

Balıkesir, (Tan) — Hava Tehlikesini Bilenler Kurumu komitesi tarafından hazırlanan toplantı canlı ve heyecanlı olmuştur. Feyzi Süzener, esirgenecek yardımın felâketler doğurabileceğini anlatmıştır. Üye yazımına derhal başlanmıştır.

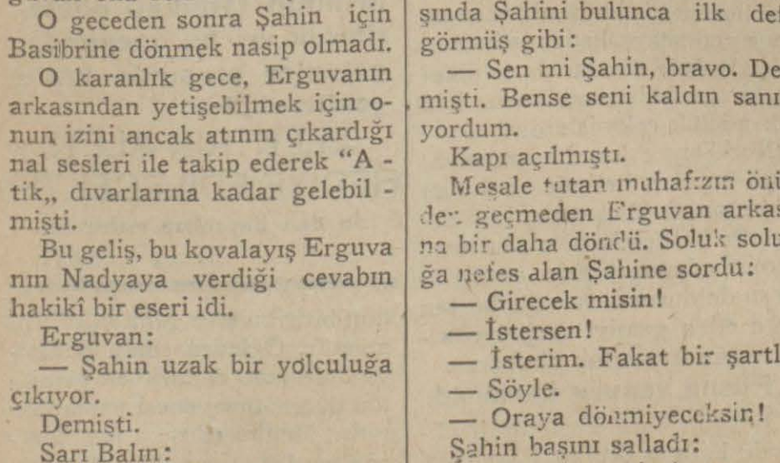

Bu Kararda Israr Etmek Haksızlıktır

Kandıra Şarbaylığı, bazı evlerin bahçelerine yığılan çöplerden ötürü ev sahiplerine memurlar vasıtasile ceza yazdırtmağa başlamış, bu vaziyet birçok haklı şikâyetlere yol açmıştır.

Haklı diyoruz, çünkü işin iç yüzü şudur:

Kandıra, 500 hanelik bir kasabadır. Ve koskoca kasabada şarbaylığın yalnız bir tek çöp arabası vardır. Bu araba birinci sınıf caddeleri ancak dolaşabildiği için her tarafa yetişmesine şüphesiz imkân yoktur. Bunun neticesi olarak evlerinde çöp birikenler, çöpleri sokağın önüne yığmak gibi uygunsuz ve yersiz bir hareket'te bulunmamışlar, bilâkis bahçelerinin kuytu bir köşesine toplamışlardır.

Işin garip tarafı buradadır: Şarbaylık bu hareketi gözden kaçırmamış ve genel temizlik işlerine aykırı hareket ediliyor, diye ceza kesmeğe kalkışmıştır. Ortada suçlu varsa kasaba halkı değil, şarbaylıktır. Temizlik vasıtaları temin edilmeden, çöplerin dökülece-ği yer gösterilmeden alınan bu karar yersizdir. Her şeyden önce şarbaylığının kendi vazifesini hakkile yerine getirmesi gereklidir, kanaatindeyiz.

Karaçakal aşiretini Ziyaretler

Aydın, (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Aydın Halkevinden beş kişilik bir kurul Yenipazara giderek Nadran dağı eteğindeki yaylâya çıkarak Karaçakal aşiretinden sentaks derlemesi yapmıştır.

Kurul bu gezintiden çok önemli ve faydalı sonuçlar elde etmişlerdir. Aşiretin 600 yıl önce doğudan Tarsusa geldiğini, 100 yıl kadar orada kalarak bugünkü yerlerine geldiklerini, 52 yıl önce iskân edildiklerini söylüyorlar. Aşiret beş mahalleye ayrılmış 120 evden müteşekkildir.

Kurul aşiret halkına kinin ve şekerler dağıtmış, aşiret halkı da kurulu ağırlamışlardır.

* Kandıra, (Tan) — Aşım işleri sona ermiştir. İzmitten gönderilen aygırların sıfatı tamamlanmıştır. İki aygır da İzmire gönderilecektir.

Hava Tehlikesine Karşı

Dün öğleden sonra Tecim ve Endüstri odasında Halk Partisi İstanbul merkezi başkanı Hilminin başkanlığında önemli bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda odanın idare heyeti üyeleri ile şehrimizdeki millî kurumların ve bankaların direktörleri bulunmuşlardır.

Heyet, odaya yazılı İstanbul tecimenlerinin hava tehlikesi karşısında derhal harekete geçmek isteklerini onaylamış, bu işle meşgul olmak üzere bir "hava tehlikesini bilen iş komitesi,, kurulmuştur. Millî kurumların ve tecimenlerin hava tehlikesini karşılama savaşında üzerlerine düşen ödevi ne yolda yerine getireceklerini bu komite tayin edecektir.

En önce odada yazılı bütün tacirler sınıflarına göre hava tehlikesini bilen üyeliğe yazılacaklardır.

Komite bugünlerde bu işin teferrüatını tesbit ederek çalışma alanını derhal genişletecektir.

Esnafın yardımı

Esnaf cemiyetlerinin hava kurumuna yapacakları yardım işlerini bir elden yürütmek üzere seçilen yardım kolları dünden itibaren çalışmağa başlamışlardır.

En önce esnaf arasında yıllık taahhüt altına girebilecekler tesbit edilecek ve bunlardan taahhütname alınacaktır. Daimî üyeliğe yazılamıyacakların da yardımcı üye olmaları temin olunacaktır.

Dün, öğleden sonra saat 14 te Ermeni ruhanî meclisi Ermeni patrikhanesinde Patrik Mesrup Nariyanın başkanlığında toplanmıştır.

Bu toplantıda, pazar günü Ermeni kiliselerinde papasların ve vaizlerin halka verecekleri tamim hazırlanmıştır. Vatandaşlar bu tamimin göstereceği yollar üzerinde aydınlatılacaktır.

Diğer taraftan hava kurumunun bayanlar kolu, 29 haziranda yapılacak mitingin programını bugün tesbit edecektir.

Memurlar üye olacaklar

Hava tehlikesine karşı bütün memurların hava kurumuna üye ve yardımcı üye olmaları lüzumu ilbaylıktan resmî direktörlüklere bildirilmiştir. Memurlar üyelik parasını taksitle vereceklerdir.

Diğer taraftan İstanbul ilçebaylıklarında hava kurumu şubeleri teşkil edilmeğe başlanmıştır. Bu şubeler, halkın üye ve yardımcı üye yazılmaları için çalışacaklardır.

Yeniden üye olanlar

Dün yazılan üyeler şunlardır: Osman Neşet, Galatada Bilûr sokağında tüccar 20 lira taahhüt, Doktor Vensan Kasapyan, Sürpagop hastahanesi başhekimi, 20 lira taahhüt, Teodor Paskalidis, Galatada Kefeli handa kömür tüccarı, 20 lira taahhüt, Aleksandr Topalyan Çarşıda antikacı 20 lira taahhüt, Vahram Elâgözyan Galatada Mumhanede Demir tüccarı 20 lira taahhüt.

HAK YERLERİNDE

Haliç Şirketi Aleyhine Dava

Belediye tarafından, Haliç şirketi aleyhine açılan davaya, dün de birinci hukuk mahkemesinde bakıldı.

Ehli vukufun hazırladığı rapora, Haliç şirketi itirazda bulunmuştu. Mahkeme bu itirazların tetkiki için duruşmayı 21 teşrinievvele bıraktı.

* Sabık müstantik Hikmet tarafından Cerrahpaşa hastahanesi şeflerinden Lipman aleyhine açılan davanın hazırlık tahkikatı ilerlemektedir. Hastahane doktorlarile hastabakıcılar şahit olarak dinlenileceklerdir.

* Maçkada İhsan isminde bir çocuğa otomobille çarparak kendisini hafif surette yaralayan şoför Ömer, üçüncü cezada 3 gün hapse ve 20 lira tazminat ödemeğe mahkûm edildi.

* İstanbulun muhtelif semtlerinde 21 evin kapılarını kırmak suretile girerek hırsızlıklar yapan İbrahim, Yaşar ve Hurşit isminde üç suçlu hakkında üçüncü ceza mahkemesi kararını vermiştir. Suçlular, suçların çok olmasından dolayı yirmişer sene ağır hapse mahkûm olmuşlardır.

* Kumaş kaçakçılığı iddiasile atelyelerinde yapılan aramada kaçak Avrupa kumaşları bulunan Alis Behar, Melhame, Permenin duruşmalarına dün sekizinci ihtisas hakyerinde devam edilmiştir. Şahit olarak dinlenen kaçakçılık bürosu şefi Mazhar aramanın nasıl yapıldığını anlatmış, suçluları sorguya çekerken bunlardan Alis Beharın üç defa,bayıldığını söylemiştir. Atelyenin kapıcıları Yorgi ve Karabetten sonra diğer şahitlerin çağırılmaları için duruşma başka güne bırakılmıştır.

* Kaçak vermut satmaktan suçlu Maks Hartel ve Marya Hartel dün 9 uncu ihtisas hakyerinde beraat etmişlerdir.

* Geçenlerde komünistlik suçundan yakalananlar dün adliyeye verilmiştir.

Hâl açılıyor

Belediyenin yaptırdığı yeni hal binası bu ayın birinde açılacaktır. Buradaki yazıhanelerin kiraya verilmesine başlanmıştır İhaleleri bugün yapılacaktır..

Diğer taraftan piyasada toptan iş yapanlar, halde birer yazıhane alacaklardır. Yazıhane almıyanlar, hariçte toptan iş yapamıyacaklardır. Bu suretle toptan ticaretin halde yapılması kararlaştırılmış ve bunun için de hal müdürlüğü hususî bir teşkilât yapmıştır, hal müdürlüğü, halin vaziyetini ve bu meseleler hakkında alâkadar tacirlere malûmat vermiştir.

SAĞLIK OĞÜTLERİ

Mikrop korkusu

Mikroplardan korkmak, onların getirecekleri hastalıklardan korunmak şüphesiz çok iyi bir şeydir. Fakat bunda da pek ileriye gitmemek lâzımdır.

Bazı kimseler vardır ki, bütün hayatlarını mikrop korkusile zehirlerler. Kimisi elinde eldiven olmayınca kapının tokmağını tutamaz. Bir başkası dostlarının ellerini sıkmaktan çekinir ve çok defa bir baş selâmile geçiştiriverir. Bir üçüncüsü sofraya oturmazdan önce çatalını, bıçağını kendi gözlerinin önünde yeniden kaynattırır.

Mikrop korkusunun en büyüğü, mikropları bulan Pasteur'ün kendisinde vardı. Bu büyük âlim, sofraya oturduğu vakit kaşığını, çatalını havlusile uzun uzadıya uvarak siler, yediği ekmek diliminin üzerine konmuş olabilecek mikropları gidermek için ekmeği de uzun uzadıya bıçakla kazırdı.

Pasteur'ün bu ihtiyatlarda belki hakkı vardı. Çünkü o mikropların yalnız zararlarını meydana çıkarmış, onların yaptıkları hastalıkları tetkik etmişti.

Şimdi biliyoruz ki, bedenimiz mikroplara karşı kendi kendine kaldığı vakit bile, büsbütün müdafaasız değildir. Bedenimizde her vakit milyonlarca mikroplar bize zarar vermeden yaşarlar. Ağzımız, burnumuz her vakit mikroplarla doludur. Bunların hepsi mutlaka hastalık yapsaydı, insanların hiçbir vakit hastalıktan kurtulamamaları lâzımgelirdi.

Her vakit bedenimizde yaşıyan mikropların arasında çok önemlileri bile vardır. Yılancık mikrobu, difteri mikrobu, satılcan mikrobu, verem mikrobu bile bedenimizde misafir olarak yaşamakla mutlaka bizi hasta etmesi lâzımgelmez. Ya, barsaklarda her vakit yaşıya.. türlü türlü mikroplar? Bunların hepsi insanı hasta etseydi, dünyada kimse kalmazdı!

Verem mikrobu içine girdiği her bedeni mutlaka hasta etseydi, veremlilerin yanında yaşıyan hekimlerden, hastabakıcılardan hangisi sağ kalırdı?

İnsan bedeninin nomal halde mikropların zararlarına karşı koymak için birçok araçları vardır. Onun için mikrop korkusunun en iyi şekli, onların verecekleri zarardan korunmak için bedeni nomal halde, yani daima da beslemek, hele bedeni yorarak mikroplara karşı dayanıksız hale getirecek işlerden sakınmaktır.

Lokman Hekim

Doktor
Horhoroni
Eminönü Valde kıraathanesi yanında Telefon: 24131
4532

Camileri tasnif edecek komisyon toplandı

Camileri tasnif komisyonu, Evkaf direktörü Niyazinin başkanlığında Müftü Fehminin de iştirak ettiği toplantıda camilerde kadro içinde ve dışında kalacakların vaziyetlerini görüşmüştür.

Bu toplantıdan sonra ikinci bir toplantı daha yapılmış, münhal olan vazifelere tayin olunacak imam, müezzin ve hatiplerin işlerile uğraşılmıştır.

No. 59

Sarı Bal

Bürhan CAHİT

Bütün bu iş öğleye kadar sürüyordu. Geniş sahadaki bu kontrol işini hayvanla dolaşarak yaptığı için hemen her gün Erguvan ona refakat ediyordu.

O geceden sonra Şahin için Basibrine dönmek nasip olmadı.

O karanlık gece, Erguvanın arkasından yetişebilmek için onun izini ancak atının çıkardığı nal sesleri ile takip ederek "Atik,, duvarlarına kadar gelebilmişti.

Bu geliş, bu kovalayış Erguvanın Nadyaya verdiği cevabın hakikî bir eseri idi.

Erguvan:

— Şahin uzak bir yolculuğa çıkıyor.

Demişti.

Sarı Balın:

— Erkekler için dönülmiye[illegible] hakkuk etmedi. Ve Şahin o gecenin sabahına doğru (Atik) kapılarından girdikten sonra bir daha eski yerine dönmedi.

O gece "Atik,, çiftliğinin kale duvarını andıran yüksek kapısı önünde parola verip muhafızları uyandırmak için bekliyen Erguvana Şahin kanter içinde yetişmişti.

Bu müthiş gece koşusunda hiç yorulmayan Erguvan yanı başında Şahini bulunca ilk defa görmüş gibi:

— Sen mi Şahin, bravo. Demişti. Bense seni kaldın sanıyordum.

Kapı açılmıştı.

Meşale tutan muhafızın önünden geçmeden Erguvan arkasına bir daha döndü. Soluk solu[illegible] nefes alan Şahine sordu:

— Girecek misin!

— İstersen!

— İsterim. Fakat bir şartla!

— Söyle.

— Oraya dönmiyeceksin!

Şahin başını salladı:

— Dönmiyeceğim!

Erguvan atının kemini kastı. Yana çekildi:

— Geç!

Şahin atını sürdü. Erguvan arkasından takip etti ve demir kapı büyük bir gürültü ile kapandı,

Erguvanın kırbaçı büyük bir zafer kazanmıştır ve genç kız esirini önüne katıp kalesine girmişti.

Şimdi hemen her sabah sarı koca beraber çıkıyor, gezmek fırsatı ile Şahin de iş sahalarını dolaşıyordu.

Bu sabah yine tenis kortu üzerine konuşarak Gökdereye yol veren sıra dağlara tırmanıyorlardı.

Çakıllı, Piren dedikleri yabani çalılar ve kayalarla örtülen bu dağlar çok yüksek değildi. Fakat arkadaki vadiye ve dereye geçmek için mutlak bu kıraç dağları aşmak lâzımdı.

Biribirine omuz vermiş gibi duran bir kaç dağ silsilesi beş kilometre kadar sürüyordu.

Her vakit geçe geçe artık hayvanlar da bu keçi yolunu bellemişlerdi. Burada yan yana gitmelerine yol fırsat vermiyordu.

Biribirine omuz veren iki dağ arası tümsekli, kayalık bir plateauya benziyordu.

Kemleri bırakmışlar hayvanlar bildikleri gibi giderken öne geçen Erguvanın hayvanı birdenbire durdu. Kulakları dikildi. Burnu havaya kalktı.

Erguvan eğildi ve o anda kuru bir silâh sesi ile beraber vızlayan bir kurşunun hemen baş ucundan geçtiğini duydu. Özen giden ayağını bırakmasile beraber kendini yere attı ve haykırdı;

— Şahin atla!

İkinci bir silâh sesi duyuldu[illegible] ğu anda Şahin de hayvandan kaymış bulunuyordu.

Serbest kalan iki cins hayvan dimdik duruyorlardı.

Erguvan belindeki uzun namlulu rövelverini çekmişti:

— Hazırlan Şahin .Silâhı atanlar elbet meydana çıkacaklar.

Yüzü koyun yan yana bir toprak kümesini siper almışlardı.

Şahin sordu:

— Ne taraftan atıldı. Duyabildin mi?

— Tam karşımızdan, yolumuzu kesmişler. Fakat acele etti[illegible] ler.

— Keşki geriye sürüp gitseydik!

— İmkânı yok. İkinci kurşunlar şaşmazdı.

Erguvan doğru düşünüyordu.

— Bekliyeceğiz, dedi, yedek kursunun var mı?

— İki şarjörüm hazır.

— Yirmi dört kurşun. Yirmi dört de ben de var.

Erguvan kamçısının ucuna avcı kasketini iliştirdi. Yattığı yerden yavaşça kaldırdı.

İki el silâh birden patladı.

Erguvan soğuk kanlılıkla kırbacı indirdi.

— İyi nişanci değiller. Vuramadılar.

Şahin onu geri çekmeğe çalışıyordu:

— Yat, gösterme kendini. Yavaş yavaş geriliyelim. Yol...

Erguvan kuru, erkek bir sesle sözünü kesti:

— Çocuk olma Şahin. Gerilemek onlara cesaret verir. Bizi görebilmek için onların meydana çıkmalarını beklemek en doğru harekettir. Bu hazırlıklı bir pusu.. Çok şükür ki, ilk gaflet anımızda bir netice alamadılar.

Şahin Erguvanın beli altındaki taşları bir elile çekip onun daha ziyade yere yapışması için çalışıyordu.

Erguvan:

— Buraya en yakın Kökderenin bizim yakadaki amele çadırlarıdır. Eğer silâh seslerini duyarlarsa sen önde idin istikamet tayin edebildin mi?

— Tam cephemizde ve zannederim sol ilerimizdeki tümseklerden atıldı. Bak, dikkat et. Tümsekte bir kaç çalı var.

İkisi birden irkildiler.

Erguvan yanılmamıştı.

Tümsekte çalılar arasında iki başın hareket ettiğini gördüler.

Erguvan kocasını dürttü:

— Birbirimizden ayrılalım. Yerde sürünerek sağa doğru açıl. Meydana çıkana ateş et.

(Arkası var)

ÖZ DİL SAYFAŞI

BENCE

Yaşama bilgisi

Bir gazinoda, trende, vapurda veya her hangi bir kamusal yerde oturuyorsunuz. Neşeli ne şeli konuşup gülüşürken birden bire yakınınızdaki bir külhanbe yi grupu arasında sunturlu bir küfür veya çirkin, kaba bir söz yükselir. Bu çirkin lâf o kadar yüksek sesle söylenmiştir ki, bü tün arzunuza rağmen, işitme - miş görünemezsiniz. Yanınızda ki - hele bunlar kadın veya çocuk olursa - yüzlerin kıpkırmızı kesilerek önlerine eğildiklerine dikkat edersiniz. Sanki şen gru punuz içinden soğuk bir rüzgâr esmiştir. Sırtınıza buzlu bir duş yemiş gibi bir zaman ağzınızı açamaz olursunuz. Gerçi bu harekette bulunanlar, ihtimal, size yaptıkları kötülükten habersizdirler ve ihtimal hiç bir kastleri yoktur. Fakat bilmiyerek yap - mak, yapılan terbiyesizlik için asla bir özür olamaz.

Bu hal, yalnız dışarıda başı - nıza gelmez, ahlâksızlık ve ken dini bilmezlik hücumuna yalnız bir gezme veya eğlence yerinde uğramazsınız. Bu küstah ses, ev sınırını da tanımaz,ailece top lanmış olduğunuz odanın açık penceresinden bir hırsız gibi girerek sizin en tabiiğ hakkınız olan rahat ve sükûnunuzu boza - bilir.

Yine sokak ahlâkındaki bu başıboşluk değilmidir ki, günün birinde ve bir yabancı yanında minimini yavrunuzun ağzından bilmeyerek fırlayan çirkin bir sözün sizi yerin dibine geçirmesine sebep olur.

Acımarak itiraf etmeliyiz ki, yaşama bilgimiz çok eksiktir. Karşınızda sıkılıp bükülerek size "zatıâliniz,, diye söze başlayan daha yeni tanıdığınız bir a- meden "sen,, diye seslendiğin - den ve ikinci görüşmede de elini omuzunuza vurarak "halt et me işte,, gibi senli benliliğin son haddine kadar ilerlediğine sık sık rastlarsınız.

Bizdeki bu nezaket kuralları ve yaşama bilgisi eksikliği se - bebi, uzun asırlar kadının cemi yet hayatımızdan uzak kalışile izah edilebilir. Şimdiki Türk ka dını artık erkeklerinin arasına karışmıştır, bu en kötü huyumu zun yakında ortadan kalkacağını umarım.

Herkes öğrenmelidir ki, so - kak bir şahsiğ malikâne değildir; ve orada yürümenin, konuş manın, hareket etmenin usulleri vardır. Bu usulleri, kısaca, başkalarına zarar vermemekle hü - lâsa edebiliriz.

Sokağı kirletenlere karşı be - lediye kanunları nasıl cezalar koymuşsa, çirkin ve kaba sözle rile sokağın havasını pisleten ve başkalarının kulaklarını inci tenlere karşı da ayni şekilde ted birler alınması lüzumunu ileri sürecektim. Fakat düşündüm ki, belediye kanunlarına konu - lan maddelerin, çoğun, sözden ibaret kaldığını görmekteyiz.

Yaşar NABİ

Kamusal: Umumî; Kural: Kaide.

BULMACA

Bulmacalarımız öz türkçedir. Şeklimizin boş gözlerine karşılıklarını yerleştiriniz. Yedi gün arka - kaya bulmacamızı doğru çözülmüş olarak gönderenler arasında kurga çekiyoruz. Armağanlar veriyoruz. Bulmacalarımızı istediğiniz gün çözmeğe başlayabilirsiniz elverir ki yedi gün arka arkaya çözülmüş olsun. Karşılıkları "Istanbul (Tan) bulmaca servisine yollayınız.

●

Birinciye: Gümüş saat.
Ikinciye: Maroken bir cüzdan.
Üçüncüye: Bir stilo.
Dördüncüye: (Tan)ın bir senelik abonesi.
Beşinciden onuncuya kadar: (Tan) ın altı aylık abonesi armağan edilecektir.

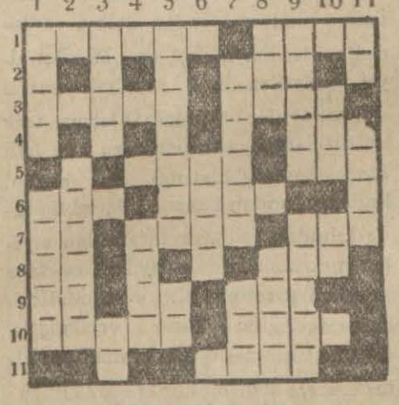

SOLDAN SAGA

1 — Ehemmiyetli (6), Bir av kayanı (4).
2 — Bir renk (3).
3 — Nan (5), Sırt (4).
4 — Bir deniz adı (3).
5 — Trakyada bir nehir (4), Bir meyva (3).
6 — Ben değil, o değil (3), Kuşyemi (4).
7 — Ayı yuvası (2), Manikür (4) Çift değil (3).
8 — Istifham (2), Dem (3).
9 — Emmekten emir (2), Nota (2), Berf (3).
10 — Bir çalgı aleti (5), Imdat (4).
11 — Bir iç deniz (4).

YUKARDAN AŞAGI

mide bulandırır (5).
2 — Tecrübe (6).
3 — Bir meyva (4), Nota (2).
4 — Siyah (4).
5 — Lâf (7), Genişlik (2).
6 — Sığır yavrusu (4).
7 — Iplik sarılan şey (6), Bir kümes hayvanı (3).
8 — Ateş (3), Büyük çakı (4).
9 — Geç değil (5), Saç tarar (5).
10 — Efendi ile beraber gitti (3), Genişlik (2).
11 — Vahşî yuva (2), Bir meyva (4).

[TAN]IN ÖYKÜSÜ [HİKÂYE]

Eski Evleri

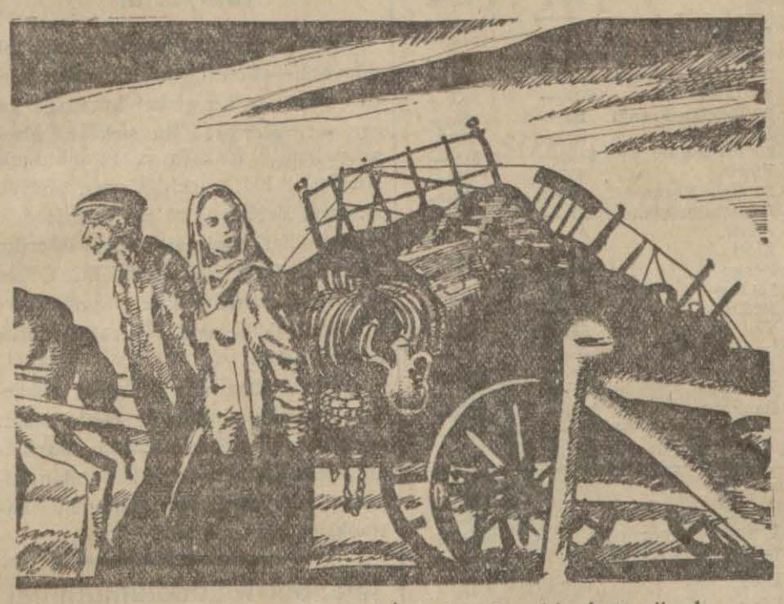

Araba kapının önüne dayanmış, arabacı üstünden yere atlamıştı.. Pencerede eli çenesinde dayalı kadına bağırdı :

— Ne oturuyon be!... Hadi kalk eşyaları indir bakalım..

Kadın pencereden çekildi.. Küçük odasının içine üzgün gözlerle baktı. İki tahta sandıktan yapılmış mindeliği.. Üstünde eski ipek çoraplardan dokunmuş örtüsile demir karyola.. Çatlak mermerli konsol.. Bu ne sevimli bir odacıktı.. Genç kadının en güzel günleri burada geçmişti...Gelin gelmişti bu evin, bir tek odasına...Sürüklenir gibi dışarı çıktı. Orada bir pencere içine yapılmış çinko muslukta yüzünü yıkayan kocasına seslendi:

— Araba geldi.

Adam elindeki yeşil bulaşık sabununu çinkonun kenarına bıraktı. Sabun kadının açılan gözleri önünde kayarak aşağı düştü. Adam yüzünün yeşil köpüklü göz üstlerini ellerile sile sile karısına döndü:

— Üzülme be dedi. Şu işler yoluna girerse seni daha güzel evlerde oturturum..

Kadın içini çekti..

— İnşallah dedi. .

Kocası yüzünü çabucak yıkayarak içeri girdiler. Adamın yüzünde kuvvet ve korkusuzluk veren çizgiler belirmişti. Genç kadın ona bakarak:

— Gideceğimiz kulube güzel mi bari?

Diye sordu: Kocası ona alaylı alaylı baktı:

— Görürsün. .

Sonra karısının gözlerindeki yaşı görünce, kucağına aldığı yatak şiltesini yere attı. Onun belinden yakalayarak:

— Kız Fatma dedi. Sen küstüm çiçeği gibi nazlı bir kadınsın.. Seni azarlamaya kıyamıyorum. Ama sende bana kıyma.. Bu odanın neresi güzel sanki.. Gideceğimiz yer hem ucuz, hem de burdan bin kat güzel..

Kadın başını onun geniş göğsüne dayadı :.

— Ne bileyim seni burada ilk gördüm. Buradan ayrılırsak kötü işler olacakmış gibi geliyor bana..

— Bos lâkırdı. Niye kötü işler olacakmış..

Yarım saat içinde evleri olan oda boşalmış.. Aşağıdaki araba dolmuştu. Arabacı kemikleri çekik sıska atın ağzından yem torbasını aldı. Kuvvetli bir kamçı çarptı sırtlarına.. Hayvanlar zorla kıpırdanarak yüklü arabayı sürüklemeye başladılar.. Genç karı koca sokağın köşesini dönerlerken, büyük eski evin perdesiz kalan tek penceresine baktılar. Sonra önlerinde giden arabanın içindeki eşyalara daldı gözleri..

.. Uzun tozlu yollar aşıyorlardı.. Şehrin dışına çıkmışlar bahçelikler arasından geçiyorlardı.. Havada küçük bir sıcaklık var. Genç adam yüzündeki terleri silerek karısına söylüyordu:

— Böyle durma be Fatma!.. İçim sızlıyor be kız!.. Bu gideceğimiz yeri, daha çok çabuk sevecek ve ısınacaksın.

Genç kadının gözleri tozlu yolun ilerisindeki arabaya takılmıştı sanki.. Araba yolun sağına saparak gözden kaybolunca:

— O bahçelikli sokağın içine mi gidiyoruz?. .

Diye sordu. Adam ondan bir lâf gizliyormuş gibi güldü:

— Görürsün şimdicik..

Dedi. Kadın adımlarını sıklaştırmış yolun dönemecini dönüşlerdi. Kadın arabanın durduğu bahçe kapısı önüne gelince durdu. Çit kapının içinde görünen küçük ak köşke baktı. Gözleri sevinçli, sesi inanmamazlıkla doluydu!

— Burası mı bizim?. .

Kocası başını sallıyordu. Kapıyı iterek şaşkın karısını içeri soktu. Sonra kapıda somurtkan duran arabacıya:

— Hemşeri eşyalar senin olsun. Çek arabanı dedi. Bikes arabacı şaşırmıştı.. Adam tekrarladı:

— Duymadın mı? Çek arabayı..

Arkasında bir toz bulutu yaparak gözden kaybolan eski eşyalara baktı. Çit kapıyı örttü.. Fatma yeşil panjürlu ak sıvalı eve şaşkın şaşkın bakıyordu. Genç adam cebinden bir anahtar çıkararak köşkün kapısını açtı. Girdiler. İçi baştan başa döşeliydi. Üç odası bir mutbağı bir de küçücük yıkanma odası vardı. Ak karyolalı yatak odası, yeni kapkacağile mutbağı konuk ve oturu odalarile bu ev, iyi bir ev kadınını çileden çıkaracak kadar güzeldi. Kocası genç kadına bakarak!

— Sana her gün söylemez miydim. Bir işim var. O olursa rahata kavuşacağız. İşte oldu. Elden düşme bu evi satın aldım. Bundan sonra senin de bir evin var..

Kadın kendini bir iskemle üstüne atmış hıçkırıklarla ağlıyordu. Kocası onun başını kaldırarak sordu:

— Ya şimdi niye ağlayorsun eski odamıza mı?..

Kadının yaşlı gözlerinde büyük bir sevinç yanıyordu:

— Hayır dedi, bu kes sevincimden ağlayorum..

GÜNLER BOYUNCA

Bir karşılık

Bay Peyami Safa, bir yazısında münekkidin çoğu vakit şiir, roman alanlarında istediğini yapamamış adamdan çıktığını, bunun için de daima yaratıcılık hasreti çektiğini söylemiş, bu arada benim adımı anmıştı. Ben buna karşı her sanatkârın değil, ancak bazılarının yaratıcı olduğu gibi bazı münekkidlerin de yaratıcı olabileceğini anlatmak istiyen bir cevab verdim. B. P. S. benim bahsı değiştirdiğimi ileri sürerek o kendine mahsus böbürlenici üslûbu ile bir şeyler söyledi. Bahsı değiştirdiğimi söylemekte baksız değildi, çünkü ilk yazısının asıl maksadı, ikincisinde de olduğu gibi, **durup dururken,** bana çatmaktı.

Ondan sonraki bir yazısında Brunetière'in "Tenkid, kıskançlık ilmidir,, dediğini anarak: "Bizde tenkid sadece kıskançlıktır,, dedi. Buna da kısa bir cevab verdim.

Şimdi tehdid ediyor; ya sözünü geri alır, yahut dostluğumuz kalmaz, ben ona gününü gösteririm gibi bir şeyler söylüyor. İstediğini yapmakta serbesttir; sözümü geri almağa hiç bir niyetim yok. Ancak yazılarımda — bir müddet için olsun — kendisinden ima ile olsun bahsedecek değilim; münakaşayı severim, kavgayı değil.

Nurullah ATAÇ

KILAVUZ İÇİN DERSLER

— 38 —

Imgelerle konuşanlardan haz duymam.

Askerlikte en yüksek erece hangisidir?

Çocuğunun ölümü, onu yüreğinden vuran bir çarpı olmuştur.

Ne gevezelik ediniz, ne de suskun olunuz.

Sizin güzeyinizde ilerledim.

Onun üslûbunda herkesin hoşuna giden bir akkınlık var.

Bu adamdan alacağınızın bu kadar olduğunu gösterir bir belgitiniz var mı?

Dikbaşlık, ve başeğim, ikisi de büyük kusurlardır.

Iyi bir gazete aytarı yalnız ilgili değil, varışlı bir adam olmalıdır.

Ordumuz düşman toprakları üstünden bir yuvu gibi geçti.

Barışcıllığımız, yurt savgası işlerini savsayacak dereceye varmamalıdır.

Çiftliğin sınırı şu dağın doruğunda bitiyor.

Bu misallerdeki kelimeler ve karşılıkları:

Imge — Remiz
Erece — Rütbe
Çarpı — Sadme
Suskun — Sükûti
Güzey — Saye
Akkınlık — Selâset
Belgit — Senet
Dikbaşlık — Serkeşlik
Başeğim — Serfüru
Varışlı — Seriülintikal
Yuvu — Silindir
Barışcıl — Sulhperver
Doruk — Zirve

●

Örkün — Rükn

Doğruluk, ahlâkın başlıca örkünlerinden biridir.

●

Tutarak — Sar'a

Tutaraklı kedileri evde tutmayınız!

Hergün 5 Söz

OTUZ ÜÇÜNCÜ LİSTE

1 — Havayici zaruriye — Yaşatık
Örnek: Hükûmet yaşatık fiyatlarını indirmek için elinden geleni yapıyor.
2 — Gıda — Besin
İase — Beslev
Örnekler: 1 — Çocuklar için süt en iyi besindir.
2 — Bir ordunun beslev meselesi, en başta gelen işlerdendir.
3 — Gıpta — İmren
Örnek: İmren güzel bir şeydir .
4 — Haset — Günü
Örnek: Günü en çirkin huylardandır.
5 — Lûtfu ihsan — Kayra
Örnek: Türk hava kurumuna yardımınız, bir kayra değil, bir ödevdir.

No. 32

YOSMA!

Etem İzzet BENICE

Diyen genç kız bunların hepsini yaptırdı. Hele belkemiğinin içinden su alınırken iğnenin acısı bir kor ateşi gibi gözlerinden fışkırdı. Üst üste baygınlıklar geçirdi.

— Ben artık bunların hiçbirisine dayanamam doktor..

Dedikçe doktor ona:

— Daha bir iki ufak tefek araştıracağımız şeyler olacak. Çoğuna dayandın, bu bir ikiye de aldırma..

Diyordu. Ve... hergün doktor sabah akşam yanına geliyor, bir iki saat onunla kalıyor, onu eğliyor, en çok ta benliğine dirlik vererek onun iyiliğine, kalkınmasına uğraşıyordu.

Ve.. yine akşamdı. Hava kararıyor, günün ağırlığı insan kafalarında son debelenmesini yapıyor, fabrika düdükleri ötüyor; karanlık, güneşin çekildiği her yere ve kırık yüreklere, boş kalplere yavaş yavaş çöküyordu.

Karanlık en çok yoksul ve sevdalıyı sıkar. Uzun gecelerde yoksulun yüreğindeki dert ne kadar kabarır, taşar, ağulanır ve bütün damarları zonklatırsa sevdalıyı da delirtir, düşündürür, güçten düşürür, zıvanadan çıkarır.

Tutkunların en bağlı saatleri geceleridir. Kadınlar gündüz görür, geceleri âşık olurlar.

Vurgun erkekler en haşarı duygularını geceleri taşırırlar. Bağlının en aşırı fırtınaları geceleri coşar. Sinirler karanlıkta gerilir, güneşte çözülür. Bir kemanın sesi bile geceleyin kalbe akar, günün aydınlığında kulakta kalır. Gönlün bütün azgınlığı karanlıkta şahlanır.

Güney de karanlıktan sakınanlardan, çekinenlerden, daha açık, korkanlardan biridir.

Güneş çekilir, yer'ni karanlığa verirken gündüzün ilk esmerliğinde Güney her vakit bir ürperme geçirir.

Yedinci günün bu akşamında da Güney havanın kararışına baktıkça yüreğinde işte o ürpertiyi duyuyor, doktoru bekliyor, tek yataklı odasında yalnızlığından sızlanıyordu!

Usançlı bir günde

Onuncu gün geldi.

Güney yurttaki günlerinden usanmış gibi görünüyor.

Zili çaldı.

Bir hastabakıcı geldi.

— Yıldız, bana soğuk bir su getirir misin?.

— Peki bayanım.

Yıldız, Güney'in en çok beğendiği bir hastabakıcı. Taze bir kadın. Terbiyeli, güzel, cana yakın.

Suyu getirdi.

Güney suyu içti. Bardağı verirken:

— Otursana biraz konuşalım. Dedi. Yıldız:

— Darılırlar bayanım.. İş vakti nasıl oturayım?..

Diye bu isteği karşıladı.

Güney:

— Ben doktora söylerim. Ne yapayım canım sıklıyor. Bıktım artık yatmaktan...

Dedi. Ve sordu:

— Benim hastalığım için sen ne duydun?.

— Hiçbir şey bayanım.

— Doktorlar hiçbir şey söylemiyorlar mı?.

— Sormadım. Onlar da söylemediler.

Bu başlangıçtan sonra ikisi de uzun uzun konuşmağa başladılar. Yıldız anlatıyordu:

— Burası Mısır'lı Atiye'nin konağı imiş. Atiye büyük savaş içinde ölmüş. Çocukları, torunları Mısır'a gitmişler, oranın zenginleri imiş. Büyük oğlu Prens Safaettin, küçük oğlu da Prens Rıza Başarükneddin.Ben de bütün bunları büyük babamdan biliyorum. Kendisi bunların yanında ve bu konakta uzun zaman ahçıbaşılık yapmış. O anlatırdı.

Onlar çekilip Mısır'a gittikten sonra konak birkaç yıl tütün deposu olarak kullanıldı. En son, ki altı yıl oluyor. Satılığa çıkarıldı, bizim Bay, Doktor Fazıl aldı, işte bu yurdu yaptı.

— Bu yurt demek Fazıl'ın kendisinin?.

— Evet kendisinin.

— Hiç ortağı filân yok mu?..

— Hayır. Doktor çok zengindir.

— Çok iş yapıyor mu bari?.

— Ne diyorsun bayanım. Tek yatak boş değil. Bütün servislerde yetmiş yatak var. Yetmişi de bir gün boş kalmaz. İçlerinde gündeliği on ' lira olan yataklar var. Operasyon, lâboratuvar, röntgen bakımları parası da ayrı. Acaba sizden kaç lira alacaklar?.

— Hiçbir şey konuşmadık. Fazıl hastalığımın ne olduğunu araştırmak için beni yatırdı ama kaç lira alacağını hiç söylemedi.

Yıldız gülümsedi:

— Size böyle yapmış. O çok cimridir. Yurdun dört odasını ayrı bir ev gibi bölmüştür. İkisinde kendisi oturur, ikisi de birisi bekleme, birisi bakım odasıdır. Gündelik hastaları oraya gelir, giderler. Çokları yurdun doktoru olduğunu bile bilmezler. Kesesine sel gibi para akar, çıkarmağa gelince beş parayı verirken eli titrer.

— Bu kadar parayı ne yapacak sanki?.

— Ne yapacağını kimse bilmez. Yeryüzünde bir kız kardeşi, bir de onun çocuğu var. Onlara da metelik sıçratmaz.

— Demek bu kadar para canlı?.

— Para canlı da lâf mı bayanım. Para için ölür. Bizi, bütün işçileri; doktorların hepsini burada su parasına çalıştırır.

— Bari kendisi yese, yazık!.

— Yiyemez. Eğer bir gün paraları koynunda sarılı ölü bulunursa hiç şaşmamalıdır.

— Oysam bu kadar cimri olduğunu hiç göstermez de..

— Göstermez, göstermez ama nekesin nekesidir!

Güney dudaklarını ısıra ısıra:

— Şaştım doğrusu. Hiç ' böyle olacağını düşünmezdim.

Dedi ve bir saniye daldı.

(Arkası var)

EKONOMİ
ALIŞVERİŞ · EKİM · SANAYİ · BORSA

Acun Denizciliği Liberalizmden Devletçiliğe Dönüyor

Acunun en büyük gemisi olan Normandi'nin Avrupadan Amerikaya en kısa zamanda geçmek rekorunu kırması, herkesin gözünü bu konu üzerine çekmiştir.

Krizin en şiddetli anlarında yapılmağa başlanan bu koca geminin yine bin bir güçlüklere rağmen bitirilebilmiş olması Fransız endüstrisinin olduğu kadar, bu endüstriyi kurmuş olan Fransız devleti için de övünülecek bir hadisedir.

Filvaki savaştan sonra beliren liberalizmi bırakma ve devletçiliğe dönüş hareketi birçok devletlerin denizcilik siyasasına da tesir yapmaktan geri kalmadı.

Devletler bu alanda önce iki partiye ayrıldılar:

Acun deniz tecimi egemenliğini elde etmek için devletin bütün gücile ulusal gemiciliğe yardım etmesini istiyen koruyucular.

Diğer yönden, denizlerin özgürlüğünü istiyenler.

Fakat çok geçmeden ikincilerin birincilere yenildikleri ve yavaş yavaş bunların da gemiciliklerini korumak yoluna saptıkları görüldü.

Daha başlangıçta koruyucular grubunu Amerika, Japonya, Italya ve Fransa teşkil ediyordu.

Özgürlük partisinde ise Almanya, İngiltere, Hollanda ve Iskandinav ülkeleri bulunuyordu.

Bu iki grup arasında yapılan ekonomik savaş sonucunda önce Almanya, arkasından da İngiltere koruyucu devletlere katıldılar. Ve bugün acun tecim filosunun yüzde on beşi ancak devlet elinin yardımına muhtaç olmaksızın işliyebilmektedir.

Acun deniz teciminin karşılaştığı zorluklar hakkında bir fikir edinebilmek için tecimin 1913 e nazaran yüzde 16 azalmış olmasına karşı gemi tonajının 46 milyon tondan 65 milyon tona çıkmış olduğunu bilmek kâfidir.

Bu zor şartlar içinde bocalıyan acun tecim gemiciliğinin yaşıyabilmesini temin için türlü ülkelerde devletin yaptığı yardımları kısaca gözden geçirelim:

Amerika Birleşik Devletleri: Amerikan deniz tecim filosu 1914 te 3 milyon ton iken genel savaşta levazım ve asker taşımak için gereken gemilerin yapılmasile 1931 de 14 milyon tona çıkmıştı.

Amerikada gemiciliğe devlet yönünden yapılan yardım yarı kapalı yollarla olmuştur: Gemi sosyetelerine posta taşınmasının verilmesi; verilen krediler faizlerinin affi; yeni yapılarda yirmi senelik uzun vadeli kredi verilmesi gibi.

Bununla beraber Amerika bundan sonra gemiciliğini açıkça korumağı da tasarlamaktadır. Meselâ: Taşınacak her kilo posta eşyası için 1,60 dolar sübvansiyon verilmesi; yabancı ülkelere yolculuk yapan gemilerin işletilmesine yardım etmek; yeni yapılacak gemilere yerli tezgâhlarla yabancı tezgâhlar arasındaki fiyat farkını ödemek gibi.

Japonya: Japonya gemiciliği korumak için 1935 - 1936 yılı bütçesine 12 milyon yen koymuştur. Bundan maada Japon kolonileri de ulusal gemiciliğe 3,8 milyon yenlik bir yardımda bulunacaklardır. Japon hükûmeti gemi satın almak ve yeniden gemi yaptırmak istiyenlere uzun vadeli krediler vermektedir. Ayni zamanda hurda olarak parçalanacak eski gemilerin yerine yenisi yapıldığı takdirde bunlar için ton başına 48 yen verilecektir.

Japon tecim filosu 1 Temmuz 1934 te 4,070,000 ton idi.

İtalya: İtalya 1933 - 1934 yılında ulusal gemiciliğini korumak için 321 milyon liret harcamıştır. 1926 dan itibaren ulusal gemiciliğe 20 senede kullanılmak üzere 3,200,000,000 liretlik bir yardım temin edilmiştir. Birçok vapur yapıcılarının istikrazları faizini, yüzde 5 e kadar devlet üzerine almıştır.

İtalyan tecim filosu 1 Temmuz 934 te 2,920,000 ton idi.

Fransa: Fransada devlet bütün vapurculuk sosyetelerini az çok kontrolu altında bulundurmaktadır. 1935 senesinde bunlara 496 milyon frank yardım yapılacaktır. Devlet, parçalanan hurda gemi tonajının en aşağı yüzde 50 si kadar yeni gemi yaptıranlara ton başına 100 frank yardımda bulunmağı düşünmektedir.

Acunun en büyük gemisi olan Normandi'nin yapılış masrafları da devlet garantisi altında istikrazlarla temin edilmiştir.

Fransız tecim filosu 1 Temmuz 934 te 3,300,000 ton idi.

Hollanda: Hollanda son zamanlara kadar gemiciliği korumak prensibinin en büyük düşmanlarındandı. Fakat başka ülkelerin yaptıkları amansız rekabet karşısında Hollanda vapurcuları devlet yardımını istemeğe mecbur kaldılar.

Hollanda hükûmeti ulusal gemiciliğine yardım için faizsiz olarak 8,200,000 florinlik borç vermeği düşünüyor.

Hollanda tecim filosu 1 Temmuz 934 te 2,620,000 ton idi.

İskandinav ülkeleri: Iskandinav ülkelerinin bir arada 6,700,000 tonluk bir tecim filoları vardır ve acun tecim filosunun yüzde 10 unu bunlar işletmektedir.

Bu ülkelerde vapurculuğa yapılan yardımlar diğer memleketlerde yapılanlara nisbetle pek önemsiz kalmakta ve yabancı ülkeler için yaptırılan gemilerde bazı kolaylıklara ve muafiyetlere inhisar etmektedir.

Norveç tecim filosu 1 Temmuz 934 te 3,980,000 ton, İsveç'inki 1,610,000 ton, Danimarka'nınki de 1,100,000 ton idi.

İngiltere: İngiltereye gelince bugünkü tecim filosu savaştan önceki filodan 1,5 milyon ton daha küçüktür. 1 Temmuz 934 te bu filonun büyüklüğü 17,730,000 ton idi.

İngiltere'de devlet bilhassa birkaç büyük sosyeteye yardımda bulunmaktadır. Halen 73 bin tonluk büyük Queen Mary adlı büyük vapuru yaptıran Cunard sosyetesi, devletten 9,5 milyon sterlinlik bir kredi yardımı görmüştür.

Öte yönden gemilerin kalitelerinin de yükseltilmesini temin için devlet, türlü sosyetelere yüzde 2/2, 1/2 gibi az faizli krediler açmıştır.

Bu çalışmalara rağmen İngiliz tecim filosu savaştan önce acun tonajının yüzde 40 ını teşkil ederken bugün yüzde 27 ye inmiş bulunuyor.

●

Acunun en önemli denizci devletlerinin gemiciliklerini korumak için attıkları adımları kısaca gördük. Şurası kesindir ki, acun gemiciliği ancak arsıulusal tecimin iletilmesile yaşıyabilecektir.

Bugün devletlerin türlü yollarla korudukları gemicilik ancak tecimsel bakımdan kendiliğinden verimli bir duruma gelebildiği zaman genel ekonomik hayatın yeniden faydalı bir elemanı olabilecektir.

Dr. O. Conker

BORSA

19 Haziran ÇARŞAMBA

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	614,—	618,—
Dolar	123,—	125,—
20 Fransız Frangı	166,—	168,50
20 Liret	201,—	203,—
20 Belçika Frangı	80,—	81,—
20 Drahmi	23.—	24.—
20 İsviçre fr.	812,—	816,—
Florin	81,—	83,—
20 Çek Kuron	96,—	98,—
Avusturya şilin	22,—	23,—
Mark	41,—	42,—
Zloti	23,—	24,—
Pengo	24,—	25,—
20 Ley	14.—	15,—
20 Dinar	52,—	54,—
Yen	31,—	33,—
Isveç Kuron	31,—	32,—
Altın	942,—	943,—
Mecidiye	58,50	59,—
Banknot	228,—	230.—

ÇEKLER

	Kapanış
Fransız Frangı	12,04
İngiliz lirası	620,25
Dolar	0,79,50
Liret	9,64,90
Belga	4,70,67
Drahmi	83,71,50
İsviçre Frang	2,43,50
Leva	63,72,50
Florin	1,17,15
Çekosolvak kuronu,	19,03,32
Avusturya	4,21,50
Pezeta	5,81,43
Mark	1,97,54
Zloti	4,21,—
Pengo	4,51,40
Ley	78,54,43
Dinar	34,96,33
Yen	2.78,30
Çernovets	10,98
İsviçre kuronu	3,12,90

ESHAM

Iş Bankası Mü.	90.—
„ „ N.	9,50
„ „ H.	9,70
Anadolu % 60	25,65
„ % 100	42,50
Şirketihayriye	16.—
Tramvay	29,—
Bomonti - Nektar	8,25
Terkos	16,25
Reji	2,70
Aslan Çimento	10,20
Merkez Bankası	57,57
Osmanlı Bankası	25,50
Telefon	11,25
İttihat değirmencilik T.A.Ş.	8,75
Şark Değirmenleri	0,80
Şark merkez eczanesi	4,60

ISTIKRAZLAR

TürkB orcu I Kupon Kesik	28,30
„ „ II „ „	26,35
„ „ III „ „	27,—
Ergani	95.—
İstikrazi dahilî	95,—

TAHVİLÂT

Rıhtım Kupon Kesik	10,25
Anadolu I ve II	44,30
„ II Kupon Kesik	45.—
Anadolu mümessil	52,85

Yeni yıl arpa mahsulü

Dün verilen malûmata göre yeni arpa mahsulü Ege piyasasında idrak edilmiş, ilk mahsul İzmirde kilosu 5 kuruş gibi yüksek bir fiyatla açılmıştır. İçerden büyük partiler halinde mal gönderilmediği için arpa piyasası henüz hararetli değildir. Bu yıl memleketimizden İtalyanın önemli miktarda arpa satın alacağı umulmaktadır.

İzmirde mayıs içinde yapılan arpa satışları 71 tondur.

Kırşehirde at koşuları

Kırşehir, (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — İlkbahar at koşuları sona erdi. Arap koşusunda Fuad'in atı birinci, tay koşusunda Dulkadirlinin tayı birinci, tahammül koşusunda Ali Canın atı birinci gelmişlerdir. Eşek, çuval, yumurta koşuları da çok eğlenceli olmuştur. Komşu vilâyetlerden koşuya giren atlar kazanamamıştır.

Turfandacılar şirket yapıyorlar

Mersin, (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Mersin turfandacıları kendi aralarında bir şirket kurmağa karar vermişlerdir. Bu şirkete giren müstahsiller Ankara ve İstanbuldaki şubeleri, Kö[illegible]ence, Varna, Sofya, Bükreş, Berlin gibi dış şehirlerdeki mümessilleri vasıtasile yapacaklardır. Şirket turfanda sebzeleri Türk Ofisin tarifi gibi standart tiplere ayıracak ve hususî ambalâjlarla kontrollu olarak sevkedecektir.

Ambalâj üzerinde sebzenin bahçeden toplandığı gün ve tarihi tesbit eden bir etiket bulunacaktır. Turfanda sebze ihracatı ikincikânundan itibaren başlıyacağı için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

İstanbul Müddeiumumiliği

İstanbul Müddeiumumîliğine Balıkesir Ağır ceza reisi Haydar Rıfkının tayin edileceği, diğer taraftan, Tüze Bakanlığı ceza işleri müdürlüğüne, geçende müsteşarlığa nakledilen Hasan Saffeddinin yerine, İstanbul Ağır ceza reisi Suadin getirileceği kuvvetle söylenmektedir.

Evkaf memurları aylıklarını almadılar

Evkaf direktörlüğü memurlarına ait kadro gelmediği için bu memurlara henüz haziran aylığı verilmemiştir. Bugünlerde kadro geldiği takdirde maaşlar verilecektir.

YENİ NEŞRİYAT

HAFTA

Bu sevimli gazetenin 63 üncü sayısı birçok zengin yazılarla çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

PERŞEMBE

Haftalık Perşembe gazetesinin 12 inci sayısı zengin münderecatla çıkmıştır. Karilerimiz bu sayıda birçok tanınmış muharrirlerin yazı ve reportajlarını bulacaklardır.

OSMANLI BANKASI

İLÂN

Osmanlı Bankası hisse sahipleri genel kurultayı 1935 haziranının 18 inci salı günü Londrada toplanmıştır.

İdare meclisi tarafından hisse sahiplerinin tas[illegible]kine sunulan kararlar birlikle kabul olunmuştur.

24 Haziran 1935 ten başlayarak, 66 sayılı kuponun gösterilmesine karşı hisse başına temettü olarak 3 Şilin verilecektir.

ZAYİ — Galata İthalât gümrüğünde 994 No. lu beyannameyi 4-10-934 tarihinde muamelesini intaç ettim. Buna aid müfrez ordino zayi olmuştur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. İsak Varon Mahtumları.

İstanbul

SÜT MÜSTAHSİLLERİ ve Sütçüler Cemiyetinden:

İnekçi ve sütçüleri alâkadar eden Rusyada çevrilen bir filim haziranın 22 nci cumartesi günü sabah saat 10 da Beyoğlu saray sinemasında parasız olarak gösterilecektir. Pek mühim ve faydalı olan bu filmi esnafımızın muhakkak görmesi tavsiye olunur.

SATILIK HANE

Beyoğlunda Tarlabaşı caddesinsinde köşe başında, kapısı eski Margrit yeni küflü çıkı sokak 19 numaralı kâgir hane satılıktır. 8 odalı, 3 sofa, 2 taraça ve balkonlu, 2 mutbak terkos ve elektrik tesisatı ve kuyusu vardır. Odaları aydınlık, güneşli ve havadardır. Talipler herzaman evi gezebilirler

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden: Bay Mehmet vekili avukat Bay İsmail Hakkı tarafından Dimitri ve Manol ve Magdelini aleyhlerine bin beşyüz liranın tahsiline mütedair ikame olunan davadan dolayı müddaaleyhlerden Manol ve Magdeliniye gönderilen dava arzuhali sureti mumaileyhler ikametgâhlarını terk ile Sırbistana gittiklerinden ve hali hazır ikametgâhlarının da meçhul bulunduğundan bahsile bilâ tebliğ iade kılındığı mübaşir tarafından verilen meşruhattan anlaşılmakla dava arzuhali suretinin bir ay müddetle ilânen tebliğine karar verilmiştir. Keyfiyet mumaileyhlerin malûmu olmak üzere ilân olunur. (12520)

İstanbul altıncı icra dairesinden: Mahcuz ve paraya çevirilmesi mukarrer (1) orta halisi, bir aynalı çiçeklik jardinyer, bir beyaz ayni şekilde jardinyer açık arttırma suretile 22-6-935 cumartesi günü saat 9,10 a kadar Nişantaşında Vali konağı karşısında 1 nci apartmanında 1 No. dairede satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur(12529)

ISTANBUL VE TRAKYA Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

İdare meclisimizce hissedarlar umum heyetinin fevkalâde surette toplanmaya çağırılması kararlaştırıldığından esas mukavelenamenin 28 inci maddesi mucibince en az yüz hisseye sahib olan hissedarlarımızın 8 Temmuz 935 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 de Şirketin İstanbul'da Bahçekapu'da 4 ncü Vakıf hanındaki merkezine gelmeleri ve ticaret kanununun 371 ve şirket esas mukavelenamesinin 30 ncu maddeleri hükümlerine tevfikan toplantı gününden bir hafta önce ellerinde bulunan hisse senetlerini şirket merkezine veya İş ve Ziraat Bankalarına tevdi ederek dühuliye varakalarını almaları lüzumu ilân olunur.

RUZNAME:

1 — Şirketin fesih ve tasfiyesi hakkında idare meclisi raporunun okunması ve karar ittihazı ve 935 senesi birinci altı aylık muamelât ve hesabatının tetkik ve tasdikile meclisi idare ve Murakıbın ibrası.

2 — Tasfiye memurlarının tayini ve ücret ve selâhiyetlerinin tesbiti.

İstanbul millî emlâk müdürlüğünden:

	Muhammen Değeri Lira
FENER: [illegible] 7 sayılı evin tamamı.	621
ARNAVUTKÖY: Ayanofri sokak eski 70, yeni 6, 6/1 sayılı ev ve dükkân arsasının 2/6 payı.	165
ARNAVUTKÖY: Dere sokağında eski 22 yeni 15 sayılı evin 13/20 payı.	387
ARNAVUTKÖY: Dere sokağında eski 58 yeni 54 sayılı evin 2/3 payı.	104
ARNAVUTKÖY: Yeni çeşme sokağında eski 8 yeni 6 sayılı evin 1/4 payı.	210
KAMERHATUN: Tatavla Saatci sokak eski 52, 54, 56 yeni 54, 56, 58 sayılı iki ev ve bir dükkânın 1/4 payı.	234
KASIMPAŞA: Emincami Eyyühem çıkmazı eski 10 M. yeni 1 sayılı evin tamamı.	479
KANLICA: Kandilli Kilise sokak eski 75 yeni 51 sayılı evin 1/2 payı.	102

Yukarıda yazılı mallar 28-6-935 cuma günü saat 14 de peşin para ve açık arttırma ile satılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırmaları. (F) (3445)

No: 57

KIRMIZI VE SİYAH

STENDHAL

gibi, sükûn buldu. M. de Rênal'in gece hiç uyumamış olduğu saçlarının, üstünün başının perişanlığından belli idi.

Madame de Rênal kocasına, zarfı açılmış, fakat yine katlanmış bir mektub uzattı. M. de Rênal bu kâğıdı açıp okumuyor, karısına deli gibi bakıyordu. Kadın:

— İşte alçakça bir iş! dedi, demin noterin bahçesinin arkasından geçerken önüme itin biri çıktı, bana bu mektubu verdi; sizi tanırmış, size minnettarmış, daha bilmem neler. Size şunu söyliyeyim, o sizin monsieur Julien'in burada kalmasına razı değilim; bugünden tezi yok, onu geldiği yere gönderirsiniz.

Madame de Rênal, Julien'in evden çıkarılması işini bu kadar çabuk söylemiyecekti; fakat onu söylemekten, bu müthiş vazifeden bir an önce kurtulmak istiyordu. Acele acele onu bitiriverdi.

Kocasının ne kadar sevindiğini görünce kendi de büyük bir sevinç duydu. M. de Rênal'in hiç gözlerini kırpmadan baktığını görüp Julien'in doğru keşfetmiş olduğunu anladı. Bu pek gerçek felâkete üzüleceği yerde içinden: "Ne keskin zekâ! dedi, ne de mükemmel sezişi var! hem de daha tecrübe görmemiş bir delikanlı olduğu halde! Böyle giderse kim bilir ne kadar yükselir!,, İçini çekti: "Ama o zamanda beni unutur gider!,,

Taparcasına sevdiği adama bu hayranlık şeklindeki ibadet, madame de Rênal'ın zihin perişanlığını büsbütün yatıştırdı.

Böyle bir işe girişmiş, onu akıl etmiş olduğu için iftihar duyuyordu. Tatlı ve yüreğine işliyen bir hazla: "Ben de Julien'e layık olduğumu gösterdim,, dedi.

M. de Rênal, bir taahhüt altına girerim korkusu ile, hiç ağzını açmamıştı; ikinci imzasız mektubu, okurlarımızın hatırlıyacakları o mavimtrak kâğıt üzerine basılı harflerle yazılı mektubu inceden inceye gözden geçiriyordu. Yorgunluktan bitkin bir halde idi, içinden: "Beni öyle de alaya alıyorlar, böyle de alaya alıyorlar,, dedi.

"Ne olduğu araştırılacak bir yığın yeni hakaret daha; hepsi de karımın yüzünden!,, Az kaldı ona en kaba küfürler savuracaktı, Besançon'daki haladan kalacak miras düşüncesi bunun güç bela önüne geçti. Birine, bir şeye çatmak ihtiyacı içini kemiriyordu, bu ikinci imzasız mektubu buruşturdu, geniş adımlar atarak gezinmeğe başladı, karısından uzaklaşmağa ihtiyacı vardı. Biraz sonra tekrar onun yanına geldi, bu sefer bir parça sükûn bulmuştu. Hemen karısı ona:

— Bir karar vermeli ve Julien'i savmalı, dedi; Julien, ne de olsa, bir işçi oğlu. Eline bir kaç écu verirsiniz, bir diyeceği kalmaz. Hem, efendim, bilgili adam, kendine bir iş bulur; M. Valenod'nun, ilçebay de Maugiron'un da çocukları var, belki onlardan birinin yanına girer. Bizim savmamızla bir zarar etmiş olmaz...

M. de Rênal müthiş bir sesle bağırdı:

— Budala gibi söz söylüyorsunuz; budalanın da birisiniz ya! Bir kadından da akla uygun iş beklenilir mi? Akıl, düşünce namına bir şey kulağınıza girmiyor; nasıl girsin? aldırışsızlığınız, tembelliğiniz ancak kelebek avlamanıza müsaade ediyor; biricik işiniz bu... Biz erkeklerde sizin gibi düşüncesiz mahlûkları evimizde tutmak felaketine katlanıyoruz!...

Madame de Rênal onun bu sözlerine hiç ses çıkarmadı; kocası da daha uzun uzun söyledi; oraların tabiri ile öfke geçiriyordu. Madame de Rênal nihayet:

— Monsieur, dedi, ben namusuna, yani en değerli şeyine tecavüz edilmiş bir kadın gibi konuşuyorum.

Bütün bu elem verici konuşma müddetince sarsılmaz bir soğukkanlılık gösterdi; Julien ile bir çatı altında yaşıyabilmesine imkân olup olmaması hep bu konuşmıya bağlı değil miydi? Kocasının o körü körüne hiddetine yol göstermeğe en elverişli fikirler bulmağa çalışıyordu. Kendisine söylenen en hakaretli sözlere aldırış etmemiş, onları dinlemişti; kocası küfürler savururken o hep Julien'i düşünüyordu. "Acaba o benden memnun olacak mı?,,

—Bizim bin bir türlü lutfumuzu görmüş olan bu köylü parçası belki de suçlu değildir, dedi; ama ben ömrümde ilk hakareti onun yüzünden gördüm... Monsieur! ben bu pis, iğrenç mektubu okur okumaz kararımı verdim: bu evden o gitmezse ben çıkar giderim.

— Benim de, sizin de namusumuzu bir paralık edecek bir kepazelik çıkarmak mı istiyorsunuz? Siz böylelikle Verrières'de çok kimsenin ekmeğine tereyağ sürmüş oluyorsunuz.

— Doğru, siz akıllı uslu idarenizle kendinizi, ailenizi de, şehri de refaha erdirdiğiniz için sizi çok kıskanan var... O halde ben de Julien'e sizden bir ay için izin istemesini söylerim; gidip bir ay dağdaki dostu ile otursun. Bir işçi parçasının layığı öyle adamlardır.

M. de Rênal oldukça sükûnla:

— Aman siz bir şey söylemeğe kalkışmayın! dedi. Sizden baş baş beklediğim bu: ona bir şey söylemeyin. Sonra öfkelenirsiniz, bizim aramızı açarsınız; o küçük beyin ne kadar titiz olduğunu bilirsiniz.

Madame de Rênal:

— O delikanlıda anlayış, incelik denen şey hiç de yok, dedi; istediği kadar bilgili olsun, orasını siz benden iyi anlarsınız

(Arkası var)

N. ATAÇ

SPOR

SERVET MAÇLARINDAN SONRA DÜŞÜNCELER

Bizde Futbol Yükselmiştir

Hugo Meisl "Orta Avrupa Futbolü Düşmemiş, Başka Memleketler ilerlemiştir„ diyor

Hugo Meisl'de bir yazısında "Orta Avrupa futbolü düşmemiş, başka memleketler ilerlemiştir." diyor. Şu bir iki ay içinde şehrimize, Orta Avrupadan üç futbol takımı geldi. Bunlardan biri Avusturyadan Libertas, ikincisi Macaristandan Seget, sonuncusu da İsviçreden Servet'tir.

Bu üç takımla değişik kombinezonlarla karşılaşan Galatasaray, Fenerbahçe, Güneş takımları ve Galatasaray - Beşiktaş, Fenerbahçe-Güneş muhtelitleri çok iyi sonuçlar aldılar.

Şimdi ortada bir mesele vardır: Acaba Orta Avrupa futbolü mü düşmüştür, yoksa bizde mi futbol yükselmiştir?

Bu mesele yalnız bizde değil, Orta Avrupa dışında kalan memleketlerde de sporcuları, spor yazıcılarını uğraştırmaktadır.

Avusturya futbolünün diktatörü ve dünya futbolünün başlıca otoritelerinden biri olan meşhur Hugo Meisl'in tam sırasında, yani Orta Avrupa futbolcülerile çok muvaffakıyetli maçlar yapmış bulunduğumuz bir sırada, bir Fransız spor gazetesinde, önemli bir makalesi çıkmıştır.

Hugo Meisl bazı kısımlarını aşağıya alacağımız bu makalesinin başında diyor ki:

"Son aylarda yapılan arsıulusal temaslarda alınan sonuçların Orta Avrupa futbolünde bir gerileme olduğunu zannettirmesini kabul ederim. Ancak Almanyada Holandada. Balkan memleketlerinde, Fransada futbol seviyesi son iki yıl içinde çok yükselmiştir.„

Hugo Meisl yazısının bir yerinde de diyor ki:

"Hayır, Orta Avrupa futbolü düşmemiştir. Ancak yukarıda da söylediğim gibi başka memleketlerin futbolü yükselmiştir. Fazla olarak biz Orta Avrupalılar, bütün sistemlere rağmen (açık oyun) a bağlı kalmışızdır. İtiraf etmeliyim ki, Orta Avrupada W veya WM sistemlerini tatbik edebilecek şartları taşıyan futbolcüler yoktur.„

Hugo Meisl bir nükte yapa - rak ta diyor ki:

"Başka memleketler flöre'den klıca geçmişlerdir, yani sanat ve ince oyun yerine güvençlerini mücadele zihniyetine bağlamışlardır. Halbuki orta Avrupalılar flöreye bağlı kalmışlardır.„

Bu yazıyı okuduktan sonra, Libertas, Seget ve Servet takımları karşısında Orta Avrupalılara nisbetle ne kadar candan ve gayretle oynadığımız gözönüne getirilecek ve lik maçlarındaki (arsa futbolümüz) le Avrupa takımları karşısındaki (bilgili, hesaplı ve çalışılmış futbolümüz) mukayese edilecek olursa, son maçlarda Servet'i 5 - 2, 6 - 2 gibi farklarla yenişimizin, bu takımın dördüncü, beşinci sınıf bir ekip olmasından değil, ancak bizde de futbolün yükselmiş bulunmasından ileri geldiği kolayca anlaşılır.

Fazla olarak Servet'e karşı bu yüksek farkları alışımızda moral sebepler de vardır. Bunlardan bazılarını yazalım:

1 — Fenerbahçeliler Servet'e karşı yıldönümlerinde, yani en sevinçli, en keyifli bir günlerinde oynamışlardır. Çocuklar böyle bir günlerinde kabil olan en iyi sonucu alabilmek hızile çalışmışlardır.

2 — Fenerbahçe - Güneş muhtelitinin yaptığı maçta ise, Bükreşe gidecek iki kulüp futbolcülerinin orava gitmeden evvel fe-

Avusturya futbolünün meşhur diktatörü Hugo Meisl

na bir sonuç almamaları gerekti. O gün de bunun verdiği gayret işe yaradı.

3 — İsviçreliler en iyi bir oyuncularını apandisit krizinden Peştede bırakmışlardı. Fenerbahçe ile maçlarında daha ilk beş dakikada merkez muavinleri sakatlanarak hücum hattının ruhu olan Killholz muavin hattında oynamağa mecbur kalmıştı. Son maçta da sağ muavinleri 39 derece hararetle otelde bırakmak suretile karşılaşmışlardı.

Bütün bunların moral üzerine ters tesirlerini tahmin etmek te pek güç olmasa gerektir.

Kısacası: Zamanı geldikçe hırpaladığımız futbolcülerimizin hakkını yemiyelim. Son zamanlarda bizde futbol yükselmiştir.

Sadun G. Savcı

Servet Maçları Hakkımızda Hayırlı Oldu

Türk futbolü hakkında her zaman ümitli, her zaman iyi görenlerden olduğuma bir daha sevindim. Servet maçları dolayısile bu düşüncem daha kuvvetlendiği içindir ki bu yazıyı severek yazıyorum.

Futbolu olsun, tenisi yahut her hangi bir sporu olsun milletler zekâ seviyesi kadar yükseltebiliyorlar. Bu mütalea ile İsviçrelilerin zekâca bizden aşağı olduklarını iddia edecek değilim.

Ancak, sporda kol ve bacağın oynadığı rol, bir nokta geliyor ki dama diyor ve bundan sonra da iş o spora ait zekânın iyiden iyiye gelişmesi ile ilerliyor, mükemmel bir hale geliyor. İşte Servet maçları dolayısile bu hissimde yanılmadığımı bir daha öğrenmiş olmakla diyebilirim ki Türkler Servet takımını, nefes kabiliyetleri, daha iyi şüt çekmeleri, yahut umumiyet itibarile çok yüksek futbol oynamaları itibarile değil; futbol zekâlarının daha yüksek olmaları itibarile yenmiş bulundukları için, atî için ümitlenmemek en hafif mânasında fazla betbinlik olacağını iddia ediyorum.

Ötedenberi inandığım bir nokta vardır. Klas futbolcusu yetiştiren memleketimizde futbole az buçuk bir himmetle Avrupada memleketimiz lehine, en büyük bir propaganda ve dostluk vesilesi bulmamız imkânı vardır.

Oyuncularımız arasında isimlerini yazmağa hacet görmediğim yedi sekiz kişi var ki bunlar dünyanın neresine gitseler iyi bir antrenör elinde yaşlarına göre üç beş sene daha birinci sınıf futbol oynamak kabiliyetindedirler. Yeni yetişeceklere gelince, Fenerbahçe antrenörünün fikrince iki üç sene zarfında bunlar arasından da çok mühim oyuncular çıkacağı muhakkaktır. Şu halde!..

Fakat bundan evvel beni bu iddiaları serdetmeğe Servet takımına karşı kazandığımız parlak neticeler sevketmediğini söylemek istiyorum. Servet takımını bu şekilde her zaman mağlûp edebileceğimizi de zannetmiyorum. Ancak, bariz bir şekilde göze çarpan futbol zekâmızın hiç te onlardan aşağı olmadığını, hattâ üstün olduğunu iddia ediyorum:

Şu halde! Bir zamanlar Slavya gibi dünyanın mühim futbol kuvvetleri ile muvaffakiyetle boy ölçüşen Türk futbolünü neden bu kadar ihmal ediyoruz?

Bunun mesuliyetini sadece federasyona, futbol heyetine yahut muayyen bir zümreye atfetmek fazla insafsızlık olur. Bu iş, her şeyden evvel bir elbirliği, gaye birliği ile düzelecek bir iştir. Hepimiz, önümüzde iki üç vesile ile olgunlaşmağa başladığını gösteren Türk futbolünü ilerletmek çarelerini arayarak iyi düşünülecek, çizilecek ve tatbik edilecek bir programla işe başlarsak eminim ki atî için büyük ümitler beslemek yersiz değildir.

Servet maçları, yine tekrarlıyorum, sadece aldığımız parlak neticeler itibarile değil, sahada gördüğümüz ve takdirden kendimizi alamadığımız olgunlaşmamızın bir miyarı olarak göğsümüzü kabartacak mahiyettedir.

Nüzhet ABBAS

KOLAY FUTBOL

Yazan: M. Bunyan

Çeviren: Sadun G. Savcı

— 5 —

K — Şüphesiz, ancak topu meharetle kontrol edebilmesi şartiyle. Topu kontrola lâzımgelen meharet olmadıkça sürat faydasızdır. Diğer taraftan, topu kullanmaktaki meharetiniz, ne olursa olsun, ağır davranmanıza da müsaade yoktur.

Harekette süratli olmanız lâzımdır. Çabuk hareket eden oyuncu evvelâ yetişir ve topu alır.

Giyim

Fena giyinmiş birçok oyunculara rasladığım için, futbolcülerin kılığı üzerine bazı öğütlerde bulunmak gerektir sanırım..

İlk tavsiyem, iyi cins eşya almaktır, çünkü ucuz spor kılığı sonunda çabuk eskimek yüzünden daima pahalıya gelir.

Aşağıdaki eşya her halde lâzımdır.

Kundura, çorap, kısa pantalon, jerse forma veya gömlek, dizlikler. Dizlikler çok önemlidir. Bir yün süveter de tavsiyeye değer.

Kemer, lüzumsuzdur. Başa giyilecek şeye gelince, bu, ancak kaleci için faydalıdır.

Çorap: Yün çorap, pamuk çoraptan daha iyidir. Çünkü ayakları sıcak tutar ve daha rahattır.

Not: Lâstik diz bağı hiçbir suretle kullanılmamalıdır. Sıkmadan iyi bağlanmış bayağı bir bandaj, kanın dönmesine engel olmadan çorapları tutar.

Kısa pantalon — Geniş kesilmiş olmalı ve sıkmamalıdır,zira çok dar bir kısa pantalon hareketlerinizi bozabilir. Pantalonunuzu çok kalın kumaştan seçmeyiniz. Zira yaş havalarda oynarsanız, çok, çok ağır olur. Pantalonun kemeri lâstik olmalıdır; hiçbir suretle üstten takma kemer kullanmayınız.

Forma, gömlek — Bunlar da vücudunuzu sıkmamalıdır.

Birkaç sene evvel, hemen bütün oyuncular jerse forma kullanırdı, halbuki şimdi birçoklarının gömlek giydiğini görüyoruz.

[Arkası var]

Çok Gezen çok Bilir

Harbin, Bir Japon Şehri Oluyor!

Resmî Dairelerin Kapıları Barikatlanmıştır ve Barikatlarda Süngülü Nöbetçiler Dikilmektedir.

Harbin'de maske ile gezen Japon kadını.

Mançurinin yarım milyonluk bir şehri olan Harbin memleketin ekonomsal ve sevkülceyş merkezidir. Şimdiye kadar şimalî Mançuri demiryolunun merkezi de burası idi. (1935 martında) demiryolu Japonların eline geçtikten sonra Japonların kütle halinde buraya akını başladı. Bu suretle Japonlar, şehrin çehresinde şimdiye kadar görünen Avrupalı karakterini pek kısa bir zamanda silmeğe muvaffak oldular. Velhasıl

Bir Japon dükkânı.

şehirde her şey Japon olmağa başladı. Yeni Japon inşaatı, Japon otobüsleri, Japon mabetleri, Japon askeri Geyşa (çayhanelerde çay veren kız) Japon Pikşaları, Japon reklâmları, Japon mağazaları şehre yeni bir şekil verdi. Şimdiye kadar Çin şehri olan Harbin birkaç ay sonra, Dairen gibi yeni bir Japon şehri oluyor. Japonlar bu şehirde büyük bir rekabetle beyazların elindeki tecimi ellerine almışlardır. Şehrin yerli teciminin arzusu hilâfına Japon bonmarşeleri tevessü etmektedir. Bu bonmarşelerde meselâ bir elektrik ütüsü (70) kuruş kıymetinde satılıyor ki, burada Japonların yerli sanayie, yerli malına karşı ne kadar ağır darbelerle rekabet ettikleri aşikâr görülür. Emayeler bir zamanlar Almanların monopolü altında idi. Bugün Japonlar bu emayeleri Alman fiatlarının 2/3 ü kadar eksiğine vermektedirler. Japon tecimenleri şehirde bir evin alt katını tutarak bu katı bir mağazaya tebdil etmektedirler.

Rekabetleri son haddine çıkaran Japonlar bu memlekette el'an kendilerini o kadar emin görmemektedirler. Resmî dairelerin kapıları barikatlanmıştır ve barikatlarda süngülü nöbetçiler dikilmektedir.

Sonra Japonlar Harbinin sert iklimine de alışamamışlardır. Sokakta gezerken yüzlerine maske koymaktadırlar. Japonların memlekete girmeleriyle birlikte Japon rikşa (elle sürülen fayton arabası) ları da çok miktarda buraya getirilmiştir.

Japonlar iklime alışmadıkları için şehrin yollarında maske ile geziyorlar

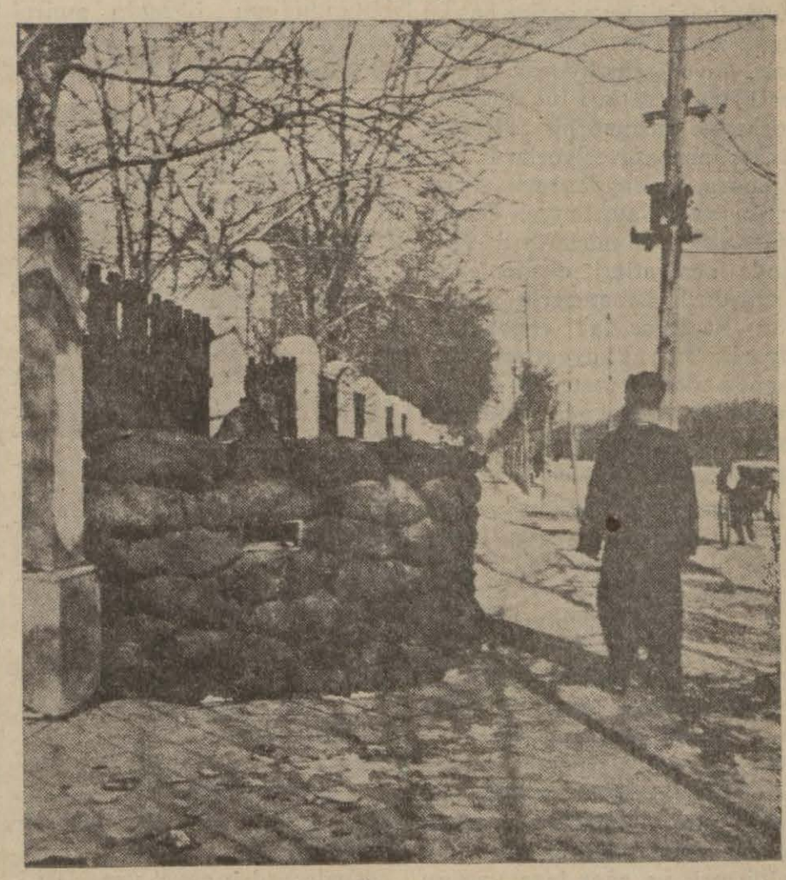

Bir resmî dairenin önündeki barikat.

İstanbulu nasıl alduk? FATIH

No. 59

Nizameddin NAZIF

Bizanslı Tayfalar Kavuk Ve Şalvar Giymişlerdi Ve Küçük Gemiye Türk Bayrakları Çekmişlerdi. Bu Gemi Son Ümitti

Bundan sonra, İkinci Mehmet zincir gerisinde duran hıristiyan donanmasını batırmağa karar verdi; ve bu iş hiç de güç olmadı. Galataya hâkim tepelere birkaç küçük top bataryası ile sekiz on havan daha yerleştirildi ve derhal şiddetli bir bom bardıman başladı. Cineviz, Bizans ve Venedik gemileri üç ateş arasında ne yapacaklarını şaşırdılar.

Zinciri açıp Marmaraya çıkmalarına imkân yoktu. Zira yeni Türk amiralının Baltacı kadar talihsiz olacağını kim temin edebilirdi?

Halicin içine doğru gerilemek imkânından da mahrum idiler. Çünkü Haliçteki 72 Türk gemisi bu tarafı tıkamış bulunuyordu. Bulundukları yerde kalmakta ve ıstavroz çıkarıp dua ederek İsaya sığınmaktan başka yapacak işleri kalmamıştı. Böyle yaptılar... Ve birer birer denizin dibini boyladılar.

Artık Türk donanması Haliçte serbest kalmıştı.

İkinci Mehmet bir sabih köprü yapılmasını emretti (1) Türk mühendisleri çok büyük şarap fıçılarından birkaç bin tanesini biribirine sıkı sıkı bağlıyarak üzerine beş kişinin yan yana kolaylıkla geçmesine müsait, mükemmel ve kullanışlı bir tahta döşeme yaptılar. Bizanslılar surlar üzerinden küçük toplarile bu köprüyü tahrip için birkaç mermi savurdularsa da bu işe devam edemediler. Zira İkinci Mehmet, hemen bombardelerini bu topların bulunduğu surlara çevirmiş ve göz açtırmıyan bir şiddetle döğmeye başlamıştı.

İşte Bizans müdafaası bugünden sonra yarı yarıya zayıflayıvermişti.

Harbin başlangıcında Türk ordusu Haliç tarafını tehdit edemediği için bütün kuvvetini kara surları üzerinde toplıyabilmiş olan Bizanslılar, donanma mahvolup da köprü kuruluverince birdenbire bu surlara da kuvvet ayırmağa mecbur oluvermişlerdi.

●

Mayısın ilk günlerinde Bizanslılar ekmek ve şarap sıkıntısına uğramağa başlamışlardı. Askerlerin ve ahalinin iaşesi tanzim edilmemiş olduğu için karnı acıkan askerler, silâhlarını bırakıp evlerine gidiyorlar, yemek yiyorlardı veyahut evlerinde yiyecek bir şey yoksa çocuklarının ve karılarının iaşesini temin için öteye beriye baş vuruyorlardı. Böylelikle de surlardaki kuvvet eksiliyordu. Türkler böyle fırsatları hiç kaçırmıyorlar ve hemen bir taraftan bir baskın yapıveriyorlardı.

Sonra, bir aydanberi surlar üstünden hiç ayrılmıyan Bizans askerleri yorulmuşlardı da.İçlerinde cesaretleri eksilenler ve türlü türlü behanelerle surlardan kaçanlar da çoğalmıştı. Öyle ki, ihtiyat kuvvetlerine kumanda eden Demetriyüs Kantagüzen devriyeler gezdirmeğe ve evleri arayıp kaçakları yakalamağa mecbur oluyordu.

Papanın ve Venediğin yardımı ise hâlâ çıka gelmiyordu. İmparator nihayet dayanamadı, harp meclisini toplayıp;

" —Kaptan efendiler! Ve Venedik (2) asilzadeleri olan bütün sizler! - dedi - Venedik hükûmetinizin bu betbaht şehre muavenet etmek için hiçbir filo göndermediği anlaşılıyor. Bunun için Nekropon sularına ne yapıp yapıp bir haber salmak, şehrin son günlerini yaşadığını bildirmek ve eğer bize yardım etmek istiyorlarsa bu yardımın daha fazla gecikmemesine çalışmak bir zaruret olmuştur. Yirmialtı ikincikânunda Venedik balyosu ile yaptığımız anlaşma neticesinde adalar denizinde bulunan Venedik filosunun Kostantıniyenin imdadına koşması kararlaştırılmıştı. Fakat o zamandanberi bu filodan bir haber çıkmadı.,,

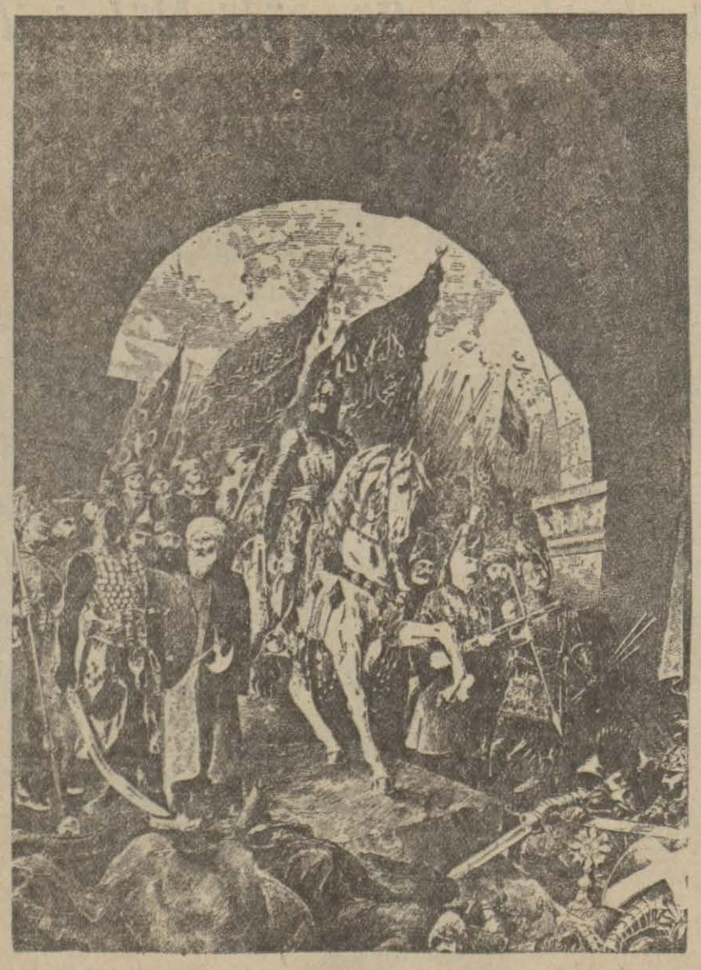

" İkinci Mehmedin Kostantiniyeye gireceği günler adım adım yaklaşıyordu... „

●

Adalar denizindeki bu filo Amiral Lorevan'ın kumandasında idi. Acaba Venedik hükûmeti amirale henüz Bizans sularına gitmek için bir emir vermemiş miydi?

Harp meclisi İmparatorun düşüncesini ittifakla kabul etti. Elde kalan, Türk bombardımanlarının batırmadığı tek gemiyi gizlice teçhiz ettiler. Bu bütün müretteb(2)atı on kişiden ibaret olan küçücük bir brik'ti. Barbaro onun Kostantınıyeden kaçışını şöyle hikâye ediyor:

"— Bu birik Çanakkaleyi aşarak Adalardenizine süzülecek ve Venedik filosunun nerede bulunduğunu öğrenip amiral Sinyor "Jak - Loredan„ dan derhal Bizansın imdadına koşmasını istiyecekti.

Liman geceyarısı zifiri karanlıkta hareket eden birikin direğine Türk gemilerindeki bayraklara benzer bayraklar çekilmiş ve tayfalarına Türk leventlerinin elbiseleri ve kavukları giydirilmişti. En mühim iş, nöbet tutan Türk gemilerine çaktırmadan açabilmekti.

Türkler bunu hissederlerse işkillenirler ve biriki yakalamak onlar için çok kolay olurdu. Fakat şarkî Romanın son ümidini taşıyan bu küçük geminin mucize kabilinden bir talih eseri olarak hiçbir Türk gemisini şüpheye düşürmeden uzaklaşabildiğini gözlerimizle gördük. Fakat heyhat! Dalgalarla çarpışarak ve ölümün her türlüsünü göze alarak giden bu gemiciler Adalar denizinde Venedik filosuna tesadüf edemediler.,,

(Arkası var)

(1) Bir ucu Hımbarahane'de diğer ucu şimdiki Defterdar iskelesinin yanmdaymış.
(2) Barbaro.

Kampa gidecek talebe

Lise ve Muallim mektebi ile yüksek mektep okullarının kamp talimatnamesi dün Kültür Bakanlığından Kültür direktörlüğüne gönderilmiştir.

Talimatnameye göre okullar kampa 3 temmuzda çıkacaklardır. Kamp 15 gün devam edecektir. Yüksek mekteplerle Galatasaray ve Feyziye liselerinin kampa leylî ve diğer mektep okullarının da neharî olarak devam etmeleri kararlaştırılmıştır.

Bu yıl kamplara, sıhhat heyetince özürleri tesbit edilmiş talebeden baska herkes girmeğe mecburdur.

Askerî müzeye getirilen top

Askerî müze müdürlüğü, Devrekten tarihî bir top getirtmiştir. Topun üstünde Mahmudun turası ve 1224 tarihi yazılıdır. Top namlısı yivlidir. Bu top Avrupada henüz yivli toplar icat edilmeden evvel yapıldığı için, hususî bir kıymettedir.

65 yaşını geçen memurlar

Gümrükler Genel direktörlüğü 65 yaşını dolduran memurların 13 temmuzdan itibaren vazifeden çıkarılmalarını Ist. gümrükleri baş müdürlüğüne bildirilmiştir. Öğrendiğimize göre şehrimiz gümrüklerinde bu şekilde tekaüde sevkedilecek memur yoktur. Bu sin haddini geçirdikleri anlaşılan 13 kadar memur bundan bir müddet önce emekliye çıkarılmışlardır.

Öğrendiğimize göre, diğer gümrüklerde 65 yaşını geçkin memurların listeleri ve evrakları hazırlanmağa başlanmıştır. Bunların sayısı 55 kadardır.

Kızılay günü

Kabzımallar kurumu yakında bir kızılay günü hazırlığile meşgul olmaya karar vermişler, bu kararlarını da Kızılayın Eminönü kaza koluna bildirmişlerdir.

O gün piyasaya çıkarılacak meyvaların sepetlerine 10 kuruşluk pullar yapıştırılacaktır.

BRİÇ DERSLERI

Yeni başlıyanlar için : 59

Empas tehlikelerinden üçüncüsü:

Empasın üçüncü tehlikesi şudur: Hasımlara kâğıt kaçmanıza mâni olmak fırsatını verir.

Meselâ morda:
Kör: 8.7
Karo: R. D. V. 6. 5
Trefl: A. 6. 5
Pik: 8. 4. 2
Elinizde de:
Kör: A. R. D. V. 4
Karo: 4. 3
Trefl: 8. 4. 2
Pik: R. V. 5
var. Koz: Üç kör — oyuna pik ikilisiyle başlanmıştır. Sağ pik ası ile almış ve pik beşlisini oynamıştır. Eğer empas yapar ve muvaffak olamazsanız, karolarınızı sağlamlamağa vakit bırakmadan hasımlar trefl asınızı çıkartırlar ve treflleri karolar üstüne kaçmanıza fırsat vermezler.

Dördüncü tehlike

Empasın dördüncü tehlikesi şudur: Empas, sizi, tempas yapabilmek için eli hasmın kâğıtlarını sağlamlaştıran bir kâğıtla tutmak mecburiyetinde bırakır.

Meselâ morda:
Kör: A. R. 4
Karo: 10. 3. 2
Trefl: 8. 5. 4
Pik: V. 7. 4. 3
Elinizde de:
Kör: 6.5
Karo: R. V. 9. 7. 6
Trefl: A. R. D
Pik: A. 8. 2
var. Üç sanzatu oynuyorsunuz. Oyuna trefl valesiyle başlanmıştır. Eğer karo empası yapmak için körden el alırsanız empas muvaffak olmadığı takdirde hasımlar bir elde körlerini sağlamlıyabilirler. Yükeni (taahhüdü) yerine getirmek için lüzumu olmıyan karo empasını feda ediniz.

Bilenler için

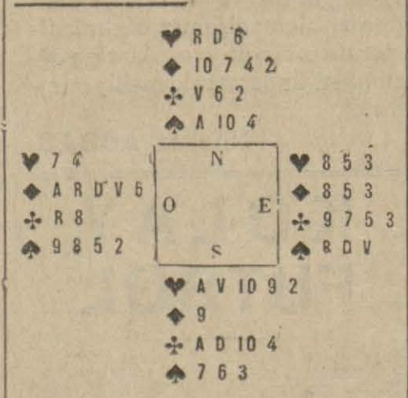

Kâğıdı (S) vermiştir.

(S) bir kör, (O) iki karo, (N) iki kör, (S) dört kör söylemişlerdir.

(O) oyuna karo ruasiyle başlamış, arkasından karo valesini oynamıştır.

(S) ikinci karoyu kestikten sonra görür ki trefl empası muvaffak olursa yüken (taahhüt) yerine getirilecektir. Bunun için koz ikilisini oynar ve mora geçerek mordan trefl valesini gelir; fakat empas muvaffak olmaz, (O) rua ile alır ve karo damını oynar; (S) keser ve yükenini yerine getirmek için hâlâ bir ümidi olduğunu görür. Bu da, hasımlardan birinde üç koz ile dört trefl bulmaktır. Çünkü o zaman dördüncü tref üstüne mordan bir pik kaçabilir ve elindeki üçüncü piki mordan bir koz la kesebilir. Ancak bunu hasımlarda tek bir koz bıraktıktan sonra yapmalıdır. (S) artık pikten hiç el kaybetmemek için evvelâ pik oynar ve mordan onluyu koyarak eli (E) ye verir; (E), pik oynar, mor as ile alır ve koz ruasını çeker. Bundan sonra (S) üç el trefl oynar, son treflin üstüne mordan bir pik kaçar ve sonra elindeki son piki oynıyarak mordan keser.

Prensip: Bazı zamanlarda mordaki bir rengi, sonra kesmek üzere, üçü morda ve dördü elde bulunan yedi kâğıtlı sağlam bir renk üstüne kaçmak kabildir, Bunun için morda üç koz bulunması, hasımlardan birinde ancak bir koz bırakmak üzere iki defa koz çekilmesi lâzımdır. Eğer elinde tek kozu kalan hasımda kâğıt kaçılmak istenen renk dört tane çıkarsa istenilen yapılmış olur.

Sevişmeler Evlenmeler

Bir Kadını Seven iki Arkadaş

Bir kadını seven iki arkadaşa pek az rastlanmıştır. Böyle müşterek bir sevgi önünde arkadaşlıkları devam edebilen ise yok gibidir. Yalnız bir zamanlar Mahmud Sadık'ı hatırlıyoruz. Hani bizim eski ve değerli gazetecimiz, merhum Mahmut Sadık... Ondan şu hikâyeyi işittirdik:

— Gençlikte pek sevdiğim bir mektep arkadaşım vardı. İçtiğimiz su ayrı gitmezdi. Her yere beraber gider, beraber yer, içerdik. Bir zamanlar bir Rum güzeline de beraber abayı yaktık. Karşı karşıya geçer, biribirimize bu aşifte güzeli anlatır, hatta ağlardık. Fakat bir gün geldi ki, bizim bu Rum güzelini değil, biribirimizi sevdiğimiz anlaşıldı. Rum güzeli bir bahane imiş...

Fakat Cağaloğlunda Başmuhasip sokağında Cemil Özel imzasile aldığımız mektup sahibinin sevgisi böyle değil. Karışık ve tehlikeli bir sevgi. Cemil Özel diyor ki:

"... On senedir bir dükkânda ortağız. Aramızda hiçbir hâdise olmadı. İkimiz de bekârız. Yalnız onun bir metresi var. Beş senelik bir metresi. Bir zamanlar arada bir dükkânımıza uğrayan bu metres artık ayak atamaz olmuştur. Çünkü dükkânımızda dört beş aydanberi çalışan genç bir kız var ki, bu kızı ben sevdiğim gibi ortağım da sevmektedir. Ben nasıl çıldırasıya seviyorsam, ortağım ve arkadaşım da çıldırasıya sevdiğini söylüyor. Sevmese çok hesapçı ve hasis olduğu halde bu kızı ihyaya çalışmazdı. Anlatacağım mesele şudur:

Bu kız yüzünden fena vaziyetlere girdik. Çünkü kız ikimize de ayni derecede ehemmiyet veriyor ve ikimizi de oynatıyordu. Yalnız bana daha fazla meyli olduğunu sanıyorum. Çünkü bana, onun kendisine yaptığı vaitleri, verdiği hediyeleri hep anlatıyor ve ayni teminatı veriyordu. Teminat: Evlenmektir.

Evvelâ tereddüt ediyordum. Fakat ortağımın arada bulunması beni tahrik etti. Tereddüdümün sebebi kızın mazisi hakkındaki bazı rivayetler olduğu halde nihayet razı oldum. Razı olduğum zaman kız: "İş işten geçti, biz dün onunla nişanlandık. Dün gece bir de nişan eğlencesi tertip etti ve bütün arkadaşlarını çağırdı, eğlendik..." dedi. Bunu işitince beynimden vurulmuşa döndüm. Ne kıza, ne ortağıma belli etmedim. Onu takip ettim ve anladım ki, hâlâ metresinden ayrılmamıştır. Her gece metresinin evine gidiyor. Bunu kıza haber vererek onu soğutmağı düşündüm. Bir gün kıza bir mektup yazarak meseleyi haber verdim, kendisine onların beraber oturdukları evin adresini bildirdim. Yaptığı tahkikat, hakikati ortaya çıkardığı için kız birdenbire arkadaşımdan soğudu. Fakat bana da meyletmedi. İki haftadır hem ortağım ile, hem de müşterek dükkânımızda memur olan bu kızla çok tatsız bir vaziyetteyim. Kızın vaziyetini anlıyamadığım gibi, ortağımla akibetimin ne olacağını da kestiremiyorum..."

Cemil Özel'in sevgisi bir tahrik yüzünden bu derece alevlenmiş ve o çılgınca hareketlere girişmiş. Ortağile münasebetini daha ziyade bozmaması lâzım olduğu gibi, iki tarafın bu çılgınca tahrike bir nihayet vermesi de artık zaruret halini almıştır. İkisi anlaşmalıdır, genç kızı ya şimdilik, ya büsbütün dükkândan uzaklaştırmalıdırlar. O zaman görecekler ki, sevgilerinin temeli, kızın ikisinin arasında bulunmasındadır. Zaten kız da bu vaziyetten istifade etmiş, iki tarafı da alevlemiştir. Kız dükkândan uzaklaştıktan sonra ya ikisi de onu büsbütün unutur, yahut birinden biri vazgeçer ve mesele halledilir.

●

Yalıçapkını imzalı mektubun sahibi pek te bu imzaya lâyık görünmüyor:

"Etem İzzet'in Yosma adlı romanındaki Ferid'in sevgisi gibi bir şey..."

Diyerek anlatmağa başladığı gönül macerasına göre sevdiği, bir iki defa randevusuna gelmedi diye kızmış ve kızı bırakmış. Sonra bir başkasile konuşmağa başlayınca kızın kendisini takip ettiğini görmüş. Diyor ki:

"...Çıldırasıya seviyor, hattâ seviyorum dahi diyecek değilim. Yine — belki alay için — konuşmak istiyorum. Çağırsam geleceğini zannediyorum. Ne söyliyeceğim, daha doğrusu af dilemeği erliğime yediremiyorum. Ne yapmalıyım?"

Bir Yalıçapkını için bu düşünülecek mesele midir? Kendisini takibe kadar varan bir kızı tekrar çağırmakta hiçbir gönül, kibir meselesi olmadığı gibi, zaten kadınlar karşısında erkeklerin uzun boylu kibir ve azamet göstermelerinin de yeri yoktur. Don Juan'ı okumadınız mı? Herif kadının önünde yerlere kadar eğilmiştir de hangi birini kaybetmiştir?...

POLIS

Kadın yüzünden Cinayet

Dün son haberlerimizde yazdığımız gibi, geçen akşam Kasımpaşada ölümle neticelenen bir kavga olmuştur. Cinayetin tafsilâtı şudur:

Kasımpaşada Yeniçeşme civarında işsiz takımından Muharrem, Melek isminde bir kadınla beraber yaşamaktadır. Muharrem, arkadaşı Kayserili lâğımcı Halilin Melekle münasebette bulunmasından şüphelenmekte ve Halili her zaman takip etmektedir. Nihayet evvelki akşam Halil, Muharremi yolun kenarında beklemiş, işinden dönen Muharreme rastlayınca kavgaya başlamıştır. İki taraflı kavga sürerken Halil, bıçak çekmiş ve Muharremi sekiz yerinden ağır surette yaralamıştır. Yere serilen Muharrem, vaka yerine gelen polisler tarafından hastahaneye gönderilirken yolda ölmüştür. Hemen orada yakalanan katil, Meleği de öldürmek için polisten izin istemiş:

— Biraz müsaade edin bana, şu karıyı da öldüreyim, demiştir.

Halilin cesedi Morga gönderilmiştir.

* Pendikte balıkçı Necati, bir kayığa binerek avlanmak üzere Pavli adasına açılmıştır. Birdenbire değişen hava, Necatiyi korkutmaya başlamıştır. Balıkçı, kayığile denizde bir hayli uğraştıktan sonra dönmek istemiş, fakat kayık devrilmiştir. Necati denizde üç saat mücadele etmiş, bitkin bir halde kıyıya çıkmış, kayık kaybolmuştur.

* Dün saat on üçte Büyükadada Nizamda Yahşi sokağında oturan 24 yaşında Mithat, Yürük Ali deniz banyosunda yüzerken kıyıdan 400 metre kadar açılmıştır. Zavallı gencin dönerken kuvveti kesilmiş, yetişilerek denizden çıkarılmış ise de ölmüştür.

* Beyoğlu şoförlerinden Nâzım ile Nişantaşı şoförlerinden Osman arasında nöbet meselesinden kavga çıkmıştır. Nâzım, Osmanın kendisini yumrukla dövdüğünü, hattâ bir dişini kırdığını iddia ettiğinden suçlu Osman yakalanmıştır.

* Fazla sarhoş olarak Kadıköyünde Söğütlüçeşme caddesinde halkı başına toplayan ve uygunsuz hareketlerde bulunduğu görülen Nuri hakkında takibata başlanmıştır.

RADYO

Polonya'da RADYO

Polonyada radyoya karşı gösterilen benimseme çok eskidir. Bu ulusta iki radyo kumpanyası vardır. Birisi Pozanski, ikincisi de Polskie radyo kumpanyalarıdır.

Ayrı, ayrı firmalar olmakla beraber her ikisinin istasyonları da biribirlerile iyi geçinirler. İstasyonların her biri ötekilerile kablolarla balık ağı gibi bağlıdır ve birinde verilen konserler öbürleri tarafından da röle edilir.

Kısa bir tecrübe yayımından sonra bütün Polonya gönderici postalarının anten enerjileri yükseltilmiş ve bundan iki buçuk yıl önce Varşova radyosu bugünkü 120 kilovatına eriştirilerek Avrupa radyoları arasında en iyi işidilenlerinden biri olmuştur.

Bir ulusta radyonun ilerlemesi için iki şart vardır. Birisi hükûmetin yardımı ile radyonun ucuz satılmasını temin etmek. İkincisi de halkın radyo satın alarak radyo şirketine vereceği abone parasile radyo kumpanyasına yaşamak imkânını vermektir. Bunların ikisinin birincisine bağlılığı şuradadır ki, radyo makinasının halk tarafından satın alınabilmesi için lüks eşya ile bir tutulmayıp ilk iş ucuz satılması ve sonra da halk arasında radyonun satılması için çok reklâm yapılması lâzımdır. İşte Polonyalılar da böyle yaparak son altı ay içinde 80000 ye radyo abonesi daha kaydetmişlerdir. Altı ay önce aşağı, yukarı 40000 radyo abonesi yazılı iken şimdi bu sayıya 80000 daha eklenmiştir. Bu artan dinleyicilerden çoğunun köylü ve küçük çiftçi oluşu çok karakteristiktir. Anlaşılıyor ki, son yıl içinde Polonya radyo kumpanyaları köylülere büyük propaganda yapmışlardır.

Bunun üzerine şimdi dinlediğimiz 120 kilovatlık büyük Varşova postasının 200 kilovata yükseltilmesine karar verilmiştir. Bundan başka 20 kilovatlık ikinci bir Polonez istasyonu da yapılacak ve ayrı programla işletilecektir. Bunun plânlarına başlanılmıştır.

Turgut BLEDA

●

HER HAFTA BİR ÖGÜT

Geçenlerde bir tanıdığıma rastgeldim. Bir radyo makinesi almak istediğini söyledi. Kendisine tanıdığım iyi makinalardan birini tavsiye ettim. Eski arkadaşım bu makinanın antenli mi yoksa antensiz mi çalıştığını sordu. Antenle işlediğini söyleyince şaşırdı: Ben geçenlerde falanca radyocuya gittim. Orada bana gösterdikleri makinaların hiç antene ihtiyacı yok dedi.

Bir çok kimselerin aldandıkları bu antensiz radyolar hakkında bir fikir vermek isterim.

Bugünkü son model ve bundan bir sene önceki süperhetero din sistemindeki en hassas makinalar süphesiz gayet kısa bir antenle çalışabilirler. Fakat bu kısa yardımcı antenle makina tam hassasiyetini gösteremez. Çünkü kısa antenle bulunan bir istasyonun yayımını hoparlörde yüksek sesle dinlemek için muhakkak ses ayar düğmesini son hadde kadar çevirmek lâzımdır. Son hadde kadar açılan ses le dinlenilen bir yayım da tabiîğ liği sesi bozar ve çatallı, parazitli gelmeğe başlar.

Halbuki uzun ve yüksek antenle makinaya giren radyo dalgaları hoparlöre kuvvetle girince ses haddinden fazladır ve kısılmağa mühtaçtır. Kısılan ses ötekine nispeten çok daha temizlenir ve hakikî bir orkestra dinlenilmiş kadar iyi gelir.

Çok yakın yerleri dinlemek için pek iyi kış havalarında yüksek ve uzun anten kullanılmasa da olur. Fakat bilhassa yaz zamanlarında 15, 20 metreden daha kısa bir çalışmak doğru değildir. Bunun aksini hangi radyo satıcısı ileri sürecek olursa doğru söylememiş ve makinasını yükseltmeğe yeltenmiş olur.

İSTANBUL RABYOSUNDA

Spor Reportajları

İstanbul radyosu Fener stadında yapılan son fudbol maçlarının hepsini reporte etmiş ve bu suretle maçlar ayni zamanda memleketin her yerinden işitilmiştir. Maçın sonlarına doğru Akay idaresinden de şikâyet etmiş ve böyle kalabalık günlerde bir vapur ilâve edilse fena olmıyacağını söylemiş ve maçın sonlarına doğru orada bulunanların maçı sonuna dakar seyredemeden vapurda bir yer bulmaları için telâşla koştuklarını anlatmıştır.

Maça devam edenlerden aldığımız bazı mektuplar radyo spor raportörünün bu sözleri söylemekte pek haklı olduğunu anlıyoruz. Bilhassa ecnebi takımlarla karşılaşıldığı günlerde bir vapur ilâve edilecek olsa herkes Akay idaresine teşekkür edecektir.

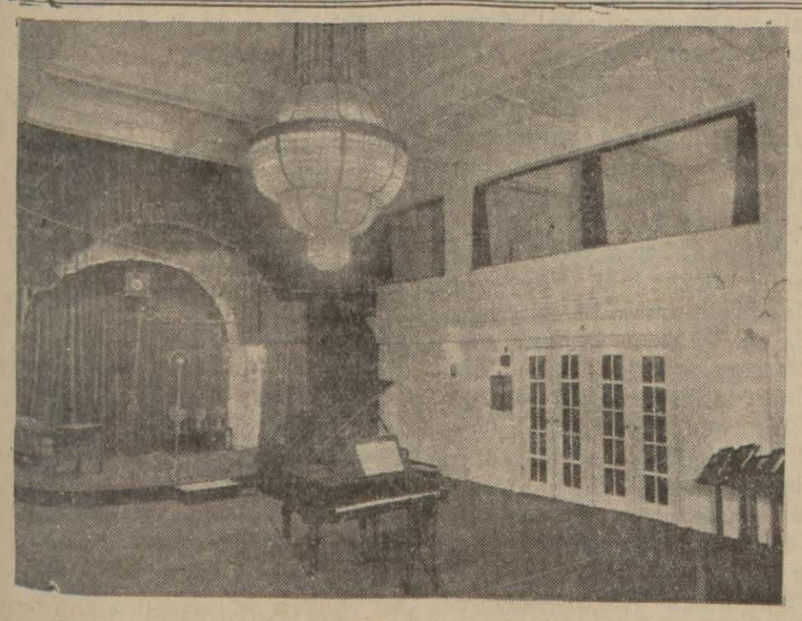

Varşova merkezin en büyük stüdyosu

İstanbul radyo cazından bir köşe

KÜÇÜK DALGALAR

Yazı : 5

Geçen yazımızda sözü geçen Paris postasile ayni dalgada Kanada'nın Winnipeg istasyonu da yayım yapar. Parisin çalışmadığı saatlerde CRJX işaretile bu istasyonu dinlemek kabildir. Fakat anten enerjisi yalnız iki kilovat olduğu için havanın gayet müsait olması gerektir. Çalışma saatleri her gece yarısından sonra 2 ile sabah altı arasındadır. Ayni istasyon cumartesi günleri fazla olarak 23 ten itibaren çalışmaya başlar ve pazarları da 24 te program yayarak ertesi sabaha kadar çalışır. Bu istasyon ile 25 küsur metrelerde çalışan istasyonların sonuna gelinmiştir. Bundan sonra 28, 36met rede tekrar bir Paris istasyonu çıkar. .

Bu Postanın işareti F Y B dir ve hangi saatlerde yayımlarda bulunduğu bildirilmemiştir.

Komşu dalgası 28,98 metre dalgalı Buenos Ayrestir. L S X işaretini taşıyan bu postanın her gün 22 ile 23 arasında yayım yaptığı bildirilmekte ise de biz dinliyemedik. Postanın enerjisi bilinmemektedir ve zaiflikten duyulmadığını zannediyoruz.

Buna komşu dalgada Belçika kısa dalgası yayım yapar. Orta dalgalarda hiç işidilmeyen Belçika radyoları 29,04 metre dalgalı Ruysselede istasyonu pek iyi duyulur. Anten enerjisi 9 kilovattır. O R K işaretini taşıyan bu posta her gün saat 20,45 ile 22.45 arasında işler. Brüksel radyosunun yayımları da çok defalar bu istasyon tarafından röle edilir.

HABERLER

Viyana Radyo binası

Viyanada bir kaç yerde radyo stüdyoları vardır. Geçen seneki suikastlarda stüdyonun birisi tahrib edilince, ikincisinden yayımlara girişilmişti. İlerde bir tek radyo evi yapılması ve bütün stüdyolar ile radyo bürolarını buraya göç edilmesine karar verilmişti. Binanın yapısı için gerek olan para da hazırlandığından bunun plânları ve yeri hazırlanmıştır. Bina Theresianum parkında inşa edilecek ve temel taşı 2 Ağustosta atılacaktır. O vakite kadar binanın içerisinin şekli de tespit edilmiş bulunacaktır. Binanın taksimatına bir şekil vermek için Avusturya radyo idaresi bir müsabaka açmıştır. Müsabaka sonu da temel atma gününden önce anlaşılacaktır.

Alman kısa dalgasında Polonya yayımı

Lehistanda yakında kısa dalgalı bir radyo istasyonu yapılması düşünülmektedir. Dünyanın her tarafından Polonyanın dinlenmesi kabil olacak bu çeşit bir istasyon yapılmıyacak olursa Leh yayımlarının Amerikadan işidilmesine Alman kısa dalgalı Zeesen istasyonu üzerine alacaktır. Şöyle ki, icap eden yayımlar Leh radyolarından röle edilerek kısa dalgalı Zeesen ile Amerika ve dünyanın başka yerlerine dinletilecektir.

Haftanın Programı

23 Haziran Pazar

BÜKREŞ

11.45: Kilise konseri. 12.25: Amsterdam'dan röle: Avrupa konseri. 17: Köylü yayımı. 18: Orkestra. 19: Duyumlar. 19.15: Konserin süreği. 20: Konferans. 20.20: Plâk (Romen müziği). 20.50: Sözler. 21: Haftanın duyumları. 21.15: Radyo orkestrası. 22: Spor duyumları. 22.10: Konserin süreği. 23: Duyumlar. 23.20: Plâk.

BUDAPEŞTE

19.30: Caz. 20.30: Konferans. 21: Budapeşte konser orkestrası. 23.30: Duyumlar, spor. 24: Çingene müziği. 24.20: Prag - Budapeşte spor röportajı (zabıt)

MOSKOVA

19.30: Senfonik konser. 22: Almanca yayım. 23.05: İngilizce yayım. 24.05: Almanca.

ROMA

20.30: Sözler ve plâk. 21.45: Senfonik konser. 23: Sözler. 23.10: Dans müziği ve hafif parçalar. 24: Son duyumlar.

PRAG

20.15: Hafif müzik. - 21: Karışık yayım. 21.45: Popüler şarkılar. 22: Sözler. 22.10: Romantik havalar. 22.25: Mizah ve müzik. 23.15: Duyumlar. 23.35: Plâk. 23.40: Sözler. 23.45: Schrammel müziği.

VARŞOVA

20.20: Keman konseri. - Sözler. 21: Duyumlar. 21.15: Matem yayımı. 22.30: Sözlü ve müzikli yayım. 23: Spor. 23.15: Sözler. 23.20: Bahriyeliler tarafından konser. 24.05: Hafif müzik.

BRESLAU

20.30: Aktüalite. 21: Filharmonik takımın konseri. 23: Duyumlar. 23.30: Dans müziği.

HAMBURG

20.30: Spor. 20.55: Hava raporu. 21: Şen yayım. 23: Duyumlar. 23.30: Reportaj. 23.55: Dans.

MÜNİH

20.40: Spor. 21: Ulusal şarkı ve danslar. 22: Reportaj. 23: Duyumlar. 23.30: Dans müziği.

●

24 Haziran Pazartesi

BÜKREŞ

13-15: Plâk ve duyumlar. 18: Radyo orkestrası (Hafif müzik) 19: Duyumlar. 19. 15: Konserin süreği. 20: Sözler. 20.20: Italyan müziği (Plâk). 20.50: Duyumlar. 21: Sözler. 21.15: Oda müziği. 21.45: Şarkılar. 22.05: Piyano konseri. 22.30: Duyumlar. 22.50: Süel müzik. 23.15: Yabancı dillerle duyumlar.

BUDAPEŞTE

19.45: Senfonik konser. 21: Konferans. 21.30: Çingene müziği. 22.30: Duyumlar. 22.50: Beethoven'den konser. 23.40: Hava raporu. 23.45: Macar şiirlerinin almancaya tercüme edilenlerinden. 24.15: Piyano-şarkı.

MOSKOVA

18.30: Opera müziği. 20.30: Konser. 22: Almanca yayım. 23.05: İngilizce yayım. 24.05: Macarca.

ROMA

20.15: Plâk - Sözler - Plâk. 21.50: "Scugnizza,, adlı Mario Costa'nın opereti. Sonra: Duyumlar.

PRAG

20: Almanca duyumlar. 20.10: Plâk. 20. 15: Sözler. 20.25: Reportaj. 21.05: Süel müzik. 21.40: Sözler. 21.55: Koro ve orkestra konseri. 22: Duyumlar. 22.15: Tiyatro. 22.55: Kuartet müziği. 23.15: Duyumlar. 23.30: Plâk. 23.45: Almanca duyumlar.

VARŞOVA

20.30: Süel yayım. 21: Sözler. 21.10: Balet müziği. 21.50: Sözler. 22: Leh müziği. 23: Spor duyumları. 23.10: Küçük radyo orkestrası.

BRESLAU

21: Duyumlar. 21.10: "Her vatandaşını kendin kadar sev,, adlı yayım. 23: Duyumlar. 23.30: Radyo orkestrası.

HAMBURG

20.30: Şarkılar. 21.10: Mozart'm seçme şarkılarmdan. 22.10: "Die Glücksritter,, adlı piyes. 23: Duyumlar. 23.25: Müzikli program arası. 24: Eğlenceli müzik.

MÜNİH

21: Duyumlar. 21.10: Karışık yayım. "Aşk, harb ve kırmızı biber,, 23: Duyumlar. 23.20: Reportaj. 24: Dans müziği.

●

25 Haziran Salı

BÜKREŞ

13-15: Plâk ve duyumlar. 18: Plâk. 19: Duyumlar. 19.15: Plâk. 20: Sözler. 20.20: Plâk. 20.50: Sözler. 21: Konferans. 21.15: Radyo senfonik orkestrası. 22: Sözler. 22.15: Konserin süreği. 22.45: Duyumlar. 23.05: Kahve konserini röle. 23.15: Yabancı dillerle duyumlar.

BUDAPEŞTE

19.50: Plâk. 20.50: Skeç. 22.15: Duyumlar. 22.35: Opera orkçstrası. 23.10: Sözler. 23.50: Almanca siyasal sözler. 24.10: Çingene müziği.

MOSKOVA

18.30: Konser. 22: Almanca yayım. 23.05 Fransızca. 24.05: Felemenkçe yayım.

ROMA

19.45: Sözler - Plâk - Sözler. 21.50: İsteğe göre program yayımı. (Campari). 22,50: Sözler. 23: Kuartet konseri Duyumlar.

PRAG

20.10: Plâk. 20.15: Duyumlar. 20.25: Plâk. 20.40: Popüler slav şarkıları. 21.40: Karışık yayım. 22: Duyumlar. 22.30: Opera müziği. 23.15: Duyumlar. - Plâk. 23.45 İngilizce duyumlar.

VARŞOVA

20.30: Piyano konseri. 20.50: Sözler. 21: Ziraat. 21.10: İrlanda müziği. 21.45: Duyumlar. 21.55: Sözler. 22: "Verbum Nobile,, adlı bir perdelik opera. 23.30: Spor duyumları. 23.40: Serenad müziği.

BRESLAU

21: Duyumlar. 21.10: Ulusal yayım. 21.45: Radyo orkestrası. 23: Duyumlar. 23.30: Dans müziği.

HAMBURG

20: Liszt'in piyano müziği. 21: Duyumlar. 21.15: Ulusal yayım. 21.45: Şen havalar. 23.25: Müzikli program arası. 24: Halk havaları.

MÜNİH

20.15: Ulusal yayım. 21.45: Senfonik radyo orkestrası. 23: Duyumlar. ve saire. 23.30: Şarkılar.

●

26 Haziran Çarşamba

BÜKREŞ

13-15: Plâk ve duyumlar. 18: Motzoi orkestrası. 19: Duyumlar. 19.15: Konserin süreği. 20: Sözler. 20.20: Film ve operet plâkları. 21: Sözler. 21.15: Piyano - şarkı (Solist suvaresi). 22.30: Duyumlar. 22,50: Konserin süreği. 23.15: Yabancı dillerle duyumlar. 23.35: Konserin süreği.

BUDAPEŞTE

19.15: Opera orkestrası. 20.30: Masallar. 21: Klarinet - piyano. 21.30: Şarkılı çingene müziği. 22.50: Duyumlar. 23.10: Piyano konseri. 23.50: İngilizce konferans. 24: Caz müziği.

MOSKOVA

17.30: Karışık yayım. 21: Konser. 22: Çekçe yayım. 23.05: İngilizce yayım. 24.05 Almanca.

ROMA

20.15: Plâk - Sözler - Plâk. 21.50: Radyo piyesi. 22.30: Senfonik konser.

PRAG

20.30: "Le Conte du Tzar Saltan,, adlı opera piyesi. 23.30: Duyumlar. 23.45: İngilizce duyumlar.

VARŞOVA

23.05: Ulusal danslar. 20.50: Mizah. 21: Konferans. 21.10: Salon müziği. 21.45: Duyumlar. 21.55: Konferans. 22: Chopin konseri. 22.30: Pilsudski hakkında konferans. 22.40: Chopin'den viyolonsel konseri. 23.05: Sözler. 23.15: Küçük radyo orkestrası.

BRESLAU

21: Duyumlar. 21.15: Ulusal yayım. 21.45: Haftanın duyumları. 22: "Funkexpedition nach Atlantis,, adlı müzikli karışık yayım. 23: Duyumlar. 23.30: Dans müziği.

HAMBURG

21: Duyumlar. 21.15: Ulusal yayım. 21. 45: Köylü yayımı. 22: Dans müziği. 23: Duyumlar. 23.20: Aylık acun duyumları. 23.40: Müzikli program arası. 24: Koro konseri. 24.20: Beethoven ve Mozartın eserlerinden havalar.

MÜNİH

21: Duyumlar. 21.15: Ulusal yayım. 21. 45: Şarkılı yayım. 23: Duyumlar. 23.20: Aylık dünya duyumları. 23.40: Ara. 24: Dans.

●

27 Haziran Perşembe

BÜKREŞ

13-15: Plâk ve duyumlar. 18: Plâk. 19: Duyumlar. 19.15: Plâk. 20: Sözler. 20.20: Oda müziği plâkları. 21: Verdi'nin "RİGOLETTO,, operası plâkları. Sonunda: Duyumlar.

BUDAPEŞTE

20.10: Piyano müziği. 20.50: Tiyatro. 21.50: Duyumlar. 22.10: Plâk. 22.55: Hava raporu. 23: Budapeşte konser orkestrası. 24.20: Mandits cazı.

MOSKOVA

18.30: Amele konseri. 21: Konser. 22: Almanca yayım. 23.05: Fransızca. 24.05: İspanyolca.

ROMA

20.15: Karışık konser - Sözler. - Plâk. 21.50: "L'amore medico,, adlı müzikli piyes. - Sonra duyumlar.

PRAG

20: Almanca duyumlar. 20.25: Hafif müzik. 20.55: "Waterloo,, adlı radyo piyesi. 22: Sözler. 22.15: Jeremias radyo orkestrası. 23.15: Duyumlar. 23.30: Cazband.

VARŞOVA

20.30: Plâk. 20.50: Sözler. 21.10: Süel müzik. 21.45: Duyumlar. 21.55: Sözler. 22: Senfonik radyo orkestrası. 22,30: Piyes. 23: Spor duyumları. 23.10: Küçük radyo orkestrası.

BRESLAU

21: Duyumlar. 21.10: Dans müziği. 23: Duyumlar. 23.30: Beethovenden piyano sonatları. 24.20: Org müziği.

HAMBURG

21: Duyumlar. 21.10: Dans müziği. 23: Duyumlar. 23.20: Vaşingtondan "Bir çeyrek Amerika,, 23.30: Dansın süreği. 24: Şen havalar. 1: Gece müziği.

MÜNİH

21: Duyumlar. 21.10: Opera müziği. 23: Duyumlar. 23.20: Sözler. 23.30: Ara. 24: Org konseri.

●

28 Haziran Cuma

BÜKREŞ

13-15: Gündüz plâk yayımı. 18: Radyo orkestrası. 19: Duyumlar. 19.15: Konserin süreği. 20: Sözler. 20.20: Plâk. 21: Konferans. 21.15: Oda müziği. 21.45: Radyo salon orkestrası 22.30: Duyumlar. 22.50: Konserin süreği. 23.15: Yabancı dillerle duyumlar. 23.35: Konser (röle).

BUDAPEŞTE

20.45: Plâk. 21.45: Sözler (dış siyasa için). 22: Klâsik müzik. 23: Duyumlar. 23.20: Çingene müziği. 24: Konferans (Fransızca). 24.20: Cazband.

MOSKOVA

17.30: Karışık yayım. 21: Konser. 22: Çekçe. 23.05: Ingilizce. 24.05: Almanca.

ROMA

20.15: Sözler - Plâk - Sözler. 21.50: "Sogno ma... forse no,, adlı müzikli piyes. 23: Karışık müzik. 24: Duyumlar.

PRAG

20.25: Şen yayım. 21: Sözler. 21.05: Solist ve koro konseri. 22.45: Piyano konseri. 23.50: Rusça duyumlar.

VARŞOVA

20.20: Şarkılar. 20.50: Monolog. 21.05: Sözler. 21.10: Sözlü ve müzikli yayım. 21. 45: Duyumlar. 21.55: Sözler. 22: Senfonik orkestra konseri. 23: Spor duyumları. 23. 10: Plâk. 24: Sözler. 24.05: Plâk.

BRESLAU

20: Hafif müzik. 21: Duyumlar. 21.15: Halk şarkıları 21.45: "Düşman komşular,, adlı müzikli skeç. 23: Duyumlar. 23.30: Aktüalite (Müzik ve sözlü) .24.30: Orkestra konseri.

HAMBURG

21: Duyumlar. 21.15: Halk şarkıları. 21.45: "Soğuk kalb,, adlı masallı opera. 23: Duyumlar. 23.25: Müzikli program arası. 24: Karışık müzikli yayım.

MÜNİH

21: Duyumlar. 21.15: Halk şarkıları. 21. 45: Şen bir skeç. 23: Duyumlar. 23.20: Ara. 23.30: Karışık yayım. 24.30: Gece müziği.

●

29 Haziran Cumartesi

BÜKREŞ

13-15: Plâk ve duyumlar. 18: Süel müzik. 19: Duyumlar. 19.15: Konserin süreği. 20: Sözler. 20.20: Plâk. 20.40: Sözler. 21: Dans müziği. 22.30: Duyumlar. 22.50: Dans'm süreği. 23.15: Yabancı dillerde duyumlar. 23.35: Konser (röle).

BUDAPEŞTE

20.20: Piyano konseri. 21.15: Skeç. 23: Duyumlar. 23.30: Süel müzik. - Duyumlar.

MOSKOVA

19.30: Solist konseri. 22: Almanca yayım. 23.05: Fransızca yayım. 24.05: İsveççe.

ROMA

20.15: Sözler - Plâk - Sözler. 21.50: "Lodoletta,, adlı Mascagninin operası. Sonra: Duyumlar.

PRAG

20.15: Radyo orkestrası. 20.50: Sözler. 21.05: Hafif müzik. 21.45: "Parayı şeytan alsın,, adlı operet. 22: Sözler. 23.15: Duyumlar. 23.30: Plâk. 23.35: Duyumlar.

VARŞOVA

20.30: Şarkılar. 20.50: Aktüalite. 21. Şarkılar. 21.45: Duyumlar. 22: Karışık yayım. 22.30: Senfonik orkestra. 23: Spor. 23.15: Sözler. 23.20: Şarkılı orkestra konseri.

BRESLAU

20.15: Alman şarkıları. 20.40: Haftanın duyumları. 21: Günün kısa duyumlar. 21.10: Konser. Büyük radyo orkestrası. 23: Duyumlar. 23.30: Dans müziği.

HAMBURG

21: Duyumlar. 21.10: Şen yaz akşamı. yayımı. 23: Duyumlar. 23.25: Reportaj 23.45: Dans müziği.

MÜNİH

20.05: Oda müziği. 21: Duyumlar. 21.10: Reportaj. 23: Duyumlar. 23.30: Program arası. 24: Karışık müzik.

Berlin radyosunda her akşam konser veren Herbert Fröhlich takımı

Dünya Gazetelerine Göre Hâdiseler

DOĞU AFRİKASINA

Tümen Tümen Asker!

Kral Victor Emmanuel

Journal des Débats'dan:

Dün Kral Aquila'da, Doğu Afrikasına gidecek olan "Gran Sosso" alayını, 230 uncu siyah gömlekliler tümenini gözden geçirmiştir. Kral, geldiği zaman mahallî idare âmirleri ve halk tarafından hararetle ve alkışlarla karşılanmıştır.

Kral öğleden sonra Soraya gitmiş ve "yirmi üç mart" milis alayını teftiş etmiştir. Bu alay şimdi talim yapmaktadır. Yakında Doğu Afrikasına gidecektir.

Giornale d'Italia'dan:

Eğer Süveyş kanalının ve hattâ genel tabirle, bütün boğazların ve bahrî geçitlerin, hava filosunda, olduğu gibi uluslar kurumu için bir politika vasıtası haline getirileceği kabul edilirse, bu takdirde, Boğazlar, rejimini kat'î ve seri bir surette değiştirmek icap eder.

Boğazların yeni rejimi arsıulusal olması, şu veyahut bu ulusun imtiyazlarını reddetmelidir.

Le Temps'dan:

Eğer Habeş meselesi uluslar kurumuna verilecek olursa. İtalyanın alacağı vaziyetin ne olacağı her gün daha ziyade aydınlanmaktadır.

Bu vaziyetler bugün için üç şekilde hülâsa edilebilir:

1 — İtalya Habeşistan hakkında uluslar kurumu nezdinde hiç bir münakaşaya girişmiyecek, yani isbatı vücut etmiyecektir.

2 — İtalya uluslar kurumunda münakaşa etmeği kabul edecek, ve Habeşistan meselesini ortaya koyarak kendisinin istediği şu veya bu kararın seçilmesini isteyecektir.

3 — Eğer bu iki şıktan biri tahakkuk etmiyecek olursa, o zaman İtalya uluslar kurumundan çekilecektir.

Şimdilik ikinci şık tamamile varid değildir. Italya kendi prestiji bakımından uluslar kurumunda Habeşistanla beraber ayni masaya oturmıyacaktır. Bu onun için bir onur meselesidir. Duçe'nin İtalyanın prestiji için ne zaman hassas olduğu malûmdur. Bunun içindir ki eğer Habeş işi uluslar kurumuna getirilecek olursa, İtalya isbatı vücut etmiyecek ve icap ederse kurumdan çekilecektir.

Regime Fascista'dan:

İtalyanın Habeşistan karşısında aldığı kat'î vaziyete karşı yapılacak en büyük itiraz şudur: Son zamanlarda Stresada olduğu gibi barış isteyen milletleri, sade teşvik değil, belki onları sevkeden İtalya barışı bizzat kendi elile baltalayamaz.

Bu mantık iki bakımdan çürüktür:

Evvelâ şunu bilmek lâzımdır: Biz mi, yoksa Habeşistan mı, barışı karıştırıyor? Tabiri diğerle saldıran kimdir?

Üzerinde durulması lâzımgelen ikinci nokta şudur: Savaşın krymeti, onu yapan ulusların medeniyet derecelerine göre tamamile başka başkadır. İnsanın her hareketinde olduğu gibi, savaşta da iyi ve kötü taraflar vardır:

Savaş, hem medeniyetleri mahveder, hem de, birtakım kimseleri öldüren ve birtakımları na da şifa veren ilâçlar gibi, medeniyetini neşredebilir.

İnsanlığın ilerisi için, savaşın iyi olduğuna dair, Roma tarihinde çok göze çarpan misaller vardır.

Onun içindir ki sömürge harpleri, yalnız şeklen değil, belki yapılması, itibarile de hususî bir savaş tipidir.

Gayet iyi biliyorum ki buna karşı Habeşistanın uluslar kurumuna girdiği gündenberi hâsıl olan "hukukî vaziyeti" ileri sürülebilir. Fakat, bu giriişn, uluslar kurumuna çok pahalıya mal olacak bir hatâ olduğunu da söyliyebiliriz. Kuruma, henüz teşekkül etmemiş gayri müteca nis unsurları, sokmak, onun inkişafına mâni olmaktır. Habeşistana yapılan bu müsamaha onu medenî bir memleket yapamaz. Kavmlerin medeniyeti, insanların tecrübesi gibidir: Eğer tecrübeyi yapmak için şu veya bu lâzımsa, bir medeniyet için de asırlar lâzımdır. Bu demektir ki arsıulusal medeniyette, tıpkı ulusal bir devlette olduğu gibi, inkişaf etmemiş devletletrin karşısında, daha az inkişaf etmiş devletler vardır.

Arsıulusal hukuk bunu tanır, ve yaş meselesini tanzim eder. Medenî bir kavmin karşısında barbar bir kavm, tıpkı kahil bir adamın karşısında bir çocuğa benzer. Çocuklara bazı haklar verilmemezlik yapılamaz. Fakat onlara bir de vasiy tayin edilir. Arsıulusal manda, vasiye benziyen bir müessesedir. Eğer Habeşistan yanlışlıkla, Cenevrede medenî uluslar arasına dahil olmuşsa, bu, onun yaşını unutmamağa ve kendisine bir çocuk muamelesi yapmağa mâni olamaz.

Bizzat Habeşistan bile, kendi haklarını kendi kendisine müdafaa edemiyeceğini itiraf etmiş, ve hakem komisyonuna iki ecnebi göndermiştir. İşte bunun için, o, bir vasinin vesayeti altına konuyor. Şimdi, İngiltere nin hangi hakla, vasi rolünü oynamak istediğini göstermek lâzımdır.

Uzun yaşamak, Asırdide Olmak İçin Yoğurt mu Yemek Lâzım?

Vie et Santé'den:

Bulgaristan, epey zamandan beri, yüz yaşında adamlar memleketi olarak tanılır. Profesör Metchnikoff bundan otuz sene evvel, yoğurt yemenin uzun yaşamakta en büyük âmil olduğunu, ve Bulgarların her gün yoğurt yedikleri için uzun yaşadıklarını, söylemiştir.

1928 senesinde İtalyada Censemento della popolagione del regno d'İtalia" da şayanı dikkat bir istatisti çıktı. Bu istatistik resmî vesikalara istinat ediyor ve şu rakamları veriyordu.

	Asırdidelerin adedi	1 milyon nufus içinde asırdideler
Bulgaristan	2.126	446
Almanya	86	1,4
İtalya	256	6,6
Portekiz	406	63,3
Japonya	13,735	242,2
Brezilya	6.724	219,5
Kolombiya	1,879	329,8
Guatamala	934	465,4
Birleşik Amerika	4.267	40,4

Bu istatistiklerde görüldüğü veçhile Guatamala bir milyon nüfusta 465 asırdide ile birinci gelmektedir. İkinci bir milyonda 446 asırdide ile Bulgaristan, üçüncü 329 la Kolombiya, dördüncü 242 ile Japonyadır.

Bu rakamlar hakkında ne düşünülebilir. Ve bu istatistikler, ne gibi bir kıymet vermek lâzımdır. Yalnız şurası şayanı dikkattir ki, asırdidelerin çok oldukları memleketler, ne medenî hallerin, daha az dikkatle tesbit edildiği yerlerdir. Onun için bu yüz yaşındaki ihtiyarlar arasında sırf yüz yaşında görünmek için yaşını büyük gösteren kimseler olup olmadığı sorulabilir. Çünkü bunların ne kadar yaşlı olup olmadıklarını tetkik edecek bir vasıta da yoktur. İtalyada yapılan tecrübe, bu itibarla çok şayanı dikkattir. 1920 nüfus sayımından sonra buradan 256 asırdide olduğu görülmüştür.

Bunun üzerinde 1921 de her asırdidenin yaşını tekrar kontrol etmek üzere bir komisyon teşkil edilmiştir. Bu komisyon tetkikat yapmış ve 256 asırdideden ancak 51 inin yüz yaşında olduğu meydana çıkmıştır. Demek aşağı yukarı evvelce bulunan adedin beşte biri:

Binaenaleyh bütün istatistikler şüphelidir. Ve hepsinin yeniden tetkik edilmesi lâzımdır. İşte Bulgaristan da vaziyeti anlamış ve 1917 de yeniden bir komisyon teşkil etmiştir. Bu komisyon 1927 senesi 10 Martından 1928 senesi 20 Teşrinisanisine kadar çalışmış ve Bulgar asırdidelerinin 1926 tahriri nüfusunda meydana çıkanlardan çok daha az olduğunu görmüştür. Komisyon azası 10,756 asırdide ile temas etmiş ve bunlardan 158 inin yüz yaşında veya bu yaştan fazla olduğunu meydana çıkarmıştır.

Şişe gibi otel

Le Petit Parisien'den

Almanyada Wachenheim şehrinde bir otelci gayet garip bir otel yaptırmıştır. Bu otel tıpkı bir şampanya şişesi şeklindedir ve 30 metre uzunluğundadır. Şişenin tıpa tarafile aşağısı arasında bir asansör yapılmıştır. Müşteriler buradan yukarı çıkarak Rhin vâdisinin güzelliklerini seyretmektedirler.

Tayyare ile Afrikaya gidip gelme

Londra, 19 A.A. — İngiltereden Afrikaya bir günde gidip gelme uçuşunu başaran yüzbaşı Fercival, önümüzdeki eylülde yapılacak olan "Kral kupası,, yarışında "Dük de Kentin Martısı,, adlı uçağı kullanacaktır.

Dünyadaki altın

Vold Trade'dan:

Dünyadaki altın ne oluyor? Kısmen sanat sahasında ve endüstride, kısmen saklanıyor. Ve nihayet, Merkez bankalarının kâad karşılıkların da kullanılıyor.

Dünyadaki altın istihsalâttı, 1913 - 1933 senesinden beri, her sene vasatî 408,4 milyon dolardır. Bir kilo gram altın 665 dolar olarak kabul edilmektedir. Dünyadaki altın stoku 1913 den 1933 e kadar senede yüzde 2,4 artmıştır. Uluslar kurumu, Finans komitesi altın komisyonunun tahminlerine nazaran dünyadaki altın stoku 1913 de 13,700 milyon dolardı. Bu mikdara 1933 senesine kadar olan istihsalât ilâve edecek olursak, bu sene dünyadaki altının 21,280 milyon dolar olduğunu görürüz. Demek 21 senede altın yüzde altmış fazlalaşmıştır.

Aşağıdaki tablo, dünyadaki Merkez bankalarının altın mevcudunu gösteriyor:

Seneler	Eski altın dolar milyon hesabile	Dünyadaki altının yüzdesi
1913	4.945	36,1
1925	9,157	49,8
1926	9.418	50,1
1927	9,487	49,4
1928	10.018	51,1
1929	10.406	52,0
1930	11.393	54,2
1931	11.393	45,8
1932	12.013	56,4
1933	12.040	55,2

Şurası şayanı dikkattir ki Merkez Bankalarının altın mevcudu, dünyadaki altın mikdarına nazaran günden güne fazlalaşmıştır. Bugün altının yarısından fazlası Merkez bankalarının mahzenlerindedir. Görülüyor ki altın artık daha ziyade para olarak kullanılmaktadır.

Fransız borsası

Paris, 19 A.A. — 18 haziran tarihli borsa durumu:

Değerler borsasının durumu dünkü gibidir. Fransız ulusal fondoları yükselmeğe devam etmekte, değişik gelirli değerler ise gerilemektedir. Başta Süveyş, Rio, Royal olmak üzere, arsıulusal değerlerin bir çoğu da gerilemiştir.

— Renginiz çok fena dostum! Söylediklerimi takip ettiniz mi? Günde üç pürodan fazla içmiyor sunuz ya?

— Evet dotkor, yalnız üç püro içiyorum. Fakat evvelce hiç içmezdim ki...

Nebelspolter

Fransız deniz Manevraları

Paris - Soir'dan:

Bir kaç güne kadar, Atlas Okyanusunda büyük Fransız deniz manevraları başlayacaktır. Bu yıl, manevralar, çok muntazam olacaktır. Bütün Fransız filoları manevra sahasına gitmek üzere emir aldılar. Gemiler ayın 13 üncü ve 14 üncü (bugün) günü, yola çıkacaklardır.

Manevra temi, Atlas Okyanusunda Kazablanka ile Kiberon arasında cereyan edecektir. Fransız gemileri, Afrika sahillerinden hareket edeceklerdir.

Manevralar ayın 17 inci günü bitecektir. Donanma, sonra Brest'e giderek büyük şenlikler yapacaktır.

29 da, Deniz Bakanı donanmanın büyük geçit töreninde hazır bulunacaktır. Fransız donanmasının son sistem elli harp gemisinin iştirak edeceği bu muazzam geçit resmi Brest limanında ve yahut açıkta cereyan edecektir.

Polis — Andalousie otelinin adresini mi istiyorsunuz? Orada mı oturuyorsunuz?.

Bay — Hayır, ben otelin hususî polis hafiyesiyim!

Lilo

No. 59

KIZIL ÇEMBER

Edgar WALLACE

olurdu. Halbuki saat daha altıya yeni geliyordu.

Elektriği yaktı. Bir bakışta apartmanının da yazıhanesi gibi aynı ziyarete uğradığını anladı.

Tam o sırada hizmetçi kadın geldi. Anlattığına göre, sabahleyin Yale'den bir mektup almış Yale bu mektupta şehirden iki saat uzakta bir köyde beklediğini yazıyormuş.

Ah, bu Thalia Drummond... Herşeyi öyle hesaplayıp yoluna koymuş ki...

Bu kız olur şey değil... On iki saatin içinde hapishaneden kaçıyor.

Yazihanenin her tarafını karıştırıyor. Sonra eve geliyor, evin her tarafını karıştırıyor. Kızıl Çenbere ait ne kadar mühim vesikalar varsa, hepsini alıp götürüyor.

Yale elbise değiştirirken, zihnen bu kızın daha neler yapabileceğini düşünüyordu. Kendisine gelince, plânını kurmuştu. Yirmi dört saat içinde Parr'ın artık resmen vazifesine nihayet veriliyordu. Çekmeceden bir tabanca aldı. Sanki tereddüt ediyormuş gibi bir müddet elinde tuttu, sonra cebine koydu. İçinde mühim bir neticeye yaklaşıldığı intibaı vardı.

Başvekilin kabûl odasına girerken, Jack Beardmore'u gördü. Bu delikanlının orada bulunuşu tuhafına gitti. Jack'da bunu anlamıştı. Gülerek dedi ki:

— Belki beni burada gördüğünüze hayret edersiniz. Fakat temin ederim ki, ben de davetiyeyi alınca sizden fazla hayret ettim.

— Size davetiyeyi kim gönderdi? Parr mı?

— Hayır. Başvekilin hususî kalem müdürü.. Her halde Parr söylemiş olacak.

O sırada genç bir kâtip geldi. Her ikisini büyük bir salona aldı. Salonda on ,on iki kişi daha vardı. Bunlar iki grup halinde toplanmışlar, kendi aralarında konuşuyorlardı.

Çok geçmeden Başvekil geldi:

— Parr daha gelmedi mi? dedi.

Sonra Yale'nin yanındaki genci görerek sordu:

— Zannederim, Jack Beardmore, sizsiniz. Parr sizin de toplantıda bulunmanızı istedi. Benim pek iyi tanıdığım muhterem babanızın ölümü etrafında bazı izahat verecek galiba..

Tam o sırada Parr'da gelmişti. Üstünde pek te o kadar yeni olmadığı hemen anlaşılan siyah bir redingot vardı. Dar ve önü açık yakalık geniş yüzünü, daha geniş gösteriyordu.

Bütün bu ince giyinişli adamların arasında bu kıyafetile Parr birden göze çarpıyor ve acaip görünüyordu. Fakat emniyet müfettişi pek oralarda değildi. Bir dakika sonra umum müdür de geldi ve Parr'a başile işaret ederek, başvekilin yanında yer gösterdi.

Nazırlar da gelmişlerdi. Herkes büyük bir masanın etrafında sıralanan sandalyelere oturdular .

Başvekil emniyet müfettişine söz verdi. Parr ayağa kalktı:

— Affedersiniz baylar, dedi, ben o kadar iyi bir hatip değilim. Fakat sizlerden birisi ile konuşuyormuş gibi söyliyeceğim.

Sesini düzeltti ve başladı. Evvelâ tereddüt etti, sonra nutkuna başlamak için zihninde en iyi zannettiği kelimeleri aramak için bir iki defa durakladı. Söze başlayıp ta mevzuun en canlı taraflarına yaklaştıkça sesi de açılıyordu. Şöyle dedi:

— Kızıl Çenber, Lightman isminde birinin adıdır. Bu adam Fransada bir çok cinayetler yaptıktan sonra Toloz ağır ceza mahkemesi tarafından idama mahkûm edilmiştir. Eğer bugün yaşayorsa, bunu da giyotin makinesinin işlememesine ve halkın bu yüzden müdahalesine borçludur. Asıl ismi Ferdinand Walter Lightman'dır.

Ölüme mahkûm edildiği zaman yirmi üç yaşında idi. Giyotin makinesi iyi işlemeyince, halk mahkûmun derhal hücresine alınmasını istemişti. Katili tekrar içeriye aldılar ve ondan sonra da Kayen hapishanesine sürdüler. Fakat Lightman çok geçmeden, oradan bir gardiyanı öldürmek suretile kaçmağa muvaffak oldu. Menfasından evvelâ Avusturalyaya kaçtığını öğrendi. Başka bir isim altında Melburnda bir antrepoda on sekiz ay çalıştı. Ondan sonra Johnson isminde birinin çiftliğinde de iki sene, beş ay çalıştı. Patronu aleyhine bir sahtekârlıktan dolayı, tevkif edileceğini anlayınca, birdenbire ortadan kayboldu.

Bu zatı neden sonra İngiltere de görüyoruz. Meçhul ve esraren giz bir adam "Kızıl Çenber,, adı altında ötekine, berikine tehdit mektupları gönderiyor. Bu adam, sebatı, inadı, her ihtimali hesap edişi, enerjisi ve zekâsı sayesinde işinde kullanmak için bir çok adamlar buldu. Hiç birisine kendisini tanıtmadığı gibi, bu adamlar kendi aralarında da biribirlerini tanımayorlardı.

Bilhassa para sıkıntısına düşmüş, yahut her hangi bir suçu için takibattan korkan adamları seçiyordu. Bu adamların vazi yetlerini iyice öğreniyor, kendisine göre muvafık bulunca, bunları Londranın tenha ve karanlıkça bahçelerinden birinin civarına çağırıyor, mülâkat kapalı bir otomobil içinde yapılıyordu. Mahdut kafalı sabıkalıları, hırsızları.. - burada durakladı ve devam etti - meselâ Thalia Drummond gibi, bahriyeli Sibly gibilerini seçiyordu.

Bir demiryolu kumpanyası müdürünü bir zenciye. Beardmore'u Sibly'ye öldürten odur. Daha sonra Brabazon isminde bir bankeri de hizmetine almıştır. Marl isminde birini daha

[Arkası var]

YARININ BÜYÜKLERİ

Cumudiyeler Neye Yarar?

Eğer tatilinizi dağlarda geçirebilirseniz, elbet yakından veya uzaktan bir cümudiye görmüş olursunuz. Bunun nasıl teşekkül ettiğini de kendinize sormuşsunuzdur. Kışın, yarıklara düşen kar orada toplanır, yığılır. İki tepe arasında toplanan bu yığın nihayet bir çığ teşkil eder. İnişlerde böylece toplanan kar yığıla yığıla ve sabitleşerek bir cümudiye teşkil eder.

Bilirmisiniz ki, bir cümudiye gayri müteharrik değildir. Onu donmuş bir nehire benzetebilirsiniz. Bu öyle bir irmaktır ki, akımı yavaşlanmıştır.

Bir cümudiyenin yerini değiştirdiğini nasıl anlarsınız. Bir kayanın, sabit bir noktasına bir dürbün konulur, ve cümudiyeye bir kazık çakılır. Ve görülür ki, kazığın istikametini izlemek için her gün dürbünün yerini değiştirmek gerektir. Böylece cümudiyenin ilerlediğini görmek ve süratini tesbit etmek kolaylaşır.

Mon Blan'da 400 ilâ 500 murabba kilometre yüzü olan cümudiye yılda 50 ilâ 100 metre bir süratle hareket eder. Halbuki Groenland'da cümudiyelerin sürati yılda 8 kilometreye baliğ olur. Kış ne kadar karlı olursa cümudiye o nisbette şişer, kabarır. Suların çoğaldığı zamandaki irmaklara benzer, kenarlarından ziyade orta tarafı çabuk gider.

Cümudiye neye yarar? Önce turistlerin merakını ve ilgisini uyandırmağa ve sonra akar suları beslemeğe yarar.

Turistlerin merak ve ilgi ile dolaştıkları bir cümudiye.

Sıcak Memleketlerde Su

Bir çok sıcak memleketlerde su bulunmaz. Nadiren yağmur yağar. İrmak da yoktur. Ancak, yer altında su birikintisi olan mıntakalarda pınarlar açılabilir. Bunun içindir ki, bu sıcak memleketlerin çoğunda yaşamak imkânı yoktur. Ancak, dış hava, su buharlarile meşbudur Eğer bu buhar tekâsüf ettirilebilirse, saf, mikropsuz ve erimiş madenlerden arı bir mayi elde edilebilir.

Bir mühendis, bu işi halle çalıştı. "Hava pınarı,, adını verdiği bir tertibat yaptı. Bu çok basittir, ama, bunu düşünüp bulmak gerekti, Uzun ve boş bir kaba, yukarısında ve aşağısında açılmış deliklerden, dış hava ile temas eder. Geceleyin, soğuk hava, bu kubbenin içinde dolaşır, ve dıvarları serinlendirir. Gündüzün sıcak hava dolaşır ve bina ile temas ederek soğuklaşır, su buharı tekâsüf ederek küçük damlalar teşkil eder, bunlar kubbenin altındaki sarnica düşer, orada toplanır ve oradan alınır.

Sıcak memleketlerde, meselâ Cezayir, Fas ve Sahrada, gece hararet derecesi, gündüz derecesinden çok aşağıdır. Eğer hava nem ise, 100 metre murabbaı sathı olan bir kuyudan (hava pınarı) günde otuz metre mikâbı su toplanabilir Bu mikdar su içmeğe, yıkanmağa ve sebze bostanını sulamağa yeter

Görüyorsunuz ki, en kısa sanılan yerlerde değerli kaynaklar vardır. Hüner, onları meydana koymak ve faydalı bir hale getirmektedir.

Sıcak memleketlerde havadan su buharlarını tekâsüf ettirerek su ihtiyacını temin eden bir hava pınarı.

Bir Balıkçılık Rekoru

Bu gördüğünüz mini mini yeryüzünde kendi boyuna göre en mühim balıkçılık rekorunu aşağı yukarı kendi boyunda bir balık tutarak kırmıştır.

KARİKATÜR

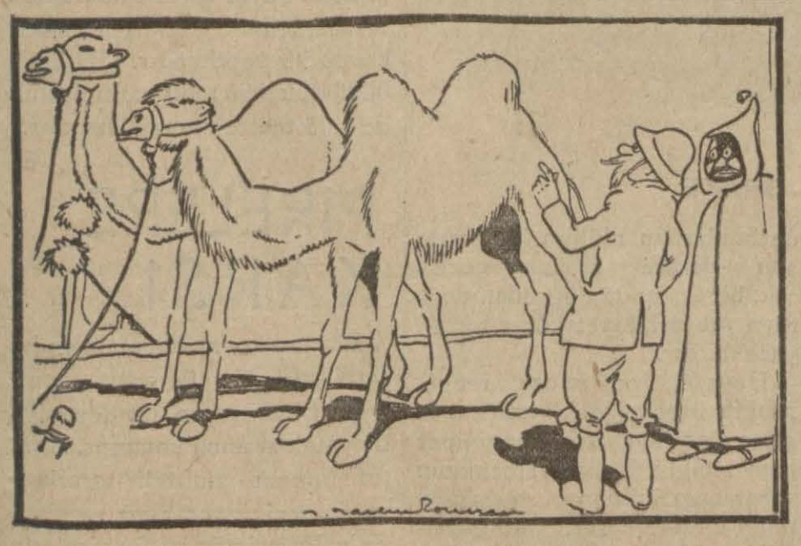

— Şu iki horgüçlü deveyi tercih ederim, oturma yeri şimdiden hazırlanmış...

ACAİP YARADILIŞLI ALMAN ÇOCUĞU

Almanyada Münih civarında Pıchheim kasabasında August Killer isminde bir çocuk vardır. Bu çocuk bir işçinin oğludur. Bu çocuğun yüreği, midesi, karaciğeri vücudunun sağ tarafında bulunmaktadır. Bu acaip yaradılışlı çocuk Almanyadaki ilim adamlarını çok alâkadar etmektedir. Bu çocuk yalnız kuru ekmek, süt patates meyve et ve yağ yemektedir ve hiç kilo almamaktadır. Fakat sağlığı yerindedir, sınıfının da en çalışkan çocuklarından biridir.

FAYDALI BİLGİLER

BUGUNKU PROGRAM

İstanbul

18.30: Jimnastik: Bayan Azade Tarcan. 18.50: Almanca ders. 19.20: Haberler. 19.30: Sigan orkestrası. 20: Konferans. 20.30 Stüdyo orkestra konseri. 21: Radyo caz ve tango orkestraları. Türkçe sözlü eserler (Avni) 21,30: Son haberler. Borsalar. 21,40: Bayan Nimet Vahit (Şan). 22: Plâk neşriyatı.

Bükreş

13-15: Plâk ve duyumlar yayımı. 18: Plâk, 19: Duyumlar. 19.15: Plâk. 20: Sözler. 20.20: Oda müziği plâkları. 20.50: Sözler. 21: Massenet'nin "MANON,, operası (Plâk ile). (Aralarda duyumlar ve saire).

Varşova

20.30: Şarkılı (Plâk). 20.50: Sözler. 21: Senfonik konser. 21.45: Duyumlar. 21.55: Sözler. 22: Litvanya müziği. 22.30: Sözler. — Org müziği. 23: Duyumlar. 23.15: Sözler. 23.20: Küçük orkestra konseri.

Moskova

17.30: Sözler. 18.30: Konser. 22: Almanca yayım. 23.05: Fransızca yayım. 24.05: İspanyolca yayım.

Prag

20.15: Radyo popurisi (şarkılı). 21.45: Radyo piyesi. 22.15: Koro konseri. 22.40: Kahve konseri (röle). 23.15: Son duyumlar. 23.30: Plâk. 23.35: Duyumlar. (Almanca). 23.40: Plâk. 23.45: Hafif müzik.

Budapeşte

19.30: Wagner'in TANNHAEUSER operasının ikinci perdesini röle. 21: Sözler. 21.30: Çingene müziği. 22.30: Duyumlar. 23: Süel konser. 24.20: Heinemann cazı — Duyumlar.

Viyana

20.25: Piyano müziği. 21.05: Reportaj. 21.35: Sevgi şarkıları. 23: Duyumlar. 23.25: Yeni Viyana orkestra konseri. 24.30: Sözler. 24.45: Dans müziği.

Münih

20: Konservatuvar talebesinin konseri. 21: Büyük halk müziği yayımı. 23: Duyumlar. 23.30: Program arası. 24: Solo, koro ve orkestra konseri.

Stuttgart

21: Duyumlar. 21.10: Karışık artistik yayım. 22.45: Sözler. 23: Duyumlar. 23.30 Şarkılar. 24: Yeni müzik.

Hamburg

20.12: Koro müziği. 21: Duyumlar. 21.10: Dans müziği. 23: Duyumlar. 23.25: Dansın süreği. 24: Yeni müzik.

●

SİNEMALAR TİYATROLAR

* Türk : Voronzefin esrarı — Tehlikeli yollar.
* Melek : 30 gün Prenses — Casus kalbi.
* Elhamra : Gece kuşu — 27 No. lu casus.
* Tan : Kimsesiz.
* Şık : Maskeli Kadın — Komikler haftası.
* Yıldız : Ekmekçi kadın — Kanlı kafe.
* İpek : Tangolita — Aşk Hüzünleri.
* Alkazar : Deniz altı ejderi — Vahşiler hücum ediyor.
* Alemdar : Tarzan ve Eşi.
* Millî : Çıldırtan dudaklar— Ölüm uçurumu.
* Kadıköy Hâle : Kedi ve keman.
* Üsküdar Hâle : Gençlik Ruyası.

●

NOBETÇİ ECZANELER

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır: Sirkecide Mehmet Kâzım — Çemberlitaşta Sırrı — Gedikpaşada Asadoryan — Cibalide Necati — Şehzadebaşında — Hamdi — Aksarayda Şeref Celâl — Samatyada Erofilos — Sehremininde A. Hamdi — Karagümrükte Kemal — Büyükadada Sinasi Rıza — Heybelide Yusuf — Bakırköyünde İstefan Terziyan — Defterdarda Arif — Hasköyde Halk — Kasımpaşada Merkez — Kadıköyünde Saadet — Söğütlü Çeşmede Osman Hulûsi — Mahmudiye caddesinde Mişel Sofranyadis — Taksimde Taksim — Tepebaşında Kinyoli — Taksimde Tarlabaşı — Maçkada Maçka — Beşiktaşta Nail — Eyüpte — Hikmet eczaneleri.

●

LİMAN HAREKETLERİ

Dün limanmıza gelen vapurlar : Bandırmadan Sadıkzade 6,30 da, Mersinden Gerze 9 da, İzmirden Güzel Bandırma 16,15 te, Mudanyadan Kocaeli 17 de.

Dün limanmızdan giden vapurlar: İzmire Ayten 9 da, Mudanyaya Asya 9 da, Bartma Antalya 19 da, Ayvalığa Mersin 19 da, Karabigaya Bartm 20 de.

Bugün limanmızdan gelecek vapurlar : Bandırmadan Gülnihal 6,30 da, Karadenizden Cumuriyet 16 da, İzmitten Ayten 16,15 de, Mudanyadan Asya 17,30 da, Ayvalıktan Saadet 18 de .

Bugün limanmızdan gidecek vapurlar : Mudanyaya Tayyar 9 da, İzmite Güzel Bandırma 9 da, İmroza Kocaeli 16 da, İzmire Sakarya 16 da, Karadenize Erzurum 20 de, Bandırmaya Gülnihal 21 de.

●

MURACAAT YERLERİ

Deniz Yolları acentesi Telefon	42362
Akay (Kadıköy iskelesi baş memurluğu)	43732
Şirketi Hayriye, Telefon	44703
Vapurculuk Şirketi merkez acentesi, Telefon	22925
Şark Demiryolları müracaat kalesi. Sirkeci Telefon	23079
Devlet Demiryolları müracaat kalemi Haydarpaşa. Telefon	42145

●

HASTANE TELEFONLARI

Cerrahpaşa hastanesi. Cerrahpaşa	21693
Gureba Hastanesi. Şehremini, Yenibahçe.	23017
Haseki kadınlar hastanesi. Aksaray Haseki cad. 32	24553
Gülhane hastanesi. Gülhane	20510
Kuduz hastanesi. Çapa	22142
Emrazı akliye ve asabiye hastanesi. Bakırköy Reşadiye kışlası	16..60
Beyoğlu Zükûr hastanesi. Firuzağa	43341
Etfal hastanesi. Şişli	42426
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Zeynep Kâmil hastanesi. Üsküdar, Nuh kuyusu, Gün Doğumu caddesi	60179

●

ÇABUK SIHHI YARDIM TEŞKILATI

Bu numaradan imdat otomobili istenir.	44998

●

İTFAİYE TELEFONLARİ

İstanbul itfaiyesi	24222
Beyoğlu itfaiyesi	44644
Kadıköy itfaiyesi	60020
Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere, Üsküdar itfaiyesi	60625

Paşabahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kınalı mıntakaları için telefon santralındaki memura (yangın) kelimesini söylemek kâfidir.

BİLGİ DÜNYASINDA DOLAŞALIM

X Şuaından Ne Beklenebilir?

Hastaya Kesif Haşlamalar İçirilmekle, Hazım Cihazı Tamamiyle Görülebilir

Halk, şuaı ve onların imkânlarını bilmez. Halk nazarında şuaın, tedavi kabiliyeti sınırsızdır. Bu hüküm, X reyonlarının esrarlı iç yüzünden ileri gelir. Zannedilir ki, şua, bütün meseleleri halletmeğe, bütün hastalıkları tedaviye elverişlidir.

Gerçeklik şudur: Radiyoloji nin yaptığı yararlıklar günden güne artıyor. Ancak, bunun hududunu tesbit etmek faydalı olur.

TEŞHİSTEKİ YARDIMI

X reyonları teşhiste bize yardım eder. Nasıl bilir misiniz? Bu şuaın bütün opok maddelerden geçtiği iddia edilir. Bu da nisbîdir. Bunlar ancak bu çeşit maddelerin vücudunu haber verir. Uzvî maddeler, azamî derecede şuaın geçmesine elverişlidir, binaenaleyh en az görülebilenlerdir. Madenî maddeler, şuaın geçmesine az elverişlidir, bunun içindir ki onların görülmesi daha kolaydır. Metalik maddeleri şua hiçbir türlü geçemez. Demek ki en iyi görülebilenler bunlardır. Bu halde radio diyagnostik'i çok tahdit etmiş olurdu. Araştırmalar kemikli nesiçlere ve yabancı maddelerin yerini tesbite münhasır kalırdı. Ancak insan zekâsı, bu yolda da keşifler yaptı. Bazı çarelerle, bir çok uzuvların kesafeti arttırılır. Kâh, boş uzuvlar madeni maddelerle doldurularak şuaın geçmesine karşı olan mukavemeti arttırılır. Bunun içindir ki, hastaya kesif haşlamalar içirilmekle, hazım cihazı tamamiyle görülebilir. Şekli, vaziyeti, intizam sızlıkları keşfolunur. Bazan da hastaya iodlu yağlar içirilir; bu sayede kanalları, teneffüs boruları, amudufıkariyi çevreliyen boşlukları ve ilâh.. güzelce görmek mümkün oluyor.

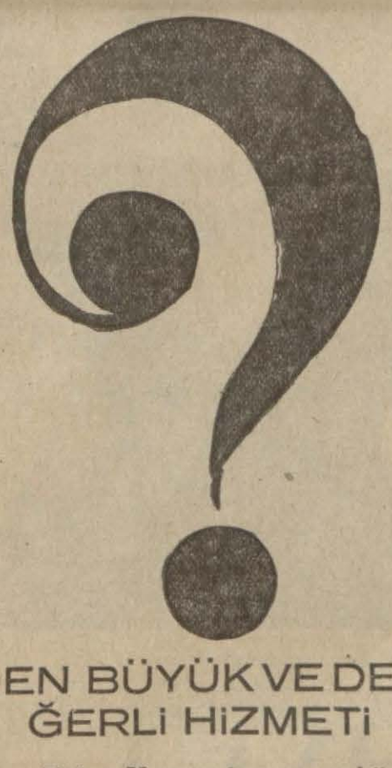

EN BÜYÜK VE DEĞERLİ HİZMETİ

Fakat X reyonlarının en büyük ve değerli hizmetleri kırıkların, kemikli hisü'lerin, insan bedenine girmiş birtakım yabancı metalik maddelerin keşfindedir.

Herkesçe bellidir ki, şualarla yapılan araştırmalar akciğerdeki dişnomal gölgelerin görülmesine ve veremin teşhisine çok yarar. Kalbin radiografisi, bugünkü yeni grafik usullerle birlikte, akciğere musallat olan hastalıkların teşhisine büyük bir kat'iyet verdirmektedir. Şualar, kafatasının tetkikine, tümörlerin, intizamsızlıkların görülmesine yardım eder. Daha birçok hastalıkların teşhisinde, uzuvların durumunu tesbitte şuaın önemli değeri vardır.

İşte, bütün bunlar ehemmiyetli olmakla beraber, mahiyeti itibariyle, teşhise yardımdan başka bir şey değildir. Bu, tıbbın kullandığı öbür teşhis usullerini tamamlıyan bir şeydir.

RADYO TRAPİ

Gelelim radioterapiye: Bunda X şuaının başka hassalarından istifade etmek gerektir. Bu hassaların yukarkilerle hiçbir ilgisi yoktur.

Radioterapide şuaın başlıca hassası, tahrip etmek, ortadan kaldırmak, yok etmektir. İşte bu hassadan istifade ederek, yok edilmesi gereken hastalıklarda bunu kullanmak uygun görülmüştür. X şuaının en başta yok ettiği şey tümörlerdir. (Kanser ve saire). Bu tümörlerin en korkuncu kanserdir. Bütün kanserler.

Hangi kanserin radio bombardımanı ile tedavi edileceğini tesbit etmek işi histolojinin vazifesidir.

SİNİR NESİÇLERİ ÜZERİNDE

X şuaı, dermatoloji faydalıdır. Birtakım guddelerin ifrazatında X şuaının müessiriyeti anlaşılmıştır. Bu guddeler ifrazatının tababette önemi günden güne anlaşılıyor. Sua, hypophyse tümörlerinde de kullanılır.Bu tümörler, yaşma göre, insanı, çocuk veyahut ayri bir mahlûk haline getiren garip bir hastalıktır. Guatrlarda X reyonları, tedavi usullerindendir.

X şuaı, sinir nesicleri üzerinde müessir değildir. Tenasülî uzuvlarda da şuaın tedavi kuvveti büyüktür.

İşte bütün bu izahattan anlaşılıyor ki, şuadan yana bilânço oldukça değerlidir. Ancak, zavallı insanlara musallat olan hastalıkların çokluğu, korkunç çeşitleri, düşünülürse bu sonuçun ne kadar dar olduğu derhal belirir. Şualardan çok hayırlı hizmetler beklenebilirse de rönt genterapi tıbbın olsa olsa, bir faslı olabilir; bu fasıl, tedavi alanında pek o kadar önemli sayılamaz. Bunda, gerçekliklerin yalanlıyacağı bir takım hayallere kapılmamak gerektir.

Hayatın neşesi dinç olmaktır.

HORMOBİN

tabletleri

Yorgun vücutları dinçleştirir

iktidarsızlığı

ve

Bel gevşekliğini

giderir, yaşamak neşesini iade eder. Eczanelerde bulunur. İstanbul'da fiatı 150 Kr. Tafsilât için Galata Posta kutusu 1255

4493

KUÇUK ILÂNLAR

3 LİRA—Tuvalete ve ıtriyata ait her ne yapmak isterseniz herkesin yapabileceği şekilde formülünü yazar gönderirim veya öğretirim. Sonfen lâboratuvarı, Kadıköy rıhtım 76.

4426

Kadın ve Moda

Ayna temizlemek

İnce tülbend elekten geçirilmiş üstübeçe batırılarak ayna ve camlar iyice tozlanır, başka bir tülbendle de hafif hafif uğuşturularak, bu tozlar alınır. Bunu müteakıp ipekli bir mendil ile güzelce uğuşturulup temizlenir.

Aynaları ve aynalı dolapları bir yerden diğer yere götürürken, sallanmadan veyahud bir yere çarpmadan kırılmasının mümkün mertebe önüne geçmek için üzerine kâad şeridleri yayıştırmak iyi bir ihtiyat tetbiridir.

Sıcak Günler İçin iki Elbise

Yazın en sıcak günlerinde, len'den veya ipekten ve spor biçiminde güzel yapılmış bir elbise daima tercih olunmaktadır. Bilhassa lenler, kombine edilirse spor elbisesi şekillerine çok muvafık gelir. Renkli düğmeler ve kemerler garne olarak çok tercih edilmektedir. Bu fikirlerimize göre bir kaç elbise modeli gösteriyoruz:

1 — Beyaz kalın lenden ve yahut ipekten, spor sitilinde yapılmış güzel ve pratik bir yaz elbisesi modeli. Bu modelde kısa rağlan kolları gayet hoştur. Bluz'un ön tarafı tek sıra düğmelidir. Eteklik dar yapılmıştır. (II inci büyüklük için) 80 santim eninde 3.25 metre kumaş lâzımdır

2 — Bu güzel elbise için kumaş, koyu mürekkep mavisi lenden, sadakordan, ipekten, ipek krepten intihap olunursa çok muvafık olur. Bu modelde yarım rağlan kolları vardır. Bluz çift sıralı düğmelidir. Yaka nokta nokta işlemelidir. Kol kapakları ve kemer ayni veçhile nokta nokta işlemelidir. Etekliğin kalça kısmı dar yapılmıştır. (III üncü büyüklük için) 80 santim enin de 4,35 metre kumaş lâzımdır.

IRENE BENTLEY

En güzel gözlü yıldız

KETTI GALLIAN

Sinemanın Büyük Renk İnkılâbı

Hollywood'da çok yeni ve her şeyi değiştirecek bir inkılâp oluyor. Beyaz perdenin üzerine renkli resim aksettirmek işi! Hepimiz, sevdiğimiz yıldızları hakikî renklerile, tenlerinin taze şeftali çiçeği, gözlerinin deniz gibi mavi, dudaklarının al renklerini seyredebileceğiz demektir.

Technicolor fotoğraf makinelerile alınan resimlerde son günlerde yüzde yüz muvaffakiyet hâsıl olmuştur. Önündeki rengi tabiat kadar güzel olarak almakta bu makineler için bir zorluk kalmamıştır. Musiki gibi renk te hadsiz, sonsuz bir şeydir. Somurttuğu vakıt koyu şarap rengini alan denizin, penbe bir sabahın her ân değişen en can alıcı renklerini bile en ince gölgesine kadar alabilen Technicolor makinelerle alınan birinci film Becky Shop adlıdır. Miriam Hopkins'i hepimiz bu filmde daha canlı, daha sahici olarak seyredebileceğiz.

Yeni renkli Filmler

Bu renkli filmleri gördükten sonra eski siyah resimli filmlerin insana çok fena geleceği muhakkaktır. Çünkü renk, ses gibi insanın hislerini çok okşayan bir seydir. Sessiz bir dünyada yaşamak ne kadar güçse, renksiz bir nesne de o kadar tatsızdır. Diyebiliriz ki renksiz olarak seyretmekte olduğumuz yegâne manzara, filmlerdi. Şimdi bunların tatlı, göz okşayıcı renklere bürünmesi hakikaten büyük bir eksikliği telâfi edecektir.

Renk bizim yalnız gözümüz değil, heyecanımız üzerine de büyük tesirler yapar. Açık, parlak renkler hepimizi şenlendirir. Koyu, siyah renkler keder verir. Kırmızı bir çoklarını tasalı

SİNEMA

yapar. Yeşil kıskandırır. Maviler, penbeler, koyu erguvanî renkler türlü türlü mânalar ifade eder.

Kısaca, renk, bize bir çok yerlerden, tatlı, acı haberler getirir.

Bundan başka, iyi sıralanmış güzel renkler beyaz perdenin üstünde bize musiki gibi çok büyük şeyler ilham edecektir. Yalnız gözün renge olan ihtiyacını değil, dramın hareketlerini de kamçılar. Renkli film ile renksiz film arasındaki fark, opera ile âdi bir tiyatro arasındaki fark kadar büyüktür.

Şimdiye kadar oynanan renksiz filmleri, her hangi bir operanın musikisiz oynanmasına benzetmek kabildir. Fâciaya musiki ne ilâve ediyorsa, renkli resim de filmlerde aynı ihtiyaca cevap vermiş olacaktır.

içimizdeki iştiyak

İnsanların içinde renk ahengine karşı müthiş bir iştiyak vardır. Bu, belki de, gayri şuuridir. Fakat her halde çok derin bir ihtiyaçtır. Bir musiki parçası çalınırken, yapılan bir falso nasıl kulaklarımızı tırmalarsa, renksiz bir resim de o kadar nâkıstır. Bunun için ne musikişinas, ne de ressam olmağa ihtiyaç yoktur. İnsanlar bunu bilmeden hissederler.

Sinemanın renge bürünmesi, asırlardanberi sanat ve sanatkârın teşne olduğu bir ihtiyaçtı. İnkılâbın çok derin olacağına, sinemadan anlaşılan mânânın bile değişeceğine hiç şüphe caiz değildir. Beyaz perde bundan sonra canlanacak, yepyeni bir mânâ ifade edecektir.

Önümüzdeki güçlük teknik değil, sanat güçlüğüdür. Renk, renkten anlayanlar tarafından sıralanır, sıraya konur ve verilir.

Güçlükler

Bu hususta stüdyo sahiplerinin çekecekleri güçlük, artistlerinkinden daha kolay değildir. Çünkü evvelkiler yeni renk teknikleri ile uğraşacakları gibi, artistler de stüdyolarda sun'î renklere alışan gözlerini güneş ve yeşillik altında tabiî renklere alıştırmak mecburiyetinde kalacaklardır.

Yeni doğan sanatta eski artistlerin muvaffakiyetsizliğe uğrayacaklarını tahmin etmek şimdilik güçtür. Fakat her halde bunlardan mühim bir kısmı son derece güçlük çekecek, bir kısmı da doğrudan doğruya muvaffakiyetsizliğe uğrayacaklardır.

Hayatta, çoğumuz renge, rengin üzerimizdeki tesirine bigâne olarak yaşarız. Rengi unutmuş gibiyiz. Fakat sinemanın yaratacağı inkılâp sayesinde rengi unutan beşer, onun güzelliğine, neler yaratmak kabiliyetinde olduğuna tekrar inanmış olacaktır.

FRANCES DRAKE

PİRELERE KARŞI

Pireleri kovalamak için en iyi çarelerden biri de ceviz yaprağıdır. Ceviz yapraklarını somya ile yatak arasına koyunuz. Apartımanımızın muhtelif taraflarına da ceviz yaprakları serpiştiriniz. Ertesi gün bütün pirelerin ortadan kayboluklarını göreceksiniz.

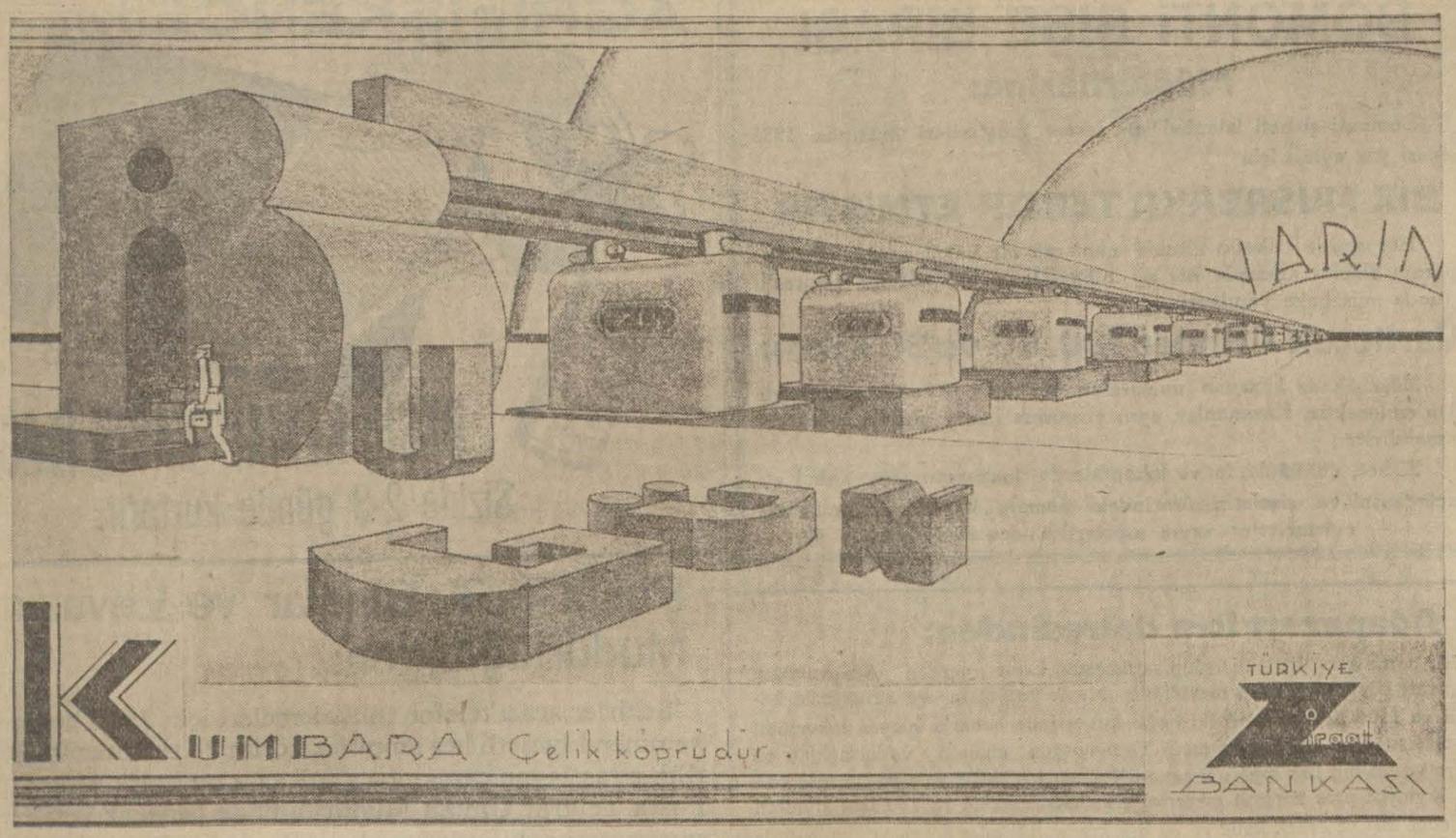

4509

ILICA - PALAMUTLUK - DEMiRYOLU

16 Haziran 1935 tarihinden 15 Eylûl 1935 tarihine kadar tatbik edilecek olan yazlık seyir ve hareket tarifesi muhterem halkımızın malûmu olmak üzere ilân olunur.

ILICADAN — PALAMUDA

Tren numaraları:		52	54	8. 1,	56	10	8. 3.	58	60	62	64	66	68	80	82
ILICA	Hareket		8,6	10		11,36	12,12	14,51		17,21	18,45				
AKÇAY	„		8,30	10,09		11,51	12,21	15,06	16,	18,15	19,30	20,30	21,30	9,57	10,45
ZEYTİNLİ	„		8,44			12,01		15,18	16,12	18,27	19,43	20,43	21,43		
EDREMİT	„	7	9,03		10,15	12,18		15,39	16,36	18,48	20,	21,	22,	10,30	11,18
HAVRAN	„	7,24	9,24		10,36	12,42		16,	16,57	19,09				11,	11,51
PALAMUT	Muvasalet	7,48				13,								11,21	12,12

PALAMUDDAN — ILICAYA

Tren numaraları:		51	53	55	57	8. 2	11	59	61	63	81	83	85
PALAMUT	Hareket		8,				13,15				10,09	11,	12,18
HAVRAN	„		8,30	9,30	10,54		13,39	16,09	17,09	19,18	10,39	11,42	12,51
EDREMİT	„	7,15	9,06	9,51	11,18		14,	16,36	17,36	19,42	11,15	12,21	13,18
ZEYTİNLİ	„	7,34	9,25		11,37		14,15	16,55	17,55	19,58			
AKÇAY	„	7,51	9,42		11,57	11,15	14,30	17,09	18,06	20,12	11,33	12,51	13,48
ILICA	Muvasalet	8.	9,51		12,06	11,24	14,39	17.18	18,30				

DIKKAT: 1 -- 80, 81, 82, 83, 85 Numaralı Trenler ihtiyari yuk trenleri olup bu trenlere yolcu kabul edilmez.
2 -- 63 Numaralı Trenin Edremit - Akçay kısmı ve 66. 68 numaralı trenler pazar günlerine mahsus ihtiyari yolcu trenleri olup bu trenlerin yapıldığı gün 64 numaralı tren olmıyacaktır.

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Tutarı Lira K.	Tahmin Bedeli Kuruş - Santim	Miktarı Kilo	Cinsi
840 00	12 00	7000	Mercimek
31 50	4 50	700	Mısır
49 00	7 00	700	Buğday
77 00	5 50	1400	Darı
27 00	4 50	600	Burçak
11 25	7 50	150	Kenevir
4 25	8 50	50	Keten tohumu
51 00	17 00	300	Pirinç
1091 00			

Muhabere alayındaki güvercinler için yukarıda cins, miktar ve tahmin bedelleri yazılı sekiz kalem yem 2 temmuz 935 salı günü saat 15 te açık eksiltme ile alınacaktır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde 820 liralık teminat mektup veya makbuzlarile birlikte Fındıklıda İstanbul Komutanlığı Satınalma komisyonuna gelmeleri.
(3311) 4512

* * *

Dördüncü alayca zayi edilen aşağıda tarih ve numaraları yazılı üç aded ayniyat makbuzu bulanların doğruca Komutanlık Satınalma Komisyonuna getirmeleri aksi takdirde her hangi bir yerde ibrazında hükmü olmadığı.
(3434)

Cilt No.su	Tesellüm No.su	Mıktarı Cins
847 / 17	214547	75 kilo Sığır Eti
850 / 17	214549	75 kilo Sığır Eti
862 / 18	214562	75 kilo Sığır Eti

* * *

Hadım köyündeki kıtaat ihtiyacı için 3000 kilo koyun eti açık eksiltmeye konmuştur. Beher kilosuna tahmin edilen bedel 38 kuruş olup ihalesi 2 temmuz 935 salı günü saat 14 tedir. Şartnamesi her gün Fındıklıda Satınalma komisyonunda görülebilir. Eksiltmeye girecekler 86 liralık ilk teminatlarile birlikte vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (3333)
4514

* * *

Gümüşsuyu hastahanesi ile Topçu alayı hamamlarında yakılmak üzere 330 ton hamam odunu 3 temmuz 935 çarşamba günü saat on beşte açık eksiltmeye konulmuştur. Tutarı 4928 lira olup ilk teminatı 370 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde teminat mektup veya makbuz larile birlikte Fındıklıda Satınalma komisyonuna gelmeleri. (3299)
4510

* * *

Çatalcadaki kıtaat ihtiyacı için beher kilosuna tahmin edilen bedel 38 kuruş olan 22 ton koyun eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 1 temmuz 935 pazartesi günü saat 15 otuzdadır. İsteklilerin şartnamesini her gün Fındıklıdaki satın alma komisyonunda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin 627 liralık teminat mektubu veya makbuz ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektuplarını belli gün ve ihale saatinden en az bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (3332)
4513

Türkiye
Baş Pehlivanlık
ALATURKA YAĞLI
GÜREŞ
Müsabakaları
BURSA'DA
22 Haziran Cumartesi ve 23 Haziran pazar günleri en namlı pehlivanların iştirakleri temin edilmiştir.
Mükâfatlar
Başa: 125, Baş altına 75, Büyük ortaya 50, küçük ortaya 25, desteye 15 liradır.
Hakem heyeti arasında meşhur Kurt Dereli Mehmet pehlivan vardır. İstanbuldan Bursa ya kadar birinci mevki gidip gelme 3 liraya kabildir. Diğer mevkiler ve Mudanya yolile yapılacak seyahatler daha ucuzdur.

Zayi Makbuz

13888 numaralı kararnamenin beşinci maddesi hükümlerine tevfikan 24-2-934 tarihinde dövizini altı ay sonra almak üzre Merkez Bankasına yatırmış olduğumuz meblâğa aid 2622 numaralı 24-8-1933 tarihli Fransız frank 1860.— makpuzu zayi etmiş ve yenisini almış olduğumuzdan mezkûr zayi makpuzun hiçbir kıymet ve hükmü kalmadığını beyan ve ilân ederiz.

Almanya'da, Schwelm i. W.
Otto Berning & Co.

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

1 — Aşağıda cins, mikdar, teminat ve eksiltme günleri yazılı 10 kalem mevadı iaşe münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnameleri her gün Tekirdağında Askerî Satınalma Komisyonunda görülebilir.

3 — Altı kalem mevaddı iaşe hizalarında gösterildiği veçh üzere kapalı zarf ve dört kalem açık eksiltme usuliyle satın alınacakdır.

4 — Eksiltmeye girecekler ticaret odasında kayıtlı olduklarını ve ehliyeti ticariyelerini gösterir 935 senesinde ticaret odasından aldıkları vesikayı ve vekil gönderenler bunlarla beraber vekâletnamelerini ve şirket namına münakasaya girecekler sirgüleri ve ayrıca ikametgâhı kanunilerini bildirir belgeyi komisyona göstermeğe mecburdurlar.

5 — Kapalı zarflar ihale saatinden bir saat evvel komisyon reisliğine verilecekdir. (27) (3393)

Cinsi	Teslim yeri	Mikdarı kilo	Satın alma şekli	Klo. bedeli keş.san.	Muh teminatı lira	İhale tarih gün ve saati
Kuru Ot	Tekirdağ	400,000	kapalı zarf	3 00	900	1-7-935 Pazartesi saat 15
„ „	„	150,000	„ „	3 00	338	1-7-935 Pazartesi saat 15
„ „	Malkara	300,000	„ „	3 25	732	1-7-935 Pazartesi saat 17
Saman	Tekirdağ	350,000	„ „	1 25	329	2-7-935 Salı saat 15
„ „	„	150,000	„ „	1 25	141	2-7-935 Salı saat 6
„	Malkara	300,000	„ „	1 25	282	2-7-935 Salı saat 17
Kuru Soğan	Tekirdağ	30,000	açık eksiltme	6 00	135	5-7-935 Cuma saat 15
„	Malkara	15,000	„ „	6 50	74	5-7-935 Cuma saat 16
Patates	Tekirdağ	30,000	„ „	7 00	158	6-7-935 Cumartesi saat 10
„	Malkara	15,000	„ „	7 50	85	6-7-935 Cumartesi saat 11

(3393)

* * *

Vize için 2484 liralık sığır eti kapalı zarfla alınacaktır. İlk pey 1863 liradır. İhalesi 5-7-935 cuma günü saat 17 dedir. İsteklilerin Vize Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (29)
(3456)

* * *

Vize için 6690 liralık odun kapalı zarfla alınacakdır. İlk pey 501 liradır. Eksiltmesi 5-7-935 cuma günü saat 14 dedir. İsteklilerin Vize Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (28)
(3457)

* * *

Bayramıç garnizonunun ihtiyacı olan 629,000 kilo Un kapalı zarfla münakasaya konmuşdur. Beher kilosunun muhammen fiatı 9 kuruş 25 santim olub ihalesi 9-7-935 salı günü saat 15 de Bayramıç Tümen Satınalma Komisyonunda yapılacakdır. Münakasaya girecekler verecekleri unun şerait ve evsafını öğrenmeleri için bulunduğu mahallin Satınalma komisyonuna müracaat etmeleri. Münakasaya gireceklerin 4159 lira 12 kuruş muvakkat teminat makbuzu ile münakasa kanununun 2 ve 3 üncü maddelerine göre istenilen vesikalarla birlikde ihaleden bir saat evvel komisyonda hazır bulunmaları.
(18) (3390)

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

31-5-936 tarihine kadar Dumlupınar mektebi için 8500 kilo koyun ile 2500 kilo sığır ve Hâkimiyeti Milliye mektebi için 3000 kilo koyun ile 2000 kilo sığır eti kapalı eksiltmeye konulmuştur. Bu etlerin tahmin bedeli 7550 liradır. İstekli olanlar şartnameyi parasız levazım müdürlüğünden alırlar. Eksiltmeye girmek için de 556,5 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubiyle teklif mektuplarını ihale günü olan 21-6-935 cuma günü saat 15 kadar Daimî encümene vermelidir. (İ.)
(3156)

Beyoğlu Tahsil Müdürlüğünden:

Galatasarayda Asmalı Mescit mahallesinde Meşrutiyet sokağında 7-7/1 sayılı 23500 lira mukabilinde birinci ve ikinci derecede ipotekli maa dükkân apartımanın icra ve iflâs kanununun 125 inci maddesine istinaden vergi borcundan dolayı tahsili emval kanunu hükümlerine göre son müzayedesi 1-7-935 tarihine müsadif pazartesi günü icra edilecekdir.

İsteklilerin aynı günde saat 15 den 16 ya kadar Beyoğlu Kazasında müteşekkil İdare Hey'etine müracaatları. (3437)

TEDAVÜLDEN ÇEKİLEN PARANIZ HİÇBİR CİHETLE SİZİ İLERLETMEZ.

ONU BANKAYA YATIRINIZ

HER TÜRLÜ İZAHATI GİŞELERİMİZDEN ALINIZ

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

KARAKÖY. PALAS ALALEMCI HAN

Istanbul Liman işleri Umum Müdürlüğünden:

Liman işleri umum müdürlüğünün bir senelik ihtiyacı için satın alması icap eden 5000 ton maden kömürü 60 derecede yüzde 25 rutubet, yüzde 12,5 kül, yüzde 27,5 uçucu maddeler, yüzde 60 sabit karbon, yüzde 72,5 kok ve asgarî 7300 kalöriyi havi olmak ve lâakal 1000 tonunun ihaleyi müteakıp 15 gün zarfında ve mütebaki 4000 tondan 2500 tonunun eylül nihayetine ve geri kalan 1500 tonunun da 1936 senesi şubatı ayı nihayetine kadar teslim etmek şartile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. İhalesi 28-6-935 cuma günü saat 10 da Müdüriyetin Liman hanındaki dairesinde müteşekkil müdiran encümeninde yapılacaktır. İsteklilerin muayyen gün ve saatte mezkûr encümene veşeraiti saireyi öğrenmek için levazım şefliğine müracaatları ilân olunur.

Eksiltmeye girebilmek için 1000 lira teminat akçesinin Umum müdürlük veznesine yatırılması şarttır.

(3334) 4522

KARAKÖY ECZANESİ

HUSEYİN HUSNU

Galata, Karaköy Caddesi No. 5 4110

Adapazarı Belediyesinden:

5000 metre tulinde 60 milimetre dahilî kuturlu pik boru
15 aded Vana "anahtarlı"
25 „ 90 derecelik dirsek
15 „ üç ağızlı "T".
150 „ abonalara su vermek için parça (tam takım)
2 takım boru delmeğe mahsus makkap
5 „ yangın musluğu (Komple)

Yukarıda cins ve mikdarları yazılı ve 15 atmosfer tazyika mütehammil su yolu malzemesi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuşdur. İhalesi 16 Temmuz 1935 salı günü saat 17,30 da yapılacağından isteyenlerin arttırma ve eksiltme kanunundaki şerait veçhile mezkûr tarih ve günde 16,30 kadar teklif mektublarile 375 liralık muvakkat teminat vermeleri ilân olunur. (3355)

4549

Maraş Şarbaylığından:

1 — Maraşın şehir elektrik şebekesi tesisatı Bayındırlık Bakanlığınca musaddak projeleri ve şartnamelerine göre kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 11 temmuz 1935 günlemecine rastlıyan perşembe günü saat on beşte belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye iştirak edecek şirketler yahut sermayedarlar 2490 No. lı kanunun 3 üncü maddesinin A ve B fıkralarına göre vesikalarını göstermeğe mecburdurlar.

4 — İşbu tesisatın keşif kıymeti 35,250 liradır. Muvakkat teminat 2643 liradır. Bu teminat ihaleden evvel Bankaya yatırılmış olacaktır.

5 — İstekliler usulüne göre verecekleri teklif mektuplarını muayyen saatten bir saat evvel encümen reisliğine makbuz mukabilinde vermelidirler.

6 — Plânların örneği on lira göndermek şartile istiyenlere Maraş Belediyesinden verilir. (3307) 4519

Umumî neşriyat ve yazı işleri Müdürü: Etem İzzet BENICE
Gazetecilik ve matbaacılık T. A. Şirketi, İstanbul, Ankara caddesi, 100.— Basıldığı yer : TAN matbaası.

İSTANBUL'da

BOMONTİ ŞİŞE BİRASI

Müşterilerine:

Bomonti şirketi İstanbul şişe birası müşterileri arasında 1935 senesi yaz ayları için

BİR MUSABAKA TERTİP ETMİŞTİR

Her şişede etiketin altında numaralı bir kâğıd vardır. Bu numarayı alanlar arasında her ay nihayetinde bir noterin kontrolu altında müsabaka yapılacaktır.

Verilecek Primler 100, 60 ve 30 liradır

Müsabakada kazanan numaralar her ayın 5 inde gazetelerle ilân edilecektir, Kazananlar ayın yirmisine kadar şirkete müracaat etmelidirler.

Şirket, dükkânlarda ve lokantalarda numarasız şişe kabul etmemelerini ve şişelerin üzerindeki numara kâğıtlarını muhafaza eylemelerini sayın müşterilerinden rica eder. 4285

Adapazarı icra dairesinden:

Bir borca karşı ipotekli olup satılmasına karar verilen Adapazarının Serdivan köyünün Yazlık mevkiinde Mayıs 931 tarih ve 59 sayısile kayitli ve 1500 lira kıymetli iki beğir kuvvetinde buharla işleyen lokomobil ve teferruatı ve 100 lira kıymetli Tırasmosyon anamili ve kasnakları ve saire ve iki bin lira kıymetli çamur yapmağa mahsus vals ve bin beş yüz lira kıymetli pres keremit çıkarmağa mahsus makine ve 150 lira kıymetli 15 adet dişi ve erkek kalis ve 80 lira kıymetli 8 adet erkek ve dişi mahya kalıbı ve 50 lira kıymetli iki çift dökme model ve 100 lira kıymetli bir adet daire ve tezgâhı ve teferruatı ve 100 lira kıymetli bir adet demir su deposu ve beş buçuk metro tül ve bir metre kutrunda ve 1290 lira kıymetli 43 bin adet tahta keremit kalıbı herbiri üçer kuruş kıymetli ve 2000 lira kıymetli bir numerolu keremit kurutma paviyonu ve 1552 lira kıymetli 3 numerolu keremit kurutma paviyonu ve 50 lira kıymetli çamur süzme koruluğu ve 750 lira kıymetli 3 numerolu furun ve 540 lira kıymetli fabrika binası ve 400 lira kıymetli maden toprağı ve 600 lira kıymetli üzüm bağı ki cem'an 12768 lira alât ve edevat ve bina ve bunların mebni olduğu yalnız 30 dönüm iki evlek ve 200 arşın yeri ve bu fabrikaya yakın erenler köyünün boşnaklar mevkiinde mayis 931 tarih ve 48 sayılı ve 38 dönüm üç evlek ve 71 arşın ve herbir dönümü 25 lira kıymetli gayri menkul ve burada ayni tarih ve 49 sayılı 50 dönüm herbir dönümü 25 lira kıymetli gayri menkullerden 12768 lira kıymetli fabrika alât ve edevat ve 30 dönüm iki evlek 200 arşın yer ve maden ve bağının heyeti umumiyesinin toptan ve ayrice diğer yukarıda yazılı iki parça gayri menkullerden bu üç parça gayri menkul ve üzerlerindeki gayri menkulun mütemmimi cüz'i ve teferruatından madut kiremit ve tuğlacılığa müteallik emval ve eşya bugünden itibaren açık artırma ile satışa çıkarılmış ve artırma şartnamesi herkes tarafından görebilmek üzere 20-6-935 günlemecinden itibaren icra divanhanesine talik edilmiş olacaktır.

Birinci artırma ile satışı 29-7-935 tarihine müsadif pazartesi günü saat 16 da ve Adapazarı icra dairesinde açık artırma ile yapılacaktır. Birinci artırma günü artırma bedeli gayri menkul ve menkul mallara tahmin olunan kıymetin % 75 şini bulduğu takdirde en çok artıranın üstünde ihale olunacaktır. Bu artırmada bu bedel elde edilmediği takdirde artırma 15 gün uzatılarak 13-8-935 günlemecine rasgelen salı günü ayni saat 16 da yapılacak ikinci artırmada bu malların en çok artırma üstünde ihalesi yapılacaktır. Alacakları tapuda kayitli olmıyan alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde icraya müracaatla kaydettirmeleri aksi takdirde alacakları tapuda kayitli olmıyan alacaklıların satış bedelinin paylaşmasından mahrum kalacaklardır. Artırmaya iştirak için satılan malların kıymetlerinin % 7 buçuk nispetinde pey akçesi depo etmek lâzımdır. % 2 buçuk dellâliye ve farağ ve yerin teslimi ve icabında mesaha ve ihale tarihine kadar bu gayri menkuller ve teferrüatlarının vergisi müşterisine aittir. İhaleyi takibeden yedi gün içinde ihale bedelinin defaten tediyesi mecburidir. Aksi takdirde 2004 numerolu İcra ve iflâs kanunun 133 uncu maddesi dairesinde hareket olunacaktır. Taliplerin işbu dairede hareketleri ve fazla malûmat almak ve fabrikayi görmek arzu edenlerin icramızın 933/748 dosya numerosile dairemize müracaatları lüzümu ilân olunur. (12536)

Istanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Tıb talebe yurdu için lüzumu olan 641 çift yazlık iskarpin müteahhidinin teahhüdünü yapamamasından dolayı olbabtaki aynı şartname ve nümunesi veçile yeniden açık eksiltmeye konmuşdur.

1 — İhalesi 25 Haziran 935 salı günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat Müdürlüğü binasındaki Komisyonda yapılacakdır.

2 — Tahmini bedel: Beher çifti 450 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 216 lira otuz dört kuruştur.

4 — Şartnameler bedelsiz olarak Tıb Talebe Yurdu Müdürlüğünden alınabilir, ve nümune orada görülebilir.

5 — İsteklilerin belli gün ve saattan evvel teminat makbuz veya Banka mektublarile Komisyona müracaatları. (3075) 4247

AĞRI ve İŞKENCEden

BEŞİR KEMAL NASIR İLACI

Sizide 2-3 günde kurtarır.

Posta T. T. Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

Şehirler arası telefon mükalemeleri için 7500 lira muhammen kıymetli beş amplifikatörün 24 temmuz 935 tarihine rastlayan çarşamba günü saat on beşte Ankarada Posta Telgraf Umum Müdürlüğünde bedelsiz verilecek şartnamesi dahilinde kapalı zarfla münakasası yapılacaktır. İsteklilerin 562 lira 50 kuruşluk muvakkat teminatlarını İdare veznesine yatırarak alacakları makbuz veya kanunen muteber banka teminat mektubu ile 2490 No. lı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde zikredilen vesikaları ve teklif mektuplarını kanunî tarifat dahilinde zarflayarak mühürliyerek tayin edilen tarih ve günde saat on dörde kadar Ankarada Umum Müdürlük Mübayaa komisyonuna tevdi etmeleri lâzımdır. (3162)

4360

Baloya

Dans etmek için gidersiniz...

Bu, pek tabiî ve doğrudur. Fakat... İki dans yaptıktan sonra oturmak mecburiyetinde kalır ve artık hiç kalkmak istemezsiniz. Çünkü; ayaklarınız şişmiş, ıztırap vermektedir. Nasırlarınız, sizi rahat bırakmadığından müteessir olur ve suvareniz heba olarak keyfiniz bozulur. Bütün bu ıztıraplara mahal bırakmamak için RADYO SALTS banyosunu yapınız. Bu şifabahş tuzla yapacağınız, ayak banyoları sayesinde beklediğiniz tedaviyi bulacak, sancı ve şişkinlik zail olacaktır. Bilhassa nasırlarınızı o derece yumuşatır ki tırnak ucile hemen kökünden söküp atabilirsiniz. Her eczanede satılır.

44 SAHİFE

103 resim ile süslü olan HOLİVUD' un Modern nüshası bu cumartesi çıkıyor. Fiyatı yine 12 1/2 kuruştur.

4593

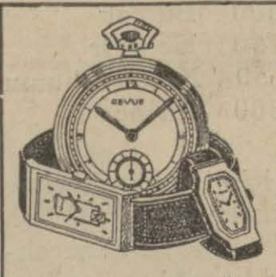

REVUE Saatleri

en dakik, en hassas, en son modeller

BEYOĞLU'nda : MISIRLI. İstiklâl Caddesi 399
GALATA'da : SAATCİ MEYER Tünel Caddesi 29
İSTANBUL'da : A. KEŞİŞYAN, Sultan Hamam, Yeni Cami Caddesi 4
ANKARA'da : RİZA TEVFİK, Bankalar Caddesi 8

Umumî Deposu : İstanbul, Bahçe Kapı, Taş Han 19 Telefon : 21354

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan :

Müflis Civan Yakupyana ait ayakkabı levazımı açık arttırma ile satılacaktır. İsteyenlerin 26 Haziran çarşamba günü saat onda Mercanda tıcılarda 43 numaralı mağazaya müracaat etmeleri ilân olunur. (12533)

ZAYİ — Millî Emlâk idaresinden almış olduğum 25-5-935 tarih ve 717, 177/6777 numerolu 36 liralık pey akçesi makpuzumu kaybettim. Yenisini alacağımdan zayi makpuzun hükmü yoktur. Tanaş Vasilyadis.

VAPURCULUK

Türk Anonim Şirketi
Istanbul Acentalığı
Liman Han, Telefon: 22925.

izmir sürat yolu

SAKARYA vapuru her hafta PERŞEMBE günleri saat 16 da İstanbuldan İZMİRE ve PAZAR günleri de İZMİRDEN İstanbula kalkar.

Mersin yolu

GERZE vapuru 23 Haziran PAZAR saat 10 da Mersine kadar.

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740.

İmroz yolu

KOCAELİ vapuru 20 Haziran PERŞEMBE günü saat 16 da İmroza kadar. "3411„ 4615

Trabzon yolu

ERZURUM vapuru 20 Haziran PERŞEMBE günü saat 20 de Hopaya kadar "3412„ 4616

Mersin yolu

İNEBOLU vapuru 21 Haziran CUMA günü saat 11 de Mersine kadar. (3413) 4617

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan : Müflis Koço Beyko iflâs masasına Yusuf Ziya tarafından teklif olunan hükmün müzakeresi ve paranın dağıtılması hakkındaki alacaklılar toplanması 21-6-935 cuma günü saat 15 şe talik edildiği ilân olunur. (12530)